

เลขมชยม

ปีที่ ๒

ของ

พระยาวทิตตรณกุล

—๙๙๐๕๙—

พิมพ์ครั้งแรก ๓๐,๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๔

สำหรับนักเรียนวิชาเล่มละ ๓๖ สตางค์

—๙๙๐๕๙—

พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์อักษรนิติ บางขุนพรหม

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

(ตำนาน)

ใบอนุญาตให้ใช้แบบเรียน

ฉบับที่ ๔๑/๓๕๘

วันที่ ๑๓ เดือน ตุลาคม พ. ศ. ๒๔๗๔

หนังสือ เลขมัธยมบท ๒ ของ อำมาตย์เอก พระยา
วิทิศรุณกุล พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง จำนวนสามหมื่นฉบับ ใน
พ. ศ. ๒๔๗๔

เจ้าหน้าที่ได้ตรวจแล้ว อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้

(ลงพระนาม) ชานินวิทย์ มหาอำมาตย์เอก

เสนาบดีกระทรวงธรรมการ

(ใช้ได้เฉพาะใน การ พิมพ์คราวนี้ เท่านั้น และ ห้ามมิให้ทำใบ
อนุญาต นี้ไป พิมพ์ ใน หนังสือ เรื่อง อื่น ที่ มิได้ รับ อนุญาต เป็น อันขาด)

เลขมคยม

๐๓๑๗๔-๐๐๓๑๗๕ ปีที่ ๒

๖๕๑๑

๐ ๕๗๒๐

ของ

พระยาวิฑิตตรณกุล

พิมพ์ครั้งแรก ๓๐,๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๔

สำหรับนักเรียนราคาเล่มละ ๓๖ สตางค์

พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์อักษรนิติ บางขุนพรหม

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

๐ ๐๓๑๗๔ ๑๗

คำนำ

— ๑๕๕ —

หลัก สูตร มัชฌิม คัมภีร์ ตอนต้นได้ กำหนดวิชา คำหนด
ไว้ได้เรียนในเวลา ๓ ปี แต่มีได้แยก ออกเป็นชั้น ๆ ย่อม
เป็นการ ยากแก่ ครู ผู้สอน ที่จะ แบ่ง การ สอน วิชา ประเภทนี้
เป็นชั้น ๆ ได้เหมาะแก่ ความ ประสงค์ ได้ ส่วนเลขมัชฌิมตอนต้น
ทั้ง ๓ เล่ม ที่เคยใช้กัน มา นั้น ได้รวบรวม ขึ้น เมื่อ หลาย ปี
มาแล้ว ทั้งเวลานี้ ก็มี ประกาศ ได้ ใช้ พระราชบัญญัติ มาตรา
๖๖ ซึ่ง คง อย่างใหม่ ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้า จึง ขอ ได้
นาย ว.ย. ยอนตัน เมื่อ ครั้ง เป็น ที่ ปรีกษา กระทรวงธรรมการ
ช่วย แบ่ง วิชา คำหนด ออกเป็นชั้น ๆ เพื่อให้เหมาะแก่ ความ
ต้องการ ท่านที่ ปรีกษา ได้ กรุณา แบ่ง ให้ ตั้งแต่ ชั้น มัชฌิม ปีที่ ๑
ถึง ปีที่ ๓ และ เมื่อ ข้าพเจ้า รวบรวม ขึ้น เป็น เล่ม สำเร็จ แล้ว ท่าน
ยังได้ ช่วย ตรวจ แก้ ให้ ด้วย ข้าพเจ้า จึง ขอ ขอขอบคุณ ไว้ ใน ที่นี้
อนึ่ง เลขมัชฌิม ปีที่ ๒ ซึ่ง ข้าพเจ้า ได้ รวบรวม ขึ้น ใหม่
ก็ เพื่อ แทน เลข มัชฌิม ปีที่ ๒ เล่มเก่า นั้นเอง

พระยาวิทิศดรณกุล

พ.ศ. ๒๔๓๔

บัญชีเรื่อง

บทที่	๑	ทวน ขวณ ลข คุณ ทวาร เศษ สิบ สอง	หน้า
		ตำแหน่ง	๑
..	๒	แปลง เศษ ส่วน และ มาตรา เป็น เศษ สิบ	๗
..	๓	ขวณ ลข เศษ สิบ สาม ตำแหน่ง	๑๕
..	๔	โทษ ขวณ ลข เศษ สิบ	๑๘
..	๕	คุณ เศษ สิบ และ หาค่า ของ เศษ สิบ	๒๘
..	๖	โทษ ผิด หัก คุณ เศษ สิบ	๓๓
..	๗	ทวาร เศษ สิบ	๔๐
..	๘	โทษ ผิด หัก ทวาร เศษ สิบ	๔๓
..	๙	ขวณ ลข คุณ ทวาร เศษ สิบ	๕๐
..	๑๐	โทษ ผิด หัก ขวณ ลข คุณ ทวาร เศษ สิบ	๕๒
..	๑๑	เปอร์เซ็นต์	๖๒
..	๑๒	กอก เบซ ซึน เกียว	๗๙
..	๑๓	บัญญัติ ไตรยางศ์ อย่าง หยาบแรง	๘๖

- ,, ๑๔ การ เทียบเงิน สยาม กับเงิน สิงคโปร์ และ
 เงินอินเดียน ๙๒
- ,, ๑๕ ค่า ส่วน กว้าง ส่วนยาว และส่วน สูง ของ
 เชือก ที่ สี่ เหลี่ยม มุมฉาก ๑๐๐
- ,, ๑๖ บัญชีรับ จำรายวัน ๑๐๙
- ,, ๑๗ แบบ ฝึกหัดระคน ๑๒๑

บทที่ ๑

ทวนบวกลบคูณหารเศษสิบเพียงสองตำแหน่ง

แบบฝึกหัดที่ ๑ (สำหรับ คณิตในใจ)

๑. $.๒๕ + .๒ - .๓๖$

๒. $(๓.๖ - ๒.๘) \times .๗$

๓. $(.๑๘ + .๐๘) \div .๘$

๔. $๑.๔ \times .๕ \div ๑๐$

๕. ซื้อหนังสือมา ๗ เล่ม เล่มละ .๓ บาท ถ้าจะขายได้
กำไรอะไรเล่มละ .๐๕ บาท จะต้องขายไปทั้งหมด
เท่าไร?

๖. ลวดเส้นหนึ่งยาว ๑๒ เมตร ถ้าตัดออกยาวเส้นละ
๑.๕ เมตร จะได้กี่เส้น?

๗. ขายผ้าเช็ดหน้าไป ๕ ผืนเป็นเงิน ๑.๑๓ บาท หาก
ทุน .๑๒ บาท ทุนเกินผืนละเท่าไร?

๘. ซื้อเข้าสาร ๘ ลิตร ลิตรละ .๐๖ บาท ถ้าให้เงิน
เขาไป ๑ บาท จะได้รับทอนเท่าไร?

๙. ขายไก่ไป ๒ ตัว ตัวละ .๗๕ บาท แล้วเขาเงินมา

แบ่งให้เด็ก ๕ คนเท่า ๆ กัน จะได้คนละเท่าไร?

๑๐. ใบชาหนัก ๒ กิโลกรัมราคา ๒.๕๐ บาท ถ้า ๓ กิโลกรัม จะเป็นราคาเท่าไร?

แบบฝึกหัดที่ ๒

๑. $(๘๓.๐๗ + ๙๑๗.๒๓) \times ๓๔๗.๙$
๒. $๘๔๒๑.๗๙ - ๗๓๙.๕๗ - ๖๑๘๑.๐๑ + ๑๑.๙$
๓. $(๗๕๑๓.๖๓ - ๔๕๗๙.๐๘ + ๑๙๕๓๘.๙) \div ๔๑๘.๕$
๔. $๑๔๘.๗๒ \times ๓๕๙.๑ \div ๑๔.๖๓$
๕. $(๗๐๐๑.๙ - ๖๙๙๕.๑๙ + ๓.๕๙) \times ๔๘.๗$
๖. ผ้าพับหนึ่งยาว ๒๐ เมตร ตัดออกเสีย ๓ ผืนยาวผืนละ ๓.๒๘ เมตร ที่เหลือนั้นเอา มาตัดออกเป็น ๒ ผืนเท่า ๆ กัน จะยาวผืนละเท่าไร?
๗. เงินจำนวนหนึ่งถ้าแบ่งให้เด็ก ๓ คนคนละ ๑๗.๐๘ บาท ก็จะมีเงินเหลืออยู่อีก ๗.๖๘ บาท ถ้าเอาเงินจำนวนนั้นมาแบ่ง ให้แก่เด็ก ๔ คนเท่า ๆ กันจะได้คนละเท่าไร?
๘. กระดาษ ๙๖ แผ่นวางต่อกันเข้าได้ยาว ๖๒.๔ เมตร ถ้าเอา กระดาษเพียง ๔๗ แผ่นวางต่อกัน จะได้ยาวเท่าไร?

ทวน ขวัก ลขคุณ หาว เคยลลลเพยง สอง ตำแหง ๓

๙. ล้อ รดคันหนึ่ง วัคโคย รอยไ้ ๒.๗๕ เมตร ถ้าล้อ
หมุนไป ๘๗๖ รอบ รดคันนั้น จะไปได้ไกลกี่กิโล
เมตร?

๑๐. เด็กคนหนึ่ง เกรไ้ นาทีละ ๔๐.๗๕ เมตร อีกคนหนึ่ง
เกรไ้ นาทีละ ๔๓ เมตร ถ้าเขา ออกเกร แข่ง พร้อม ๆ
กัน จากที่ เทยวกัน ในเวลา ๕๕ นาที เขา จะอยู่
ห่างกันเท่าไร?

๑๑. ล้อ หน้าของ รด ญคันหนึ่ง วัคโคย รอยไ้ ๒.๗๕ เมตร
ล้อ หลัง วัคโคย รอยไ้ ๓.๐๘ เมตร ถ้าล้อ หน้า หมุน
ไปได้ ๔๔๘ รอบ ล้อ หลัง จะ หมุน กี่รอบ?

๑๒. นายมัน เกรไ้ นาทีละ ๔๔.๐๕ เมตร นายคง
เกรไ้ นาทีละ ๔๓.๐๘ เมตร ถ้าเขา ออกเกร
พร้อม ๆ กัน จาก ที่ เทยวกัน แต่ไป ในทาง ตรง กันข้าม
ในเวลา ๒ ชั่วโมง ๗ นาที เขา จะ อยู่ห่างกันเท่าไร?

๑๓. สนาม รูป สี่เหลี่ยมผืนผ้า แหง หนึ่ง กว้าง ๗๐.๐๘ เมตร
ยาว ๘๕.๕ เมตร ถ้าพื้นที่ ของ สนาม แหง นี้ จะยาว
เท่าไร?

๑๔. เจ้าสาร ชะนิคหนึ่ง ๑๗ กิไลติกร วากากิไลติกร
๖๓.๗๕ บาท กับอีกชะนิคหนึ่ง ๒๘ กิไลติกร วากา
กิไลติกร ๖๑.๖ บาท ถ้าเขาเข้าทั้งสองชะนิคนี้
มาปน กันแล้วขายไปกิไลติกร ๖๒.๘๕ บาท จะได้
กำไรหรือขาดทุนเท่าไร ?
๑๕. ชื่อหมวก ๗ ใบราคาใบละ ๓.๖๕ บาท เสื้อ ๑๒
ตัวตัวละ ๒.๒๕ บาท กับผ้าพัน ๘ ผืนผืนละ ๒.๗๕
บาท ถ้ามีเงินอยู่ ๑๐ เทียบญทศ ๗ บาท ๓๕
สตางค์ เมื่อซื้อของเหล่านี้แล้ว จะเหลือเงินกี่บาท ?
๑๖. ชายคนหนึ่ง สูบบุหรี่เดือนละ ๑๔ กระป๋อง ราคากระป๋อง
ละ ๘๕ บาท ในเวลา ๒ ปี เขาจะสิ้นเงินค่าบุหรี่
เท่าไร ? (ปีหนึ่ง คิค ๑๒ เดือน)
๑๗. ชายที่กินไป ๑๗.๘ บาท ราคาอาหาร ๘๘.๕ บาท
ขาดทุนทางต้น ๒๕.๘๑ บาท อยากทราบว่าเดิมซื้อที่
กินไว้อาหารเท่าไร ?
๑๘. ชื่อผ้า มีน กัสชะนิคหนึ่ง ๑๒ บับบับละ ๒.๖๔ บาท
กับอีกชะนิคหนึ่ง ๒๔ บับบับละ ๒.๗๖ บาท ถ้าจะ
ขายบับละเท่า ๆ กัน ให้ได้ทุนพอดี จะต้องขาย
บับละเท่าไร ?

ทวน ขวณ ลยคุณ การ เคยสียเพียง สองตำแหน่ง ๕

๑๙. ผ้าราคาเมตรละ ๘๗ บาท ถ้ามีเงินอยู่ ๓๑.๗๔ บาท แต่ต้องการผ้ายาว ๕๓ เมตร จะต้องหาเงินมาเพิ่มอีกเท่าไรจึงจะพอ?
๒๐. ช่างไม้คนหนึ่งใช้ลูกจ้าง ๔ คน คิดค่าจ้างให้คนละ ๒๕ สตางค์ ต่อ ๑ ชั่วโมง ถ้าลูกจ้างทำการก่อสร้างอยู่ ๑๒ วันวันละ ๗ ชั่วโมง เขาจะเสียเงินค่าจ้างรวมทั้งสิ้นเท่าไร?
๒๑. ผู้ใหญ่ ๖ คนกับเด็ก ๗ คน หาเงินได้รวมกัน ๑๐๙.๕๕ บาท ในเวลา ๗ วัน ถ้าผู้ใหญ่อคนหนึ่งหาได้วันละ ๑.๕ บาท เด็กคนหนึ่ง จะหาเงินได้วันละเท่าไร?
๒๒. ซื้อขามมา ๑๕๐ ใบใบละ ๑๔ สตางค์ แต่เสีย ๑๓ ใบ ที่เหลือนี้จะต้องขายใบละเท่าไร จึงจะได้กำไรทั้งสิ้น ๓.๖๖ บาท? (ตอบเป็นบาท)
๒๓. ก. มีเงิน ๓๕ บาท ๖๕ สตางค์ ข. มี ๓๔.๐๓ บาท ถ้าเขาเอาเงินรวมกันเข้าแล้วแบ่งเท่า ๆ กัน ก. จะได้รับเงินน้อยกว่าเดิมเท่าไร?
๒๔. ถ้าเงินอังกฤษ ๑ ปอนด์ เท่ากับเงินสยาม ๑๑.๗๕ บาท เงิน ๔๕๓.๕๕ บาท จะเท่ากับกี่ปอนด์?

๒๕. เลขสองจำนวนคูณกันได้ ๙๖๐.๖๙ ถ้าเลขจำนวนหนึ่งเท่ากับ ๓๑ เลขสองจำนวนนี้ต่างกันเท่าไร ?
๒๖. ถ้า ๑ หลาเท่ากับ ๑.๘๒ เมตร และ ตักเสื้อขึ้นในครัวหนึ่ง สิ้นผ้า ๑.๗๕ เมตร ฉะนั้นมีผ้าอยู่ ๑.๕ หลา จะ ตักเสื้อขึ้นในได้กี่ตัว และเสื้อผ้าขาวกี่เมตร ?
๒๗. เหล็กท่อนหนึ่งหนัก ๑๖๒.๕๘ ปอนด์ และท่อนที่สองหนัก ๗๔.๐๙ กิโลกรัม ถ้า ๑ กิโลกรัมเท่ากับ ๒.๒ ปอนด์ เหล็กท่อนไหนจะหนักมากกว่ากันกี่กิโลกรัม ?
๒๘. ถ้าทองหนัก ๑ บาท ราคา ๒๓.๕ บาท ฉะนั้น ถ้าสายสร้อย ๑ สายใช้ทองหนัก ๔.๓ บาท และเสียค่าจ้างทำอีก ๔ บาท ๒๕ สตางค์ จะสิ้นเงินเท่าไร ?
๒๙. โรงสีแห่งหนึ่งมีข้าวอยู่ ๑๓๖.๔ กิโลลิตร คิดเป็นราคา ๔๘๓๙.๕๔ บาท เป็นข้าวสารเสีย ๔๒.๖ กิโลลิตร นอกนั้นเป็นข้าวเปลือก ถ้าข้าวสารราคา กิโลลิตร ละ ๖๑.๗๕ บาท อยากทราบว่า ข้าวเปลือกราคา กิโลลิตร ละเท่าไร ?

ทวนบวก ลบ คูณ หาร เศษสิบเพียง สอง ตำแหน่ง ๗

๓๐. ที่ถูก ๓ ก้อนหนัก ๕๕.๘๒ กรัม ก้อนที่ หนึ่งหนัก
 กว่าก้อนที่สอง ๑.๒๕ กรัม ถ้าก้อนที่ สามหนัก
 ๑๗.๖๗ กรัม ขยาก็ทราบว่า ก้อนที่ หนึ่งหนัก กว่า
 ก้อนที่ สามเท่าไร?

บทที่ ๒

แปลงเศษส่วนและมาตราเป็นเศษสิบ

ถ้าจะแปลงเศษ ส่วนเป็นเศษ สิบ ก็ได้เอาส่วนไปหาร

๔๕ ผลลัพธ์จะเป็นเศษ สิบ ที่ ต้อง การ

ตัวอย่างที่ ๑ ๗ แปลง $\frac{๗๓๘}{๑๐๐๐}$ ให้เป็นเศษ สิบ

วิธีทำ ๑๐๐๐) ๗๓๘.๐ (๗๓๘

๗๐๐๐

๓๘๐๐

๓๐๐๐

๘๐๐๐

๘๐๐๐

∴ $\frac{๗๓๘}{๑๐๐๐} = ๗๓๘$

ตอบ ๗๓๘

หมายเหตุ $\frac{๗๓๘}{๑๐๐๐}$ นี้เท่ากับ $๗๓๘ \div ๑๐๐๐$
 ถ้าใช้วิธีการ อย่างเลขเศษสิบ (คือวิธีเลื่อนจุด) ก็จะได้
 ผลลัพธ์ ๗๓๘ เหมือนกัน เหตุฉะนี้ถ้าจะแปลงเศษ
 ส่วนที่มีส่วนเป็น ๑๐, ๑๐๐, ๑๐๐๐ ฯลฯ ให้เป็นเศษ
 สิบ ก็ได้ใช้วิธีเลื่อนจุดเขา อย่างเดียวกับที่ การเลขเศษ
 สิบด้วย ๑๐, ๑๐๐, ๑๐๐๐, ฯลฯ และถ้าเมื่อเลื่อน
 จุดไปแล้วตัวเลขมีไม่พอ ก็ได้เติม ๐ จนครบจำนวน เช่น

$$\frac{๓๗}{๑๐๐๐} = .๐๓๗, \frac{๔}{๑๐๐๐} = .๐๐๔$$

ตัวอย่างที่ ๒ ข แปลง $\frac{๔๖}{๑๒๕}$ ให้เป็นเศษสิบ
 วิธีทำ

$$๑๒๕) ๔๖.๐ (.๓๖๘$$

$$\underline{๓๗๕}$$

$$๘๕๐$$

$$\underline{๗๕๐}$$

$$๑๐๐๐$$

$$\underline{\underline{๑๐๐๐}}$$

$$\therefore \frac{๔๖}{๑๒๕} = .๓๖๘$$

$$\underline{\underline{\text{ตอบ } .๓๖๘}}$$

แปลง เศษ ส่วน และ มาตราเป็นเศษ สิบ

๘๙

ถ้า จะแปลง มาตราเป็นเศษ สิบ ก็ให้ทำดัง ตัวอย่าง
ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑ จ ทำ ๕ กิโลเมตร ๔ เฮกโตเมตร
๘ เดคาเมตร ๑ เมตร ๗ เดซิเมตร ๓ เซ็นติเมตร ๖
มิลลิเมตร ให้เป็นเมตร

วิธีทำ ๕ กิโลเมตร ๔ เฮกโตเมตร ๘ เดคาเมตร
๑ เมตร ๗ เดซิเมตร ๓ เซ็นติเมตร ๖ มิลลิเมตร =
๕๔๘๑.๗๓๖ เมตร

ตอบ ๕๔๘๑.๗๓๖ เมตร

หมายเหตุ ในตัวอย่างข้างบนนี้ โจทย์ ต้องการให้แปลง
มาตราทั้งหมดยกเป็นเมตร อย่างเดียว จึง ต้อง ทำ มาตราที่
สูงกว่าเมตรให้เป็นเมตร และ ทำ มาตราที่ ต่ำ กว่าเมตรให้
เป็นเศษ สิบ ของเมตร

ตัวอย่างที่ ๒ ๕ เหริบญทศ ๘๖ สตางค์ เป็น ก
เหริบญทศ?

วิธีทำ ๕ เหริบญทศ ๘๖ สตางค์ = ๕.๐๘๖
เหริบญทศ

ตอบ ๕.๐๘๖ เหริบญทศ

ตัวอย่างที่ ๓ ๑๑ ชั่วโมง ๒๔ นาที เป็นเศษสิบ
เท่าไรของ ๑ วัน?

วิธีทำ ๑๑ ชั่วโมง ๒๔ นาที = ๖๘๔ นาที
๑ วัน = ๑๔๔๐ นาที

∴ ๑๑ ชั่วโมง ๒๔ นาที = $๖๘๔ \div ๑๔๔๐$ ของ ๑ วัน
๑๔๔๐) ๖๘๔.๐ (.๔๗๕

๕๗๖๐

๑๐๘๐๐

๑๐๐๘๐

๗๒๐๐

๗๒๐๐

ตอบ .๔๗๕

ถ้า จะ แปลง เศษ สิบ เป็น มาตรา ก็ได้ ทำ ดัง ตัวอย่าง
ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑ ๑๕.๐๘๗ กิโลกรัม ได้
เป็น มาตรา

วิธีทำ ๑๕.๐๘๗ กิโลกรัม = ๑๕ กิโลกรัม
๘ เพคากรัม ๗ กรัม

ตอบ ๑๕ กิโลกรัม ๘ เพคากรัม ๗ กรัม

แปลงเศษ ส่วนและ มาตราเป็นเศษ สิบ ๑๑

ตัวอย่างที่ ๒ จงแปลง ๕.๗๐๘ เหยียบญทศ เป็น
มาตรา

วิธีทำ ๕.๗๐๘ เหยียบญทศ = ๕ เหยียบญทศ ๗ บาท
๘ สตางค์

ตอบ ๕ เหยียบญทศ ๗ บาท ๘ สตางค์

ตัวอย่างที่ ๓ จงกระจาย ๑.๗๓๕ วัน เป็นมาตรา
หมายเหตุ สำหรับเลขข้อนี้ เราจะแยก ๑.๗๓๕ วัน
ออกเป็น ชั่วโมง นาที วินาที อย่างเลขเศษสิบของ มาตรา
เมตริกหรือ มาตราเงินไม่ได้ เพราะ ๑ วันไม่ได้เท่ากับ ๑๐
หรือ ๑๐๐ ชั่วโมง อย่าง มาตราอื่น ๆ

คราวนี้เมื่อ จะหาเศษ ส่วนของเลขจำนวนใด เราก็
เอาเศษส่วนไป คูณ เลขจำนวนนั้น (คือเอาส่วนไปหาร
แล้วคูณด้วยเศษ) เช่น อยากทราบว่า $\frac{3}{4}$ ของ ๑ วันเป็น
กี่ชั่วโมง ก็แตก ๑ วันออกเป็น ๒๔ ชั่วโมงเสียก่อน แล้ว
จึงเอา ๘ ไปหาร และคูณด้วย ๓ ผลลัพธ์เท่ากับ ๘
ชั่วโมง

เศษ สิบก็เช่นเดียวกัน ถ้า จะหาเศษ สิบของวันว่า
เป็นกี่ชั่วโมง ก็ต้องแตกวันออกเป็น ๒๔ ชั่วโมง แล้ว
เอาไป คูณ กับเศษสิบของวัน และเมื่อ จะหา เศษ สิบของ

ชั่วโมงว่า เป็นกี่นาฬิกา ก็ต้อง แยก ชั่วโมง ออกเป็น ๖๐ นาที
แล้วเอาไปคูณ กับ เศษ สิบ ของ ชั่วโมง หรือ เมื่อ ะหา เศษสิบ
ของนาฬิกา ว่า เป็นกี่วินาที ก็ต้อง แยก นาที ออกเป็น ๖๐
วินาที แล้วเอาไปคูณ กับ เศษ สิบ ของ นาที ทั้ง ทั่ว อย่าง ต่อ
ไป นี้

วิธีทำ

๓๓๕

วัน

๑ วัน

=

$$\frac{๒๔ \times ๖๐}{๒๔ \times ๖๐}$$

ชั่วโมง

๒๔๕๐

๑๔๗๐

∴ ๓๓๕ วัน

=

$$\frac{๑๔๗.๖๔๐}{๑๔๗.๖๔๐}$$

ชั่วโมง

๑ ชั่วโมง

=

$$\frac{๖๐ \times ๖๐}{๖๐ \times ๖๐}$$

นาที

∴ ๖๔ ชั่วโมง

=

$$\frac{๓๔.๔๐}{๓๔.๔๐}$$

นาที

๑ นาที

=

$$\frac{๖๐ \times ๖๐}{๖๐ \times ๖๐}$$

วินาที

∴ ๔ นาที

=

$$\frac{๒๔.๐}{๒๔.๐}$$

วินาที

∴ ๑.๗๓๕ วัน

=

๑ วัน ๑๗ ชั่วโมง ๓๔ นาที

๒๔ วินาที

ตอบ ๑ วัน ๑๗ ชั่วโมง ๓๔ นาที ๒๔ วินาที

- หมายเหตุ ๑. ที่ใช้ ๖๐ นาที คูณ .๖๔ ของ ชั่วโมงเท่านั้น ก็เพราะ ๑๗ เป็นจำนวนเต็มของชั่วโมงไปแล้ว ไม่ใช่เศษ สิบ และที่ใช้ ๖๐ วินาที คูณ .๔ ของนาทีเท่านั้น ก็เพราะ ๓๘ เป็นจำนวนเต็มของนาทีไปแล้ว ไม่ใช่เศษ สิบ
๒. วิธีหาค่าของ เศษ สิบนี้ จะได้อธิบายให้แจ่ม แจ่ม ต่อไปในบทที่ ๕

แบบฝึกหัดที่ ๓ (สำหรับฝึกในใจ)

๑. รวทำ $\frac{๔๕๖}{๑๐๐๐}$ ให้เป็นเศษ สิบ
๒. รวทำ $\frac{๘๘}{๑๐๐๐}$ ให้เป็นเศษ สิบ
๓. รวแปลง $\frac{๓}{๔}$ ให้เป็นเศษ สิบ
๔. รวแปลง $\frac{๑}{๘}$ ให้เป็นเศษ สิบ
๕. ๕ เซ็นติเมตร ๘ มิลลิเมตร เป็นเศษ สิบเท่าไร ของ ๑ เมตร?
๖. ๑ เที่ยวยุทศ ๒ บาท ๓ สติวัก เป็นกี่ เที่ยวยุทศ?
๗. ๖ ชั่วโมงเป็นเศษ สิบเท่าไร ของ ๑ วัน?
๘. รวทำ ๘๘๘ เมตร ให้เป็นมาตรา
๙. รวแปลง ๕.๕๕๕ เที่ยวยุทศเป็นมาตรา
๑๐. ๕ วันเป็นกี่ ชั่วโมง?

แบบฝึกหัดที่ ๔

๑. จง ทำ เศษ ส่วน ต่อ ไป นี้ ให้ เป็น เศษ สิบ

$$\frac{๗๑๘}{๑๐๐๐}, \quad \frac{๘๐๑}{๑๐๐๐}, \quad \frac{๗๕}{๑๐๐๐}, \quad \frac{๘๒}{๑๐๐๐},$$

$$\frac{๘๓}{๑๐๐๐}$$

๒. จง แปลง
- $๑ + \frac{๕}{๑๐} + \frac{๖}{๑๐๐๐}$
- ให้เป็นเศษสิบ

๓. จง ทำ เศษ ส่วน ต่อ ไป นี้ ให้ เป็น เศษ สิบ

$$\frac{๗}{๘}, \quad \frac{๒๑}{๒๕}, \quad \frac{๘๖}{๑๒๕}, \quad \frac{๑๑๑}{๓๗๕}, \quad \frac{๒๗๓}{๘๗๕}$$

๔. จง แปลง เศษ ส่วน ต่อ ไป นี้ ให้ เป็น เศษ สิบ

$$\frac{๒๗}{๗๒}, \quad \frac{๖๕}{๑๐๘}, \quad \frac{๑๐๗}{๑๒๕}, \quad \frac{๔๑๐}{๖๒๕}, \quad \frac{๕๓๓}{๘๗๕}$$

๕. ๗ กิโลเมตร ๓ เดคาลิตร ๘ ลิตร เป็นกี่กิโลลิตร ?

๖. ๑๕ เหรียญบาท ๓๘ สตางค์ เป็นกี่เหรียญบาท ?

๗. จง ทำ เลข ต่อ ไป นี้ ให้ เป็น เศษ สิบ ของ ๑ วัน

๔ ชั่วโมง ๑๒ นาที, ๕ ชั่วโมง ๒๔ นาที, ๑๗ ชั่วโมง

๒๔ นาที

๘. จง ทำ ๗.๕๐๖ กิโลเมตร ให้เป็นมาตรา

๙. จง แปลง ๑๔.๘๐๕ เหรียญบาท เป็น มาตรา

๑๐. จง ทำ เลข ต่อ ไป นี้ ให้ เป็น มาตรา

๑.๔๒๕ วัน, ๑.๖๗๕ วัน, ๒.๗๘๕ ชั่วโมง

บทที่ ๓

บวกลบเศษสิบสามตำแหน่ง

ตัวอย่างที่ ๑ $๗.๐๓๘ - ๖.๙ + ๑๓.๕๗ - ๘.๙๑๖$

วิธีทำ

 ๗.๐๓๘ ๖.๙ $.๑๓๘$ ๑๓.๕๗ ๑๓.๗๐๘ ๘.๙๑๖ ๔.๗๙๒ ตอบ ๔.๗๙๒

หมายเหตุ ๗.๐๓๘ ซึ่งเป็นเลขตั้ง มีเศษสิบ อยู่ ๓
 ตำแหน่ง แต่ ๖.๙ ซึ่งเป็นเลขลบ มีเศษสิบ เพียง ตำแหน่งเดียว
 เวลาลบกัน จะต้องคิดว่ามี ๐ อยู่หลัง ๙ อีก ๒ ตัว คือ
 เลขลบเป็น ๖.๙๐๐ แต่ที่ไม่ได้ ๐๐ ลงไปก็เพื่อให้ไม่ให้เกิดของ
 เวลา, ๑๓.๕๗ ก็เช่นเดียวกัน จะต้องคิดว่าเป็น ๑๓.๕๗๐
 ตัวอย่างที่ ๒ พววม ๖.๐๐๑ กิโลกรัม, ๒.๘๙

กิโลกรัม, และ ๘ เฮกโตกรัม ๕ กรัม เข้าด้วย กัน แล้ว
ลบด้วย ๗.๘๘๘๘ กิโลกรัม (ตอบเป็นกิโลกรัม)

วิธีทำ	๖.๐๐๑	กิโลกรัม
	๒.๘๘	กิโลกรัม
๘ เฮกโตกรัม ๕ กรัม =	<u>๘.๐๕</u>	+ กิโลกรัม
	๘.๗๘๖	กิโลกรัม
	<u>๗.๘๘๘๘</u>	- กิโลกรัม
	<u>๑.๗๘๗๒</u>	กิโลกรัม
	<u>๑.๗๘๗๒</u>	กิโลกรัม
	ตอบ ๑.๗๘๗๒	กิโลกรัม

แบบฝึกหัดที่ ๕

๑. $๑.๐๐๘ + ๘.๘๗ + ๑๒.๐๖ + ๗.๐๑๘ + ๐.๘๕$
๒. $๘๗ + ๑๘.๐๕๖ - ๑๑.๘๔๓ - ๓.๘๗๒$
๓. $๓๖.๐๘ - ๑๗.๘๑๕ + ๑.๐๐๖ - ๑๖.๘๓๗$
๔. $๒๔.๘๐๓ - ๓.๘๒ - ๑๑.๗๖๕ - ๗.๘๘๒$
๕. จงรวมเข้าด้วยกัน:— ๗.๕๑๓ กิโลลิตร, ๑ กิโลลิตร
๔ เทกาลีตร, ๖ ลิตร, ๓.๐๘ กิโลลิตร, ๕ กิโลลิตร
๖ เฮกโตลิตร ๘ ลิตร (ตอบเป็นกิโลลิตร)

๖. ๑ เมตร ๓ เทชีเมตร ๗ เซนติเมตร ๕ มิลลิเมตร
รวมกับ ๒ เทคาเมตร ๘ เมตร ๕ เซนติเมตร ลง
ด้วย ๑.๘๓๖ เมตร แล้วลงด้วย ๒๕.๐๘ เมตร
เป็นกี่เมตร?
๗. ๑๗.๕๖๓ กรัม รวมกับ ๑.๘๗๑ กรัม จะน้อย
กว่า ๘.๘๘๗ กรัม ซึ่งรวมกับ ๑๑.๐๐๖ กรัม
เท่าไร?
๘. ส่วนที่ต่างกันระหว่าง ๖.๐๑๕ เหริยญุทศ กับ
๗.๕๖ เหริยญุทศ จะน้อยกว่า ๘๖ เหริยญุทศ ซึ่ง
รวมกับ ๑.๐๑๕ เหริยญุทศ เท่าไร?
๙. ผลบวกของ ๑.๓๑๘ กิโกลเมตร และ ๒ กิโกลเมตร
๘ เซกโตเมตร ๗ เทคาเมตร จะต่างกับผลบวก
ของ ๒.๗๐๘ กิโกลเมตร และ ๑ กิโกลเมตร ๓
เทคาเมตร ๘ เมตร กี่กิโกลเมตร?
๑๐. ๗.๘๖ บาท รวมกับ ๘ บาท ๔ สตางค์ จะมาก
กว่า ๑.๔๘๗ เหริยญุทศเท่าไร? (ตอบเป็นเหริยญุทศ)

บทที่ ๔

โจทย์ฝึกหัดบวกลบเศษสิบ

ตัวอย่างที่ ๑ เป็นหนี้เขาอยู่ ๑๖๙.๓๗๕ เหรียญ
 ครั้งแรกใช้เขาไป ๘๕.๐๕ เหรียญ ครั้งที่สอง ๑๙.๗๒๕
 เหรียญ ครั้งที่สาม ๓๗ เหรียญ ๕ บาท ๖๕ สตางค์
 กังนี้จะมี เป็นหนี้เขาอยู่กี่เหรียญ?

วิธีทำ	ครั้งแรกใช้เขาไป ๘๕.๐๕	เหรียญ
	ครั้งที่สอง ๑๙.๗๒๕	เหรียญ
	ครั้งที่สาม ๓๗.๕๖๕	เหรียญ
		+

∴ รวมใช้เขาไป ๓ ครั้งเป็นเงิน ๑๔๒.๓๔๐ เหรียญ

เป็นหนี้เขาอยู่ ๑๖๙.๓๗๕	เหรียญ
ใช้เขาไปทั้งสิ้น ๑๔๒.๓๔๐	เหรียญ
	-

∴ ยังเป็นหนี้เขาอยู่อีก ๒๗.๐๓๕ เหรียญ

ตอบ ๒๗.๐๓๕ เหรียญ

หมายเหตุ ครั้งที่สามใช้ไป ๓๗ เหรียญ ๕ บาท ๖๕ สตางค์
 จะเขาไปคงบวกเป็น มาตราเช่นนี้ไม่ได้ จึง
 ต้องคิด ๕ บาท ๖๕ สตางค์ ให้เป็นเศษสิบของเหรียญ

เสียก่อน ๕ บาท ๖๕ สตางค์ เท่ากับ .๕๖๕ เหรียญทศ
รวมกับ ๓๗ เหรียญทศ เป็น ๓๗.๕๖๕ เหรียญทศ

ตัวอย่างที่ ๒ เด็กคนหนึ่งไ้รับแจก .๒๐๘ ของขนม
ถาดหนึ่ง พี่สาวของเขาไ้รับ .๔๑๗ ของ ขนมถาดนั้น เธอ
ยังเหลือขนมอยู่ในถาดอีกเท่าไร ?

$$\begin{array}{rcl}
 \text{วิธีทำ} & \text{เด็กคนหนึ่งไ้รับแจก} & .208 \text{ ของขนมถาดหนึ่ง} \\
 & \text{พี่สาวของเธอไ้รับ} & .417 \text{ ของขนมถาดนั้น} \\
 & & + \\
 \therefore \text{รวม ๒ คนไ้รับ} & & \underline{\underline{.625}} \text{ ของขนมถาดนั้น} \\
 & \text{เดิมมีขนมอยู่} & 1. \text{ ถาด} \\
 & ๒ คนรับไปเสีย & \underline{\underline{.625}} \text{ ของถาด} \\
 \therefore \text{ยังมีขนมเหลืออยู่อีก} & \underline{\underline{.375}} & \text{ของถาด} \\
 & \text{ตอบ} & \underline{\underline{.375}}
 \end{array}$$

หมายเหตุ เมื่อโจทย์กล่าวถึงเศษสิบของของสิ่งใด
สิ่งหนึ่งเช่นนี้ เราต้องเข้าใจว่า จำนวนเต็มของของสิ่งนั้น
เป็น ๑ เสมอไป

แบบฝึกหัดที่ ๖ (สำหรับฝึกในใจ)

๑. ไม้ท่อนที่หนึ่งยาว ๑.๕๕๕ เมตร ท่อนที่สอง

ยาวกว่าท่อหนึ่งครึ่ง .๔๔ เมตร ไม้ท่อหนึ่งสองยาวเท่าไร?

๒. ๔ บาท ๕๐ สตางค์ กับ ๑ บาท ๒๕ สตางค์ รวมกันเป็นเศษสิบเท่าไร ของ ๑ เหรียญ?

๓. ไตร่กับเก้าอี้รวมกันราคา ๒ เหรียญ ถ้าไตร่ราคา ๑.๒๕ เหรียญ เก้าอี้ราคาเท่าไร?

๔. ซื้อผ้าเป็นราคา ๑๒.๒๕ เหรียญ ขายไป ๑๓.๗๕ เหรียญ ได้กำไรเท่าไร?

๕. เชือกเส้นหนึ่งยาว ๑๑ เมตร ตัดใช้เสีย ๘.๘๘ เมตร จะเหลือเท่าไร?

๖. มีเงิน ๑ เหรียญ ซื้อหมวกราคา ๕ บาท ๒๕ สตางค์ กับหนังสือราคา ๑ บาท ๒๕ สตางค์ จะเหลือเงิน คิดเป็นเศษสิบเท่าไร ของเหรียญ?

๗. ๕๓๑ กรัม รวมกับ ๑๓๕ กรัม จะมากกว่า ๖๔๔ กรัมเท่าไร?

๘. ไปทางรถขึ้นเงิน ๗ บาท ๒๐ สตางค์ ไปทาง

เรือ สั้นเงิน ๕๗ สตางค์ ถ้า มีเงิน ๑ เหรียญ
จะ เหลือ เงิน กี่ บาท เป็น เศษ สิบ เท่าไร ของ เหรียญ ?

๙. มีเงิน อยู่ ๘ เหรียญ ๘ บาท ถ้า จะ ซื้อ ม้า ตัว
หนึ่ง ราคา ๙๙.๕ บาท จะต้อง หา เงิน มา เพิ่ม อีก กี่
เหรียญ ?

๑๐. ๐.๑ กิโลเมตร มากกว่า ๐.๐๑ กิโลเมตร เท่าไร ?

แบบฝึกหัดที่ ๗

๑. ทาง จาก ท่ารถ ก. ถึง ข. ยาว ๓.๐๗๕ กิโลเมตร
ข. ถึง ค. ๑๑.๘๐๘ กิโลเมตร ค. ถึง ง. ๘.๑๖ กิโลเมตร
ง. ถึง จ. ๑๓.๘๕๓ กิโลเมตร จาก ก. ถึง
จ. จะเป็น ทาง ยาว เท่าไร ?

๒. โรง สัฟฟร่า แห่ง หนึ่ง ชาย เข้าไป ๑๑๘.๘๕ กิโลเมตร แล้ว
เลิก ไฟ ใหม่ เสีย เข้าไป ๒๕๖ เฮกโตลิตร ถ้า ยัง
เหลือ เข้า อยู่ อีก ๓๗๘.๖๐๗ กิโลเมตร เกิน มี เข้า
ถึง สิ้น เท่าไร ?

๓. ก. มี เงิน ๓๑.๐๗ เหรียญ ข. มี มากกว่า ก.
๓.๘๐๕ เหรียญ สอง คน มี เงิน รวม กัน เท่าไร ?

๔. นายเคนต์เกี่ยวเข้าในนาแปลงหนึ่งแล้วไป .๗๐๙ นายทวง
เกี่ยวแล้วไปอีก .๑๙๒ อะ เหลือเข้าที่ยังไม่ได้เกี่ยว
เท่าไร ?
๕. เชือกเส้นหนึ่งยาว ๒๒.๓๗๕ เมตร ครั้งแรกตัดออก
เส้น ๗.๐๐๖ เมตร ครั้งที่สอง ๖ เมตร ๗๕ เซนติ
เมตร ครั้งที่สาม ๔.๘ เมตร ยังคงเหลือเชือก
ยาวเท่าไร ?
๖. วันที่หนึ่งกินเข้าสิ้น ๗.๑ ลิตร วันที่สองกิน มาก
กว่าวันที่หนึ่ง ๑.๗๕ ลิตร วันที่สามกิน น้อย
กว่าวันที่สอง .๙๐๖ ลิตร วันที่สามกินเข้าสิ้น
เท่าไร ?
๗. มีน้ำตาลหนัก ๒๑๕.๗๒๕ กิโลกรัม ขายไป
เส้น ๘๗.๙ กิโลกรัม จะต้องซื้อ มาเพิ่มอีกเท่าไร
จึงจะมีน้ำตาลหนัก ๑๘๐ กิโลกรัม ?
๘. ใบชาหนัก ๔.๖๘๗ กิโลกรัม แบ่งใส่หีบเป็น
ลำดับดังนี้ ๑.๖๐๕ กิโลกรัม ๑.๓๙๘ กิโลกรัม
และ ๑.๕๘๒ กิโลกรัม นอกจากนี้ตกเสีย

อยากทราบว่าที่หกสิบหนักเท่าไร ? (ตอบเป็น
กิโลกรัม)

๙. รถไฟขบวนหนึ่งต้องแล่นผ่านเขาเป็นระยะ ๗ กิโลเมตร
๓ เฮกโตเมตร ถ้าต้องแล่นขึ้นเขาทาง ๒.๕๗๘ กิโลเมตร
และเล่นไปตามไหล่เขาทาง ๓ กิโลเมตร ๗ เฮกโต
เมตร ๒ เดคาเมตร จะต้องแล่นลงเขาทางกี่
กิโลเมตร?

๑๐. ชาวนาคนหนึ่งมีข้าวอยู่ ๓๗.๘๖ กิโลกรัม แล้วขาย
ไปเสีย ๑๘.๘๗๔ กิโลกรัม เข้าที่ชาวนาขายไปนี้
จะมากหรือน้อยกว่าที่ยังมีเหลืออยู่เท่าไร?

๑๑. ผ้าผืนหนึ่งยาว ๗.๘๐๖ เมตร เมื่อตัดออกเสีย
๓.๐๙๕ เมตร จึงเห็นว่าเหลือยาว ๔ เมตร ๗๐ เซนติ
เมตร ตามที่เข้าใจไว้แต่เดิมนั้นผิดไปกี่เมตร?

๑๒. ตำบล ก. ถึงตำบล ข. คือเป็นทางไกล ๒๔.๗๘๖
กิโลเมตร และในระหว่างตำบล ก. และ ข. นี
มีที่พักอยู่ ๒ แห่ง ถ้าเกิดจากตำบล ก. ถึงที่
พักแห่งหนึ่งเป็นทาง ๑๑.๐๙๘ กิโลเมตร และ

เก็บจาก ค่ายล จ. ถึงที่พักอีกแห่งหนึ่งเป็น ทาง ๘.๔๘๒
กิโลเมตร ที่พักทั้งสองนั้นอยู่ห่าง กันเท่าไร ?

๑๓. ชายผู้หนึ่งซื้อรถราคา ๗๑.๘๕ เหรียญบาท มาถูก
กว่ารถ ๒๗.๘๒๕ เหรียญบาท ทั้งรถและมา รวม
กันเป็นราคาเท่าไร ?

๑๔. มีผ้าอยู่ในถัง .๘๕ ถ้าวัดไปเสีย .๐๘๖ และใช้เสีย
.๕๐๘ จะยังเหลือผ้าอยู่ในถังเท่าไร ?

๑๕. ไม้ชิ้นหนึ่งยาว ๑ เมตร ส่วนที่ทาสีแดง .๒๕๗
สีน้ำเงิน .๑๘๕ สีเหลือง .๒๘๒ นอกนั้น ทาสีขาว
อยากทราบว่าที่ทาสีขาวยาวกี่เซ็นติเมตร ?

๑๖. ชาวสวนผู้หนึ่งมีไม้อยู่ ๑๓๑.๘๘ บก เขาทำรั้วล้อม
สวนทั้ง ๔ ด้าน ด้านเหนือสั้นไม้ ๒๓.๑๘๘ บก
ด้านตะวันออก ๓๐.๐๘๕ บก ด้านใต้ ๒๔.๘๐๘
บก ด้านตะวันตก ๓๒.๕ บก เขาจะยังเหลือไม้อยู่อีก
กี่บก ?

๑๗. ชายผู้หนึ่งใช้เงินให้แก่เจ้าหนี้ไป ๒ คราว คราวแรก
.๒๑๕ คราวที่สอง .๓๘๖ เขาจะยังเป็นหนี้อยู่อีก
เท่าไร ?

๑๘. พ่อค้าคนหนึ่งซื้อผ้ามา ๓ ตัว ตัวที่หนึ่ง ราคา
๒๘.๗๗๕ เหรียญบาท ตัวที่สองราคา ๑๙.๙๕ เหรียญบาท
ตัวที่สามราคาถูกกว่าตัวที่หนึ่ง และที่ สอง รวมกัน
๗.๖๕ เหรียญบาท ผ้า ๓ ตัวราคา รวมกันเท่าไร?
๑๙. ใบชา ๓ หีบหนัก ๕๑.๘๕ กิโลกรัม หีบที่หนึ่ง
หนัก ๑๖.๙๐๗ กิโลกรัม หีบที่สองหนักมากกว่า
หีบที่หนึ่ง ๓.๒๘๓ กิโลกรัม หีบที่ สามหนัก
เท่าไร?
๒๐. นายสาคร มีเงิน อยู่ ๑๔ เหรียญบาท ๓ บาท ๗๕
สตางค์ หามาได้อีก ๖.๐๘ เหรียญบาท แล้วใช้
ไปเสียสองคราว คราวแรก ๔๕ บาท คราวที่
สอง ๘.๕๒๕ เหรียญบาท นายสาคร จะยังเหลือเงิน
กี่เหรียญบาท?
๒๑. ก. หายของได้หนัก ๓ กิโลกรัม ๕ กรัม ข. หาย
ได้มากกว่า ก. ๖.๕๖๕ กรัม ค. หายได้เท่ากับ
ก. และ ข. รวมกัน สามคน จะหายของได้หนัก รวม
กันกี่กรัม?

๒๒. วันแรกใช้เงินไป .๓๗๗ ของที่มีอยู่ วันที่สองใช้ไป .๑๒๕ ของเงินเดิม รวมเงินที่ใช้ไป ๒ วัน ะ มากหรือน้อย กว่าที่ เหลือเท่าไร?
๒๓. ก. มีน้ำหนักตัว ๖๘.๗ กิโลกรัม ข.หนักมากกว่า ก. ๘๕.๒ กิโลกรัม ค.หนักน้อยกว่า ข. ๑.๐๓๖ กิโลกรัม ค. ะหนักมากกว่าหรือน้อยกว่า ก.เท่าไร?
๒๔. เหล็กก้อนที่ หนึ่งหนักมากกว่าก้อนที่สอง ๑๕.๐๘ กิโลกรัม ก้อนที่สองหนักน้อยกว่าก้อนที่สาม ๖.๘๑๗ กิโลกรัม ถ้าก้อนที่สามหนัก ๓๐.๘๖๓ กิโลกรัม เหล็ก ๓ ก้อนมีน้ำหนัก รวมกันเท่าไร?
๒๕. น้อย มีอายุ ๑๕.๕๘๖ ปี น้อยแก่กว่าน้อง ๓.๑๘ ปี บิคา มีอายุมากกว่าน้อยและน้องรวมกัน ๗.๘๔ ปี อยากทราบว่า บิคา มีอายุแก่กว่าน้อย กี่ปี?
๒๖. ท่านผู้หนึ่ง ครั้งแรกส่ง จ่ายเงินของเขา ที่มีอยู่ในธนาคาร ๔๕ เหรียญบาท ครั้งที่สองน้อยกว่าครั้งแรก ๑๗.๕๕ เหรียญบาท ครั้งที่สามมากกว่าครั้งแรก และครั้งที่สองรวมกัน ๒๓.๒๒๕ เหรียญบาท แล้วยัง

คงมีเงินเหลืออยู่อีก ๓๐๗.๐๕๕ เหรียญทศ เกิมทำน
ผู้ที่มีเงินอยู่ในธนาคารเท่าไร ?

๒๗. งานแห่งหนึ่ง ก. ทำได้ .๓๖ ข. ทำได้น้อยกว่า
ก. .๐๕๕ นอกนั้น ค. ทำ อยากทราบว่า ค. ทำได้
มากหรือน้อยกว่า ก. เท่าไร ?

๒๘. ต้นไม้ต้นหนึ่ง สูง ๑๐.๘๕๕ เมตร อีกต้นหนึ่งสูง
กว่าต้นแรก ๗๕ เซนติเมตร ต้น ที่สาม คำว่า
ต้นที่สอง ๒.๕๐๖ เมตร ต้นที่สี่ สูงกว่าต้นที่
สาม ๓.๐๕๕ เมตร ต้นที่สี่จะ สูงกว่า ต้นที่หนึ่ง
เท่าไร ?

๒๙. นายโชติมีเงิน ๑๗.๐๑๕ เหรียญทศ และ นายชัย
มีเงิน ๑๖.๗๕ เหรียญทศ ถ้า นายโชติให้เงิน
นายชัย ๖.๕ เหรียญทศ และ นายชัยให้เงิน นายโชติ
๕.๙๐๘ เหรียญทศ ในที่สุดใคร จะ มีเงินมากกว่ากัน
เท่าไร ?

๓๐. แบ่งเงิน ๔๕๖ เหรียญทศ ให้แก่ ก. ข. ค. ง. ให้
ก. ได้ ๑๐๘.๗๕ เหรียญทศ ข. ได้มากกว่า ก.

๑๗.๑๕๕ เติร์บญทศ และ ก. ได้น้อยกว่า ก. กัย
 ข. รวมกัน ๙๖.๐๘ เติร์บญทศ นอกนั้นได้ ง. ง.
 จะได้รับเงินเท่าไร?

—————

บทที่ ๕

คูณเศษสิบสามตำแหน่งและหาค่าของเศษสิบ

ตัวอย่างที่ ๑ $๗๐.๙ \times .๔๘$

$$\begin{array}{r} ๗๐.๙ \times \\ .๔๘ \\ \hline \end{array}$$

๕๖๗๒

๒๘๓๖

๓๔.๐๓๒

ตอบ ๓๔.๐๓๒

หมายเหตุ ในเลขทั้งนี้มีเศษสิบ ๑ ตัว และในเลข
 คูณมีเศษสิบ ๒ ตัว รวมกันเป็น ๓ ตัว จึงได้จุดลงหน้า
 ๐ ผลลัพธ์เท่ากับ ๓๔.๐๓๒

คุณเศษสิบ สามตำแหน่ง และ ค่า ของเศษสิบ ๒๙

ตัวอย่างที่ ๒ จงคูณ ๒๔ กิโลเมตร ด้วย ๔

วิธีทำ
$$\begin{array}{r} 24 \text{ กิโลเมตร} \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \text{ กิโลเมตร} \\ \times 4 \\ \hline 96 \text{ กิโลเมตร} \end{array}$$

ตอบ ๙๖ กิโลเมตร

หมายเหตุ ในเลขตั้งมีเศษสิบ ๒ ตัว และในเลขคูณมีเศษสิบ ๑ ตัว รวมกันเป็น ๓ ตัว แต่ในผลคูณมีเลข ๒ ตัวเท่านั้น จึงเพิ่ม ๐ เข้าอีกตัวหนึ่ง แล้วใส่ทุกลงหน้า ๐ ผลลัพธ์เท่ากับ ๙๖ กิโลเมตร

วิธีหาค่าของเศษสิบ นักเรียนให้เคยเรียนมาแล้วว่า ถ้าจะหาค่าเศษส่วนของเลขจำนวนใดๆ ให้เอาส่วนไปหาร เลขจำนวน นั้น และ คูณผลหาร ด้วย เศษ ก็จะได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ เช่น ถ้าจะหา $\frac{5}{10}$ ของ ๒๐ ก็เอา ๑๐ ไปหาร ๒๐ แล้วคูณด้วย ๕

วิธี หาค่าเศษ สิบของเลขจำนวนใดๆ ก็ เช่นเดียวกับวิธีหาค่าของ เศษ ส่วน เช่นจะหา ๕ ของ ๒๐ ก็หมายความว่าในจำนวน ๒๐ ถ้าแบ่งออกเป็น ๑๐ ส่วนเท่าๆ กัน ก็ต้องการเพียง ๕ ส่วน ก็เอา ๑๐ ไปหาร ๒๐ แล้วคูณ

ด้วย ๕ แต่เศษสิบไม่มี ส่วน อย่างเศษ ส่วน เศษสิบ มี
ทุกเป็นเครื่องหมายที่แสดง ส่วน อยู่ในตัว

$$\frac{5}{10} = .5, \quad \frac{5}{10} \text{ ของ } 20 = 10$$

และถ้าเอา .๕ ไปคูณกับ ๒๐ ก็จะได้ ๑๐ เช่นเดียวกับ
ทั้งนี้เพราะเครื่องหมายทุกที่อยู่หน้า ๕ มีค่าเท่ากับ
ส่วน ๑๐ เมื่อเอา .๕ ไปคูณ ๒๐ ก็เท่ากับเอา ๕ ไป
คูณ ๒๐ แล้วหารด้วย ๑๐ เหตุฉะนั้น

เมื่อเรหาค่าเศษสิบของเลขจำนวนใด ให้เอาเศษ
สิบไปคูณเลขจำนวนนั้น ก็จะได้ผลลัพธ์ที่คั่ง การ

ตัวอย่างที่ ๑ จงหา .๗ ของ ๔๘

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad .7 \text{ ของ } 48 &= 48 \times .7 \\ &= 33.6 \end{aligned}$$

ตอบ ๓๓.๖

ตัวอย่างที่ ๒ จงหา .๓๑๕ ของเงิน ๑๖๗ เหรียญทศ

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad .315 \text{ ของเงิน } 167 \text{ เหรียญทศ} \\ &= 167 \times .315 \text{ เหรียญทศ} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 167 \\ \times .315 \\ \hline \end{array}$$

๘๓๕

๑๖๗

๕๐๑

๕๒.๖๐๕

ตอบ ๕๒.๖๐๕ เหรียญบาท

แบบฝึกหัดที่ ๘ (สำหรับฝึกหัด)

๑. ๑๔ X ๘
๒. ๐๗ X ๘
๓. พหุ .๖ ของ ๑๔
๔. พหุ .๘ ของ ๑๕
๕. พหุ .๒๕ เหรียญบาท กว้าง .๔
๖. พหุ ๑.๒๓ เมตร กว้าง .๓
๗. พหุ .๘ ของ เงิน ๑๔ บาท
๘. พหุ .๗ ของ ๓๒ เมตร
๙. พหุ .๑๒ ของเงิน ๑๒ เหรียญบาท
๑๐. พหุ .๒๕ ของ ๘ กิโลเมตร

ប្រភេទផ្កា

១. វត្ត ០៨៥ ក្បែរ ១០, ១០០, ១០០០, ១០០០០,
២. វត្ត ៣៧៤, ១៤៦៤, ២១៧៤, ៣៦៧៤ ក្បែរ ៣៧៤
៣. វត្ត ៣៣០៤ ក្បែរ ២៥៤, ១០០៤, ១៨៤៥
៤. វត្ត ៨៥៤៥ ក្បែរ ៤៧៤, ៣៧៤, ៧៦៤
៥. វត្ត ២៧៤៦ ក្បែរ ៣៧៤, ២៨០៧, ៤០០៨
៦. វត្ត ៧៧៤ ឱ្យ ៧២៦, ៣៧៤, ៣៥៥
៧. វត្ត ០៨ ឱ្យ ៤៧៦, ២២២, ១០០៧
៨. វត្ត ៨០៥ ឱ្យ ២២៦, ៧៧៤, ១៤២៨
៩. វត្ត ៧២២ ឱ្យ ៣៧៧, ២២៧, ៣៤៥
១០. វត្ត ៨០៤ ឱ្យ ៤៣២, ៧៧៤, ៨៦៥
១១. វត្ត ២២៤៦ ប្រា, ២៥០៧ ប្រា ក្បែរ ៣២៧
១២. វត្ត ៣២៧ មេឌ, ៨០២៤ មេឌ ក្បែរ ១០៨៧
១៣. វត្ត ៤៥០៥ ក្បែរ ៧០៧, ២២៧៤
១៤. វត្ត ២២០៧ ក្បែរ ៤៧៤, ៥៧៣
១៥. វត្ត ៨៧ ឱ្យ ៣២៧៥ ប្រា, ៧៧៤៦ ប្រា

คุณ เศษสิบ สาม ตำแหน่ง และ หาค่าของเศษสิบ ๓๓

๑๖. รงศา .๘๒ ของ ๑๑๓.๗ เหยียบญทศ, ๖๑.๐๕
เหยียบญทศ

๑๗. รงศา .๐๖๕ ของ ๘๕๖ กรัม, ๑๐๓๘.๔ กรัม

๑๘. รงศา .๘๑๗ ของ ๔๓๖ กิโลเมตร, ๑๒๒๕ กิโลเมตร

๑๙. รงศา .๔๕ ของ ๓ เทคาเมตร ๗ เมตร ๑ เทชีเมตร
(ตอบเป็นเมตร)

๒๐. รงศา ๑.๒๕ ของ ๓๘ เหยียบญทศ ๗ บาท
(ตอบเป็น เหยียบญทศ)

บทที่ ๖

โจทย์ฝึกหัดคุณเศษสิบและหาค่าของเศษสิบ

ตัวอย่างที่ ๑ ที่ดินราคาอาร์ละ ๘๓.๕๕ บาท ถ้า

ซื้อที่ดิน ๔๘.๖ อาร์ จะสิ้นเงินเท่าไร?

วิธีทำ	ที่ดินราคาอาร์ละ	๘๓.๕๕	บาท
	ซื้อ ที่ดิน	๔๘.๖	อาร์
		<u> </u>	

๕.๐๑๓๐

๗๕๑๙๕

๓๓๔๒๐

∴ สิ้นเงิน

๔๑๔๔.๐๘๐ บาท๓๓๔๒๐ บาท

ตัวอย่างที่ ๒ มีเจ้าอยู่ ๒๓๘ กิโกลิตร ถ้าขาย
ไปเสีย ๔๑๖ ขยากทราบว่าขายเข้าไปกี่กิโกลิตร?

วิธีทำ	มีเจ้าอยู่	๒๓๘	กิโกลิตร
	ขายไปเสีย	๔๑๖	ของที่มีอยู่

๑๔๒๘

๒๓๘

๙๕๒∴ ขายเข้าไป ๙๕๒.๐๐๘ กิโกลิตร๙๕๒.๐๐๘ กิโกลิตร

ตัวอย่างที่ ๓ ฉันได้เงินแก่พี่น้องชาย ๓๖ ของที่มีอยู่
แล้วได้พี่น้องสาวอีก ๗ ของเงินที่ได้พี่น้องชาย ทั้งนี้พี่น้องสาว
จะไ้รับเงินไปคึกเป็นเศษสิบเท่าไร ของจำนวนเงินเดิมของฉัน?

โจทย์ฝึกหัด คุณเศรษฐี และ หาค่า ของเศรษฐี ๓๕

วิธีทำ	ฉันให้เงินแก่น้องชาย	.๓๖	ของที่มีอยู่
	แล้วให้น้องสาวอีก	.๑๗	ของที่ได้น้องชาย
∴	น้องสาวได้รับไป	.๒๕๒	ของเงินเดิม
		ตอบ .๒๕๒	

แบบฝึกหัดที่ ๑๐ (สำหรับ คิดในใจ)

๑. ถ้า ๑ รубли เท่ากับ .๘๗ บาท ๒ รубли จะ เท่ากับ กี่บาท?
๒. ฉันเดินได้ ชั่วโมงละ ๓.๘ กิโลเมตร ถ้าเดินอยู่ ๔ ชั่วโมง จะไปได้ไกลเท่าไร?
๓. เด็ก มีเงิน คน ละ .๓๒๑ เหรียญบาท ถ้าเด็ก ๔ คน จะมีเงินเท่าไร?
๔. เชือกเส้นที่หนึ่งยาว .๐๕๑ กิโลเมตร เส้นที่สอง ยาวกว่าเส้นที่หนึ่ง ๕ เท่า เชือกเส้นที่สองยาวเท่าไร?
๕. ผ้า ราคา เมตรละ .๑๐๕ เหรียญบาท ผ้า ๘ เมตร ราคา เท่าไร?
๖. ถ้า ๑ นิ้ว ยาวเท่ากับ ๒.๕ เซนติเมตร .๓ นิ้ว จะ เท่า กับกี่เซนติเมตร?
๗. ช่างไม้ ได้ค่าจ้าง วันละ ๒.๕ บาท ถ้าทำอยู่ .๔ ของวัน จะได้ค่าจ้างเท่าไร?

๘. มีเงินอยู่ ๑๒.๑ บาท ใช้จ่าย .๓ ของเงินนี้ อยากทราบว่าใช้เงินไปถึงบาท?
๙. มีผ้าขาว ๒๔ เมตร ขายไปเสีย .๔ ของที่มีอยู่ ผ้าที่ขายไปยาวเท่าไร?
๑๐. ดูกุญแจหนึ่งใส่เงินได้ ๑๐.๒ เหรียญทุกสัปดาห์ .๖ ของกุญแจนั้นจะใส่เงินได้เท่าไร?

แบบฝึกหัดที่ ๑๑

๑. ซื้อผ้ามาตัดเสื้อ ๔๘.๕ หลา ราคาตลาด ๒.๑๒ บาท สิ้นเงินค่าผ้าเท่าไร?
๒. ไม้กระดานยาว ๑๔.๗๘ บาท ซื้อมา ๔๘.๕ บาท จะสิ้นเงินเท่าไร?
๓. ถ้า ๑ เมตรตารางเหลี่ยมเท่ากับ ๑.๑๘๖ หลา ตารางเหลี่ยม ๓๖ เมตรตารางเหลี่ยมจะเท่ากับกี่หลา ตารางเหลี่ยม?
๔. ถนนสายหนึ่งยาว ๑๗.๑๕๔ กิโลเมตร ถ้า ซึ่ง ลวกสายโทรเลขให้ตลอดถนนสายนี้ ๖ สาย จะสิ้นลวกยาวเท่าไร?
๕. ดินเป็นหินเขาอยู่ ๕๗๐๗๕ เหรียญทุกสัปดาห์ ก่อนใช้หินเขา

โทษผู้ปลุกศุกคุณเคยลียและหาคำของเคยลีย ๓๗

ได้เหรียญศุกร ๔.๑๒ บาท ฉันได้ผ่อนใช้หนี้เขาไป
คิดเป็นเงินกี่เหรียญศุกร?

๖. คน ๑๗ คนทำงานอย่างหนึ่ง แล้วใน ๑๓.๖๒๕ วัน
ถ้าให้คนคนเดียวทำก็วันกี่วันจะแล้ว?

๗. ถ้า ๑ เมตรเท่ากับ ๓๔.๓๗ นิ้ว ๓๔.๕ เมตรจะเท่ากับ
กี่นิ้ว?

๘. ถ้าที่นา ๑ ไร่ ราคา ๔.๗๕ บาท ที่นา ๑๔๙.๘๔ ไร่
จะเป็นราคาเท่าไร?

๙. เรือกลไฟลำหนึ่งแล่นได้วันละ ๙๒.๑๒๕ กิโลเมตร ถ้า
เรือลำนี้แล่นไป ๕๙ วัน จะไปได้ไกลเท่าไร?

๑๐. ล้อรถคันหนึ่งหมุนไป ๓๔๖.๕ รอบ เป็นทาง ๑ กิโลเมตร
ถ้ารถคันนี้แล่นไปในหนทาง ๔๕.๓๒ กิโลเมตร ล้อ
จะหมุนกี่รอบ?

๑๑. ถ้าเงินอังกฤษ ๑ ปอนด์ เท่ากับเงินฝรั่งเศส ๒๕.๒๔
แฟรงค์ เงินอังกฤษ ๑๒.๒๕ ปอนด์ จะแลกเงินแฟรงค์
ได้เท่าไร?

๑๒. น้ำตาลทรายหนัก ๑ กิโลกรัม ราคา ๑๘ บาท ถ้า
ซื้อน้ำตาลทรายหนัก ๙๕.๕ กิโลกรัม จะสิ้นเงินเท่าไร?

๑๓. ชายผู้หนึ่งหาเงินได้เดือนละ ๗๓.๔๔ บาท ถ้าเขาหาเงินอยู่ ๑๑.๕ เดือน จะได้เงิน รวมทั้งสิ้นเท่าไร ?
๑๔. เข้าเปลือก ๑ กิโลลิตร ราคา ๔๐.๗๕ บาท ถ้าชาวหาผู้หนึ่งมี เข้าเปลือกอยู่ ๑๒๐.๔ กิโลลิตร จะคิดเป็นเงินเท่าไร ?
๑๕. ซื้อเส้นมา ๓ ม้วนยาวม้วนละ ๑๖.๒๔ เมตร แล้วขายไปทั้งหมดราคาเมตรละ ๕ บาท จะได้เงินทั้งสิ้นเท่าไร ?
๑๖. ใช้กระจากหนึ่ง มีอยู่ ๔๒๔ ฟอง .๑๒๕ ของใช้กระจากนี้ จะ เป็นใช้กี่ฟอง ?
๑๗. มีเงิน อยู่ ๓๑๕.๒ เหรียญบาท ให้นำไปซื้อ .๒๕ ของที่มีอยู่ นี้อาจจะ ได้รับเงินไปเท่าไร ?
๑๘. เหล็กก้อนที่ ๑หนัก ๑๕,๐๕ กิโลกรัม ก้อนที่ ๒หนัก .๗๔ ของก้อนที่ ๑ เหล็ก ก้อนที่ ๒ หนักเท่าไร ?
๑๙. โรงสีแห่งหนึ่ง มีเข้าอยู่ ๑๘๖.๔ กิโลลิตร แล้วซื้อ มาเพิ่มอีก .๖๘ ของที่มีอยู่ จะเป็นเข้าที่ซื้อมาเพิ่มเท่าไร ?
๒๐. มีใบชาหนัก ๕๖ กิโลกรัม ถ้าขายไปเสีย .๔๕ ของที่มีอยู่ เป็น ราคา กิโลกรัมละ ๑.๒๕ บาท จะได้เงินเท่าไร ?

โจทย์ฝึกหัดคุณเศรษฐีและค่าของเศรษฐี ๓๙

๒๑. ต้นไม้ต้นหนึ่งสูง ๑๓.๘ เมตร ต้นที่ ๒ สูง ๑๔.๑ ของต้น
ที่หนึ่ง ต้นไม้ ต้นที่ ๒ จะสูงกี่เมตร?
๒๒. โรงเรียนแห่งหนึ่ง มีนักเรียนอยู่ ๒๘๐ คน เป็นเด็กหญิง
เสีย ๓๗.๕ ในโรงเรียนนี้มีเด็กหญิงกี่คน?
๒๓. ขายไม้ไป ๒๔ ของไม้ ๒๓๖ บาท เป็นราคาบาทละ ๑.๖๕
เหรียญบาท จะได้เงินเท่าไร?
๒๔. ที่ดินแห่งหนึ่งราคา ๖๗๘.๕ เหรียญบาท เว้นราคา ๒๘๖
ของ ราคาที่ดิน จะเป็นราคาเงินเท่าไร?
๒๕. บิคา มีอายุ ๑.๘๕ ของ อายุบุตร ถ้า บุตร มี อายุ ๒๕.๗ ปี
บิคา จะมีอายุเท่าไร?
๒๖. วันแรกใช้เงินไป ๓๕ ของ เงินที่มีอยู่ วันที่ ๒ ใช้ไป อีก
๘๔ ของ เงิน ที่ใช้วันแรก วันที่ ๒ ใช้เงินไป คิดเป็น
ทศนิยมเท่าไร ของ เงินที่มี แก่เดิม?
๒๗. ชายผู้หนึ่ง มีหุ้นอยู่ในโรงสี ๑๒๕ แล้วขายได้เพื่อนเสีย

.๔ ของ หุ่น ของเขา เพื่อนเขาจะมีหุ่นอยู่ในโรงสีไหม
เท่าไร?

๒๘. มีผ้าอยู่ ๘๗ ของ ดึง แล้ววิ่งไปเสีย .๓ ของผ้าที่มีอยู่
ในดึงนั้น อยากทราบว่า ผ้าวิ่งไปเสีย คิดเป็น ทศนิยม
เท่าไร ของดึงใบนั้น?

๒๙. ไม้ท่อนหนึ่ง ยาว ๑๐ เมตร ๗๕ เซนติเมตร ท่อนที่ ๒
ยาว .๙๔ ของ ท่อนที่ ๑ ไม้ท่อนที่ ๒ จะยาว กี่เมตร?

๓๐. มีเงินอยู่ ๔๓๕ บาท ใช้จ่ายเสีย .๔๕ ของเงินที่มีอยู่ แล้ว
ให้หลาน .๖๔ ของเงินที่ใช้จ่าย หลานจะได้รับเงินไป
เท่าไร?

— ๗๖๑๕๓ —

บทที่ ๗

หารเศษสิบสามตำแหน่ง

ตัวอย่างที่ ๑ $๒๒๙.๘ \div ๗๕$

วิธีทำ $๗๕ \overline{) ๒๒๙.๘ (๓.๐๖๔}$

๒๒๕

๔๘๐

๔๕๐

๓๐๐

๓๐๐

ตอบ ๓,๐๖๔

หมายเหตุ ในการหาร เศษสิบ เมื่อได้หารไป จนถึง
เลขทั้งตัวสุดท้ายแล้ว ถ้ายังไม่ลงตัว ก็ได้เพิ่ม ๐ แล้ว
หาร ต่อๆ ไป จนกว่า จะ ลง ตัว หรือได้เศษสิบ ครบ จำนวน
ตามที่โจทย์บอก

ตัวอย่างที่ ๒ หาร แบ่ง ๒.๑๓๐๓ ด้วย ๕.๒๖

วิธีทำ $2.1303 \div 5.26 = 213.03 \div 526$
 $526 (213.03 (.405$

๒๑๐๔

๒๖๓๐

๒๖๓๐

ตอบ .๔๐๕

หมายเหตุ เลขหาร เป็นเลขเศษสิบ ๒ ตำแหน่ง จึง
ต้องทำให้เป็นจำนวนเต็มเสียก่อน โดยใช้ ๑๐๐ คูณ (คือ

๔๒

เลข มีชัย มข ๒

เดือน รุกไปทาง ขวา ๒ ตำแหน่ง) และ ตั้ง เอา ๑๐๐ คุณ
เลขดัง เหมือนกัน

แบบฝึกหัดที่ ๑๒ (สำหรับ คิกในใจ)

๑. ๘.๘ ÷ ๑๐๐

๒. ๕๐ ÷ ๑๐๐๐

๓. ๒๕ ÷ ๕

๔. รังหาร ๑๓ ด้วย ๔

๕. รังหาร ๑ ด้วย ๘

๖. รังแบ่ง ๗.๕ เมตร ออกเป็น ๖ ส่วนเท่า ๆ กัน

๗. รัง แบ่ง .๑๒๑ เหยียดด้วย ๑๑

๘. รังหาร ๒ กรั้ม ด้วย ๘

๙. รังแบ่ง ๗.๒ ด้วย .๑๒

๑๐. รังหาร .๘๘ ด้วย ๑.๑

แบบฝึกหัดที่ ๑๓

๑. รังหาร ๓๘, ๑๐.๘, ๒๑.๖ ด้วย ๑๐๐

๒. รังหาร ๔๘๘.๓๗๖, ๕๕๐.๐๘๘, ๑๑๖๘.๘๐๔
ด้วย ๕๓๒

โจทย์ฝึกหัดการเศษสิบ

๔๓

๓. จงหาร ๒๑๖, ๔๕๖, ๘๘๘ ด้วย ๑๘๒
๔. จงแบ่ง ๓๒.๒๔, ๔๔๒, ๖๓๗.๕๒ ด้วย ๒๐๘
๕. จงแบ่ง ๒.๓๗๖ กิโลเมตร ด้วย ๗๒, ๙๙, ๑๓๒
๖. จงแบ่ง ๑๐.๓๖๘ ลิตร ด้วย ๑๔.๔, ๑.๙๒, ๒๑.๖
๗. จงหาร ๒๐.๓๘๒, ๒๕.๘๓๓, ๙.๐๕๓๔ ด้วย ๒๓.๗
๘. จงหาร ๘๑.๓๒๘, ๘.๕๖๒๙, ๑.๒๗๘๕๗ ด้วย ๓.๙๑
๙. จงแบ่ง ๑๘.๑๔๔ เหรียญบาท ด้วย ๑.๖๘, ๒๑.๖, ๓๒๔
๑๐. จงแบ่ง ๘๖.๔๘๖๔ กิโลกรัม ด้วย ๙๓๖, ๑๓.๘๖, ๑๗๑.๖

บทที่ ๘

โจทย์ฝึกหัดการเศษสิบ

- ตัวอย่างที่ ๑ ซื้อที่ดิน ๑๗.๘ ไร่ สั้นเงิน ๒๗๙.๐๑๕ เหรียญบาท จะเห็นราคาที่ดินไร่ละเท่าไร ?
- วิธีทำ ที่ดิน ๑๗.๘ ไร่ ราคา ๒๗๙.๐๑๕ เหรียญบาท

$$\therefore \text{ทศนราคารัตน} \quad ๒๗๕.๐๑๕ \div ๑๗๘ \text{ เหยียบณทศ}$$

$$= ๒๗๕๐.๑๕ \div ๑๗๘ \text{ เหยียบณทศ}$$

$$๑๗๘) ๒๗๕๐.๑๕ (๑๕.๖๗๕$$

๑๗๘

๑๐๑๐

๘๙๐

๑๒๐๑

๑๐๖๘

๑๓๓๕

๑๒๔๖

๘๙๐

๘๙๐ตอบ ๑๕.๖๗๕ เหยียบณทศ

ตัวอย่างที่ ๒ ถ้า ๑.๔๔ กิโลเมตร เท่ากับ .๙ ไมล์
๑ กิโลเมตร จะเท่ากับกี่ไมล์?

วิธีทำ ๑.๔๔ กิโลเมตร = .๙ ไมล์

$\therefore$ ๑ กิโลเมตร = .๙ $\div$ ๑.๔๔ ไมล์

= .๙๐ $\div$ ๑๔๔ ไมล์

โจทย์ฝึกหัดการ เศษสิบ

๔๕

๑๔๔) ๙๐๐ (.๖๒๕

๘๖๔

๓๖๐

๒๘๘

๗๒๐

๗๒๐

ตอบ .๖๒๕ ไมล์

แบบฝึกหัดที่ ๑๔ (สำหรับฝึกในใจ)

๑. ๓๔๕ เมตร เท่ากับกี่เซ็นต์เมตร?
๒. เชือกเส้นหนึ่ง ยาว .๐๗ กิโลเมตร ถ้าตัดออกเป็น ๑๐ ท่อนเท่าๆกัน จะยาวเท่าไร?
๓. กระดาษ ๗ แผ่นวางเรียง กันยาว ๑.๗๕ เมตร กระดาษ จะยาวแผ่นละ เท่าไร?
๔. ไม้ซีกไฟ ๙ ห่อราคา .๘๑ บาท จะเป็นราคาไม้ซีกไฟ ห่อละเท่าไร?
๕. หมวกราคาโหลละ ๙ เหรียญทุกตัว หมวก ๑ ใบราคาเท่าไร?
๖. แบ่งเงิน ๑ เหรียญทุกตัวให้แก่เด็ก ๘ คน จะได้คนละเท่าไร?

๗. ชาย คนหนึ่ง เติร ๘ กิโลเมตร ไปใต้ โกล ๖ เมตร เขา ก้าวยาว ก้าว ละเท่าไร ?
๘. ๔ กิโลเมตร เท่ากับ ๘๘ ฟุต ๑ กิโลเมตร จะ เท่ากับ กี่ ฟุต ?
๙. น้ำตาลทราย ๑.๒ กิโลเมตร ราคา ๑๘ บาท น้ำตาล ทราย ๑ กิโลเมตร ราคา เท่าไร ?
๑๐. ผ้า ราคา เมตรละ ๘ บาท มีเงิน อยู่ ๒ บาท จะซื้อ ผ้า ได้ยาวเท่าไร ?

แบบฝึกหัดที่ ๑๕

๑. ซื้อข้าวสาร ๘ กระสอบ รวมเป็นราคา ๑๗.๑๖๘ เทียบัญชี เข้า กระสอบหนึ่ง ราคาเท่าไร ?
๒. ที่กินแห่งหนึ่งมีเนื้อที่ ๑๒.๗๓๒ เฮกโตเมตร ตารางเหลี่ยม ถ้าจะ แบ่งออก เป็น ๑๒ แปลง แปลงหนึ่งจะมีเนื้อที่เท่าไร ?
๓. ส่งของไปทางรถไฟ ๑๓ ตัน รวมเป็นน้ำหนัก ๓๒๖.๖๒๕ กิโลเมตร ถ้าทุก ๆ ตัน มีน้ำหนักเท่ากัน ของตันทัน หนึ่ง น้ำหนักเท่าไร ?
๔. ใน ๑๗ นาที ชายผู้หนึ่ง เติรไปใต้ โกล ๑.๓๙๔ กิโลเมตร ๑ นาที เขา เติรไปใต้ โกล เท่าไร ?

๕. เลขจำนวนหนึ่งเมื่อคูณด้วย ๑๓ จะได้ผลลัพธ์ ๓.๖๗๘ เลขจำนวนนั้นเป็นเท่าไร?
๖. ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ ๑๕.๕๘๔ เหรียญทุกใน ๑๖ สัปดาห์ อยากทราบว่าเขาหาเงินได้สัปดาห์ละเท่าไร?
๗. คาปู ๑๓ ถึงหนัก ๗๘๐.๑๘๕ กิโลกรัม คาปู ๑ ถึงหนักกี่กิโลกรัม?
๘. เช้านาเขาทำ ๘๘ ไร่ ๖๕ ไร่ครึ่ง ต้องเสียค่าเช่า ๒๓.๘๔๑ เหรียญทุก อยากทราบว่าเจ้าของนาคิดค่าเช่าไร่ละเท่าไร?
๙. ที่ดิน แปลงหนึ่งวัดโดยรอบยาว ๑๖๔ เมตร จะต้องเคียวรอบจึงจะได้ทางยาว ๔.๔๒๘ กิโลเมตร?
๑๐. ซื้อผ้าพับละ .๖๕ เหรียญทุก ถ้ามีเงิน ๘.๖๔๕ เหรียญทุก จะซื้อผ้าได้กี่พับ?
๑๑. ชายผู้หนึ่งเคียวทางชั่วโมงละ ๔.๗๕ กิโลเมตร เขาจะต้องเคียวกี่ชั่วโมงจึงจะไปได้ไกล ๑๕.๕๘๘ กิโลเมตร?
๑๒. จะทำขนมเงินให้มีน้ำหนักใบละ .๓๗๕ กิโลกรัม ถ้ามีเนื้อเงินหนัก ๑.๘๗๕ กิโลกรัม จะทำขนมได้กี่ใบ?

๑๓. ผลคูณของเลข ๒ จำนวนเป็น ๑๒.๖๘๘ ถ้าตัวคูณเป็น ๑๓ ตัวตั้งเป็นเท่าไร ?
๑๔. ชายผู้หนึ่งเก็บ ทางใน ๑๕ วันไปไก่ไกล ๓๐๐.๓๗๕ กิโลเมตร อยากทราบว่าวันหนึ่งเขาเก็บทางได้ไกลเท่าไร ?
๑๕. ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ ๑๒.๓๗๖ เหรียญบาท ใน ๒๘ วัน วันหนึ่งเขาหาเงินได้เท่าไร ?
๑๖. ชี้อณา ๔๓ ไร่ เป็นเงิน ๑๑๕.๘๘๕ เหรียญบาท อยากทราบว่าที่นาไร่หนึ่งเป็นเงินเท่าไร ?
๑๗. มีเงินอยู่ ๓.๕๗๕ เหรียญบาท จะซื้อผ้าผืนละ ๓.๒๕ บาท ได้กี่ผืน ?
๑๘. ถนนสายหนึ่งยาว ๑.๕๘๔ กิโลเมตร ถ้าปักเสาโคม ๗๓ เสา (รวมทั้งเสา ต้นแรกด้วย) ให้ระยะห่าง เท่าๆ กัน ระยะเสาโคม นั้น จะ ห่าง กันกี่ เมตร ?
๑๙. ถ้าแบ่ง ๔๓.๘๕๒ ออกเป็น ๑๙ ส่วน จะได้ส่วนละเท่าไร ?
๒๐. ถ้าซื้อซีเมนต์ ๑๕ กิโลกรัม ต้องใช้ผ้า ๓.๘๒ เมตร ถ้ามีผ้าอยู่ ๔๗.๐๔ เมตร จะซื้อซีเมนต์ได้กี่ตัว ?
๒๑. มีเงินอยู่ ๔๖.๓๔๕ เหรียญบาท จะซื้อวัวตัวละ ๓๕.๖๕ บาทได้กี่ตัว ?

๒๒. ถ้าเงิน ๑ รูปี มีราคาเท่ากับ ๘๕ บาท มีเงินอยู่ ๑๔.๗๐๕
เหรียญทศ จะแลกเงินรูปีได้เท่าไร ?
๒๓. ถ้าการแลกเงิน ๑ บาทเท่ากับ ๗๘ เหรียญ สิงคโปร์
มีเงินอยู่ ๘๓.๖ เหรียญ จะแลกเงินบาทได้เท่าไร ?
๒๔. ร้านขายของแห่งหนึ่งเมื่อสิ้นปี มีกำไร ๘๘๘.๘๔ เหรียญทศ
ได้แบ่งเงินกำไรนี้ให้แก่ผู้ที่เข้าหุ้นส่วนไป คนละ ๕๖.๒๔
เหรียญทศ อยากทราบว่า มีหุ้นส่วน อยู่ด้วยกันกี่คน ?
๒๕. เขาสูงหนึ่งสูง ๔๘.๗๕ เมตร ฉันท้องเคียวขึ้นไป ๓๒.๕ ก้าว
จึงถึงยอดเขา อยากทราบว่า ฉันท้องเคียวหนึ่ง สูงเท่าไร ?
๒๖. ชายผู้หนึ่งขี่รถจักรยานไปได้ชั่วโมงละ ๑๐.๗ กิโลเมตร
ถ้าเขา ขี่ไปได้ไกล ๘๒.๗๑๑ กิโลเมตร จะเป็นเวลา
กี่ชั่วโมง ?
๒๗. ถนนแห่งหนึ่ง ยาว ๔.๑๒๘ กิโลเมตร ถ้า ๑ ไมล์ เท่ากับ
๑.๖ กิโลเมตร ถนนนั้น จะ ยาวกี่ไมล์ ?
๒๘. ผ้าแพรวาราคาตลาด ๗.๕ บาท ถ้าซื้อสิ้นเงิน ๒๔ บาท
จะได้ ผ้าแพรวา กี่ผืน ?
๒๙. ช่างตัดเสื้อ มีผ้าอยู่ ๕๘ ผืน ถ้าตัดเสื้อกางเกง

สำหรับหนึ่งตันผ้า ๗.๓๗๕ หลา ผ้าที่มีอยู่นั้น จะตัดเสื้อ
กางเกงได้กี่สำหรับ ?

๓๐. ค่าจ้างรถบรรทุกของหนัก ๕.๖๕ กิโลกรัม เป็นเงิน
๒.๒๖ บาท อยากทราบว่า ค่าบรรทุกของหนัก ๑
กิโลกรัม เป็นเงินเท่าไร ?

—————

บทที่ ๔

บวกลบคูณหารเศษสิบสามตำแหน่ง

ตัวอย่าง (๘๖.๐๙๔ + ๑๗.๘๐๙ - ๖๕.๐๒๓)

$$\times ๓.๖๙๖ \div ๑๗.๘๒$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} ๘๖.๐๙๔ \\ ๑๗.๘๐๙ \times \\ \hline ๑๐๓.๙๐๓ \\ ๖๕.๐๒๓ - \\ \hline ๓๘.๘๘ \\ ๓.๖๙๖ \times \\ \hline ๒๓๓๒๘ \end{array}$$

$$๓๔๙๙๒$$

๒๓๓๒๘

๑๑๖๖๔

๑๔๓.๗๐๐๔๘

$$๑๔๓.๗๐๐๔๘ \div ๑๗.๘๒ = ๑๔๓๗๐.๐๔๘ \div ๑๗.๘๒$$

๑๗.๘๒) ๑๔๓๗๐.๐๔๘ (๘.๐๖๔

๑๔๒๕๖

๑๑๔๐๔

๑๐๖๘๒

๗๑๒๘

๗๑๒๘

๐๐๖๖๔

แบบฝึกหัดที่ ๑๖

๑. $(๗.๐๖๘ + ๖.๘๕๒ - ๘.๔๒) \times ๑๓.๐๘$
๒. $(๒๘.๗๐๖ - ๑๕.๘๘๗ + ๓.๐๕๑) \times ๔๗.๘$
๓. $(๔๒๖.๑๘ + ๓๗๖.๘๘๓ - ๑๘๕.๑๗๖) \div ๑๘๔.๕$

๔. $(๔๒.๗๔๔ - ๗๖.๔๕๔) \times ๑๖.๓๘ \div ๓๐๒.๔$
 ๕. $(๔๓๑๒.๖๑๔ + ๔๔๐๘.๔๕๗) \div ๓๑.๐๗ \times ๔๔๖$
 ๖. $(๕๗๘๕.๐๕ - ๒๐๔๐.๗๘๖) \div ๒๒๔.๖ \times ๘๓.๔$
 ๗. $(๑๔๔.๘๘๔ + ๑๔๖.๕๔๑ - ๓๕๔.๔๖) \times ๑๒.๔๗ \div ๑๕๘.๔$
 ๘. ปลูก ๑๐๔.๖๓ กว้าง ๔๓.๐๗ กว้าง ๑๐๓.๔
 บวก กว้าง ๔๐.๑๕๒ แล้วหาร กว้าง ๑๓.๖๗
 ๙. ปลูก ๓๗๔.๐๘๔ กว้าง ๒๔๐.๐๔๗ หาร กว้าง
 ๖.๗๘ ลบ กว้าง ๖๔.๔๗ แล้วคูณ กว้าง ๗๑.๘
 ๑๐. ปลูก ๒๑๕๐.๓๗๒ กว้าง ๑๗.๐๘ บวก กว้าง
 ๒๐๔.๑๕ คูณ กว้าง ๓๗.๒ แล้ว ลบ กว้าง
 ๑๒๓๔๕.๔๕๑

บทที่ ๑๐

โจทย์ฝึกหัดบวกลบคูณหารเศษสิบ

ตัวอย่างที่ ๑ ซื้อเสื้อฝามา ๓๖ ตัว ๓๖
 ๒.๕๒๕ เหยียญก แบ่งไว้ใช้เสีย ๓ ตัว นอกนั้นจะคงขาย

โทษ ผัก หักขบถ สบคุณ หาร เคมีสิบ

๕๓

ตัวละเท่าไร จึงจะได้กำไรทั้งสี่ ๕.๖๒๕ เหยียบญทศ?

วิธีทำ	ซื้อฝน ราคาตัวละ	๒.๕๒๕	×	เหยียบญทศ
	ซื้อสี่ฝน	๓๖		ตัว
		<u>๑๕๑๕๐</u>		
		<u>๗๕๗๕</u>		

∴ สี่เงิน ๙๐.๙๐๐ + เหยียบญทศ
 ต้องขายให้กำไร ๕.๖๒๕ เหยียบญทศ

∴ ต้องขายไปเป็นเงิน ๙๖.๕๒๕ เหยียบญทศ

ซื้อสี่ฝน มา	๓๖	ตัว
แบ่งไว้ใช้เสีย	<u>๓</u>	ตัว

∴ เหลือสี่ที่ขาย ๓๓ ตัว

∴ ต้องขายตัวละ ๙๖.๕๒๕ ÷ ๓๓ เหยียบญทศ

๓๓) ๙๖.๕๒๕ (๒.๙๒๕

๖๖

๓๐๕

๒๙๗

๘๒

๖๖

๑๖๕

๑๖๕ตอบ ๒.๘๒๕ เหรียญทศ

ตัวอย่างที่ ๒ มีเงินอยู่ ๓๗๕ เหรียญทศ ใช้เสีย
 .๒๘๖ แล้วเอาเงินที่เหลือนี้มาแบ่งให้เด็ก ๑๕ คนเท่า ๆ
 กัน เด็กจะไ้รับเงินไป คนละเท่าไร?

วิธีทำ	มีเงินอยู่	๑	ส่วน
	ใช้เสีย	.๒๘๖	ของเงินนี้
	ยังเหลือ	.๗๑๔	ของเงินนี้

เดิมมีเงิน	๓๗๕	เหรียญทศ
เมื่อใช้ไปแล้วยังคงเหลือ	.๗๑๔	ของเงินนี้

๑๕๐๐

๓๗๕

๒๖๒๕

∴ ยังเหลือเงิน

๒๖๗.๗๕๐

เหรียญทศ

โจทย์ ฝึก หัก ขวดย คณ พาร เศษ ตีบ

๕๕

แบ่งเงินที่เหลือได้แก่ เด็ก

๑๕

คน

เกิดได้เงินไป คน ละ $๒๖๗.๗๕ \div ๑๕$ เหรียญ

๑๕) ๒๖๗.๗๕ (๑๗.๘๕

๑๕

๑๑๗

๑๐๕

๑๒๗

๑๒๐

๗๕

๗๕

ตอบ ๑๗.๘๕ เหรียญ

แบบฝึกหัดที่ ๑๗ (สำหรับ คิกในใจ)

๑. มีลูกขาว ๔.๕ เมตร ใต้เสีย .๗ ของลูกที่มีอยู่
ลูกที่ใต้ไปยาวเท่าไร?
๒. ใต้เงินไป .๕ ของที่มีอยู่ แล้วใต้ไปอีก .๑๖
ของเงินทั้งหมด จะยังเหลือเงินคิกเป็นทศนิยม
เท่าไร?

๓. มีผ้าขาว ๖ เมตร ซื้อมาอีก .๓ ของที่มีอยู่แต่เดิม รวมทั้ง สิ้นมีผ้าขาวเท่าไร?
๔. เสื้อราคา ๕ บาท หมวกราคา .๖ ของ ราคาเสื้อ หมวก ราคาถูกกว่าเสื้อกี่บาท?
๕. ซื้อหนังสือมา ๗ เล่ม เป็นเงิน ๕ บาท ะ ต้องขายไปเล่มละเท่าไร จึงจะได้กำไร ทั้งสิ้น .๔ ของทุน?
๖. .๗ ของ ๑.๑ กรัม น้อยกว่า .๗๗๗ กรัมเท่าไร?
๗. ถ้าแบ่ง .๖ ของเงิน ๑๒ บาท ให้แก่เด็ก ๕ คน ะได้คนละเท่าไร?
๘. ซื้อของ ๕ สิ่ง สิ้นเงิน .๕ ของ ๔ เหรียญทศ ะ เป็น ราคาของ ห้า สิ่ง ละกี่ เหรียญทศ?
๙. สมุดราคาโหลละ .๙๖ บาท ถ้าซื้อเพียง ๗ เล่ม แล้วให้เงินเขาไป ๑ บาท ะได้รบัทอนเท่าไร? (ให้ตอบเป็นบาท)
๑๐. .๐๕ ของ .๕ กิโลเมตร มากกว่า .๐๔ ของ .๖ กิโลเมตรเท่าไร?

แบบฝึกหัดที่ ๑๘

๑. จงทำเลขต่อไปนี้ให้เป็นมาตรา ๕.๑๗๕ กิโลกรัม
.๒๔๓ ของ ๑ วัน ๓.๐๒๕ กิโลลิตร?
๒. ถ้าเขา .๐๒๕ ตารางเลขจำนวนหนึ่งจะได้ผลลัพธ์ ๖ กับ
เศษ .๑๒ ขยายทราบบว่าตัวตั้งเป็นเท่าไร?
๓. เงิน ๔ จำนวนคือ ๕.๗๕ เหรียญบาท ๔.๘๓ เหรียญบาท
.๐๔๕ เหรียญบาท และ .๔๐๗ เหรียญบาท ถ้าจะ
แบ่งให้เท่าๆ กันจะได้จำนวนละเท่าไร?
๔. ชื่อของ ๒๑ สิ่งเป็นเงิน ๓๖.๗๕ บาท เขามาขาย
สิ่งละ .๒๒๕ เหรียญบาท จะได้กำไรสิ่งละเท่าไร?
๕. .๖๓๕ ของ ๗.๘ กิโลเมตร เป็นกิโลเมตร?
๖. จงหารราคาของ .๑๒๕ ของ ๓ เหรียญบาท + .๒๕
ของ ๓ บาท ๔๐ สตางค์ (ตอบเป็นบาท)
๗. บิณฑบาตเงินได้วันละ ๑.๕ บาท บุตรหาเงินได้วันละ
.๖๕ บาท บิณฑบาตกับบุตร จะต้องหาอยู่กี่วันจึงจะได้
เงินรวมกัน ๑๓.๕๔๕ เหรียญบาท?
๘. ชื่อวัวมา ๑๕ ตัว ราคาตัวละ ๖.๕๒๕ เหรียญบาท
ภายหลังวัวตายเสีย ๓ ตัว จะต้องขายวัวที่เหลือ

อยู่หนึ่งตัวละเท่าไร จึงจะได้กำไรทั้งสิ้น ๑๐.๐๐๕
เหรียญบาท?

๙. ๕๐๐ ฟุต เมื่อเขา ๑๑.๔๕๓ ลบออกเสีย ๓๕ ครั้ง
จะเหลือเท่าไร?

๑๐. เกวียน ๑๘ เล่ม ราคาเท่ากับวัว ๑๒ ตัว ถ้า
เกวียนราคาเล่มละ ๒.๑๒๔ เหรียญบาท จะเป็นราคา
วัวตัวละเท่าไร?

๑๑. ที่นา แปลงหนึ่งเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง
๑.๑๒๔ กิโลเมตร ยาว ๑.๗๘๒ กิโลเมตร
ถ้าเก็บรอบที่นี้ จะเป็นทางไกลเท่าไร?

๑๒. มีชายที่นาได้แก่ นายทองอิน ๑๒๕.๑๒ ไร่ ราคาไร่
ละ ๖ บาท นายทองอินจึงได้เช่าแก่ฉัน ๑๒ เกวียน
ราคาเกวียนละ ๕๖.๒๕ บาท กับเงิน ๑๐๐ บาท
ทั้งนี้ จะพอค่า นา หรือ ซากเกินเท่าไร?

๑๓. ปลูกลูกองแวงให้เขาเช่าสิ้นเงิน ๓๖๐๐.๔๕ บาท เก็บ
ค่าเช่าได้เดือนละ ๗๒.๗๒ บาท ให้เขาเช่าอยู่ ๔
ปี จะได้ค่าเช่าคุ้มทุนที่ออกไป หรือยัง ซากเกินอีก
เท่าไร?

๑๔. วันแรกใช้เงินไป .๕ ของที่มีอยู่ วันที่ ๒ ใช้อีก .๗๕ ของที่ใช้ไปวันแรก วันที่ ๒ ใช้เงินไป เป็นเศษสิบเท่าไรของเงิน ที่มีอยู่แต่เดิม?
๑๕. ชายคนหนึ่ง มีหุ้นส่วน อยู่ในโรงสี .๒๕ แล้วขายหุ้นของเขาให้แก่เพื่อน .๐๘ ทั้งนี้เพื่อนของเขามีหุ้นอยู่ในโรงสีเท่าไร?
๑๖. ชื้อไก่มาเลี้ยง ๕๘ ตัว ตัวละ ๖๕ สตางค์ ภายหลังมีไก่เกิดขึ้นอีก ๑๐๗ ตัว ถ้าขายไปทั้งหมด คิดเป็นเงินตัวละ ๗๕ สตางค์ จะได้กำไร ทั้งสิ้นกี่บาท?
๑๗. ถ้า .๖๔ ของเงินฉันคิดเป็นเงิน ๓.๔๒๔ เหยียบญทศ ฉันมีเงิน ทั้งสิ้นกี่เหยียบญทศ?
๑๘. ท่านผู้หนึ่งหาเงินได้เดือนละ ๔๐.๑๖๕ เหยียบญทศ ส่วนข้าพเจ้าหาได้เดือนละ ๒๒.๑๖ เหยียบญทศ ข้าพเจ้าจะต้องหาอยู่กี่เดือน จึงจะได้เงินเท่ากับท่านผู้นี้หาได้ใน ๔ เดือน?
๑๙. ชื้อเข้าเปลือกมา ๑๗๕ กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ ๓.๕๕ เหยียบญทศ ต้องเสียค่าบรรจุรถไฟ ๘.๗๕๖

เหรียญทศ จะ ต้อง ข่าย เข้า ทั้ง หมก นี้ เป็น เงิน เท่าไร
จึง จะ ใ้ กั ไร ๕๐ เหรียญทศ?

๒๐. ถ้า .๓๑๕ ของ ลวก ชก หนึ่ง ยาว ๑๒๗.๗๖๔ เมตร
.๗๓ ของ ลวก ชก หนึ่ง จะ ยาว กี่ เมตร?

๒๑. พ่อค้า หนึ่ง มี ผ้า ยาว ๘๗.๖ เมตร ถ้า ข่าย ไป เสีย
.๖๔๕ ของ ที่ มี อยู่ เขา จะ เหลือ ผ้า ยาว เท่าไร?

๒๒. ชาย หนึ่ง ใช้ เงิน ไป เกือบ ละ ๓๕.๖๕ บาท เขา จะ
ต้อง หา ใ้ เกือบ ละ กี่ บาท ใน ๒ ปี จึง จะ มี เงิน เหลือ
ใ้ เก็บ ไว้ ใ้ ๑๐๖.๔๔ เหรียญทศ?

๒๓. ชาย หนึ่ง โดย สาร รถ ไฟ ไป เป็น ทาง ๒๔๕.๒๕ กิโลเมตร
รถ ไฟ เกิร ชั่วโมง ละ ๔๕ กิโลเมตร แล้ว ลง
เรือ ไฟ ไป อีก ๑๔๘.๖๔ กิโลเมตร เรือ เกิร ใ้ ชั่วโมง
ละ ๑๖ กิโลเมตร อยาก ทราบ ว่า เขา เกิร ทาง ไป กี่
ชั่วโมง?

๒๔. โรง สั หนึ่ง มี เข้า อยู่ ๒๘๕ กิโลเมตร คิด เป็น ทุน
กิโลลิตร ละ ๕๒.๔๕ บาท ภาย หลัง เกิร ไฟ ใหม่
เสีย เข้า ไป ๖๘ กิโลเมตร ถ้า ชาย เข้า ที่ เหลือ อยู่

หมีได้กิโลลิตร ละ ๖๕.๕ บาท จะยัง คง ซาก หุ่น
เท่าไร ?

๒๕. หมีมีเงิน ๘๒๕ บาท ไข่เสียบ .๓๗ ของที่มีอยู่
เหลือ นอก หมี ซื้อ ที่กินได้ ๗.๕ อาร จะเป็น ราคา ที่
กิน อาร ละเท่าไร ?

๒๖. เป็น หมี เขาอยู่ ๕๐๐ เหยียบญทศ ผ่าน ไข่เขาไป ๗
ครั้ง ครั้ง ละ ๕๖.๕๗๔ เหยียบญทศ จะยัง คง เป็น
หมี เขาเท่าไร ?

๒๗. หมี เจริง ทาง ๑๒ ชั่วโมง ใน ๘ ชั่วโมง แรก หมี เจริง ได้
ชั่วโมง ละ ๔.๗๒๕ กิโลเมตร อีก ๔ ชั่วโมง เจริง
ได้ ชั่วโมง ๔.๑๒๕ กิโลเมตร อยาก ทราบ ว่า หมี
เจริญงทางไป ได้ไกลเท่าไร ?

๒๘. ดึง ไบหนึ่ง มี น้ำ อยู่ ๖.๘๓ ของ ดึง ถ้า น้ำ ร่วไป เสียบ .๗
ของ น้ำ ที่มี อยู่ ใน ดึง หมี น้ำ ร่วไป เป็น เศษสิบ เท่าไร
ของ ดึง ไบหนึ่ง ?

๒๙. ทองคำหนัก ๑ บาท ราคา ๒.๔๓๕ เหยียบญทศ ถ้า
ซื้อ ทองคำ มา ทำ พาน ๓ ไบหนัก ไบ ละ ๒๕ บาท
จะ สิ้น ค่า ทอง คำ ก็ เหยียบญทศ ?

๓๐. ชายผู้หนึ่งเลี้ยงม้าไว้ ๑๒๔ ตัว ขายเสีย ๒๕ ที่
เหลือเงินชายไ้ตัวละ ๒๗.๔๕ เหรียญทุกตัว เขาจะได้
เงินทั้งสิ้นเท่าไร ?

บทที่ ๑๑

เปอร์เซ็นต์

ในการค้าขายกับ หรือกิจการต่างๆ กับ ย่อมมีคน
เป็นอันมาก ออกเงินไปเพื่อ ประกอบ การงานเหล่านี้โดยหวังจะ
ให้ได้รับเงินกำไร แต่เรา จะ คิดว่า คนที่ได้กำไร มากที่สุด
นั้นเป็นผู้ที่ได้รับผล ประโยชน์ มากที่สุดไม่ได้เลย เพราะเหตุ
ว่าบางคนก็ ลงทุนไป มาก บางคนก็ ลงทุนแต่น้อย ส่วนคน
ที่ลงทุนไปมาก ก็ย่อมได้ กำไรมาก อยู่เอง เช่น ขรรค์มดา ชี้ว่า
คนที่ได้กำไรมาก ที่สุดไม่ จำเป็นต้องได้ ผลประโยชน์ มากที่สุด
นั้นทั้งตัวอย่าง ต่อไป นี้

เช่น ก. ลงทุน ๓๐๐ บาท ทำการค้าขายได้กำไร
๔๐ บาท ข. ลงทุน ๑๐๐ บาท ทำการค้าขายได้กำไร
๒๐ บาท ทั้งนี้เป็นต้น จะเห็นว่า ก. ได้กำไร เทียบตาม ส่วน
มากกว่า ข. ไม่ได้ ด้วยเหตุนี้เมื่อเราอยาก จะรู้ว่าเงินกำไร

นั้นใคร จะได้มากกว่า กันเท่าไร จึงต้อง คัดเทียบ ส่วน หุ
ในทุน ๑๐๐ ด้วยกัน

เมื่อ คัดเทียบ ส่วนร้อยได้เท่าไร ผลลัพธ์ที่ได้ นั้น เรียกว่า
เปอร์เซ็นต์ หรือ ร้อยละ เช่น ๗ ส่วนใน ๑๐๐ ส่วน ก็
เรียกว่า ๗ เปอร์เซ็นต์ หรือ ร้อยละ ๗ และใช้ วิธีเขียน ดังนี้ ๗ %

ถ้าเคยเรียนมาแล้วถึงวิธีที่คิดว่า เลข จำนวนหนึ่งเป็น
เศษส่วน หรือ เศษสิบเท่าไร ของ เลขอีกจำนวนหนึ่ง ก็ย่อมจะ
เข้าใจวิธีเทียบว่า เลขจำนวนหนึ่งเป็นเปอร์เซ็นต์ หรือ ร้อยละ
เท่าไร ของ เลขอีก จำนวนหนึ่งได้โดยง่าย เช่น คนคนหนึ่ง
ลงทุนไป ๒๐ บาท แล้วได้กำไร ๓ บาท เขาได้กำไร $\frac{๓}{๒๐}$
ของทุนของเขา เมื่อ ทำเศษ ส่วน นี้ให้มี ส่วนเป็น ๑๐๐ ก็
จะได้ $\frac{๑๕}{๑๐๐}$ เราจึง ทราบว่า เขาได้กำไร ๑๕ % ของทุน
คือ ได้กำไร ๑๕ ในทุน ๑๐๐ หรือ ได้กำไร ร้อยละ ๑๕
เป็นต้น

เปอร์เซ็นต์ นั้น บางที ก็เป็นจำนวนเต็ม บางทีก็ เป็น เศษส่วน
เศษสิบ หรือ เศษส่วนจำนวนคละ เช่น ๑๕ % , $\frac{๑}{๒}$ % , ๓.๕ % ,
หรือ ๓ $\frac{๑}{๒}$ % , เป็นต้น ส่วนวิธีหาค่าของเปอร์เซ็นต์ นั้น ทั้ง
ทวิอย่างต่อไป นี้

ตัวอย่างที่ ๑ เมื่อ จะทำเปอร์เซ็นต์เป็นเศษ ส่วน ก็
ต้องเอา จำนวน เปอร์เซนต์มา เป็นเศษ แล้วเอา จำนวนร้อย
มา เป็นส่วน เพราะ เปอร์เซนต์ทุก จำนวน ย่อม มี ส่วน เป็นร้อย
เสมอ เช่น ๑๒๕ เปอร์เซนต์ เป็นเศษส่วน อย่างต่ำเท่าไร ?
ก็ต้องทำ ดังนี้.

$$\begin{aligned}
 ๑๒๕ \text{ เปอร์เซนต์} &= \frac{๑๒๕}{๑๐๐} \\
 &= \frac{\cancel{๑๒} \cancel{๕} \cancel{๕}}{\cancel{๑๐} \cancel{๐} \cancel{๐}} \\
 &= \frac{๑๒}{๑๐} \\
 &\text{ตอบ } \underline{\underline{\frac{๑๒}{๑๐}}}
 \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ ๒ เมื่อ จะทำเศษส่วนใด ๆ เป็นเปอร์เซ็นต์
เราจะต้อง คิดว่า ส่วน นั้นเป็นจำนวนเต็ม และ เท่ากับ ๑๐๐
เสมอ เช่น จะทำ $\frac{๓}{๔}$ เป็นเปอร์เซ็นต์ ก็หมายความว่าใน
เลขจำนวนหนึ่ง ถ้า แบ่งจำนวนเต็มออกเป็น ๔ ส่วนเท่า ๆ กัน
ก็ต้องการเพียง ๓ ส่วนเท่านั้น แล้วจึง คิดต่อไปว่า ๔ ส่วน

เปอร์เซ็นต์

๖๕

เท่ากับ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ๓ ส่วนจะเท่ากับกี่เปอร์เซนต์ ผลลัพธ์
นั้นเป็นเปอร์เซนต์ที่ต้องการ เช่น รงทำ $\frac{๕}{๑๐๐}$ เป็นเปอร์เซนต์
ก็ต้องทำดังนี้

๑ ส่วน	=	๑๐๐	เปอร์เซนต์
∴ ๑ "	=	$\frac{๑๐๐}{๑}$	" "
∴ ๕ "	=	$\frac{๑๐๐ \times ๕}{๑}$	" "
คือ ๕๐๐	=	$\frac{๕๐๐}{๑}$	" "
	=	๖๒.๕	" "

แต่ในการ ทำเศษส่วน เป็นเปอร์เซนต์ เพื่อ ต้องการ
ให้สั้นเข้า จึง ควรใช้ วิธี ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{๕\% เปอร์เซนต์} &= \frac{๕}{๑๐๐} \times ๑๐๐ \quad \text{เปอร์เซนต์} \\
 &= \frac{๕๐๐}{๑} \quad \text{เปอร์เซนต์} \\
 &= ๖๒.๕ \quad \text{เปอร์เซนต์} \\
 \text{ตอบ } &\underline{\underline{๖๒.๕}} \quad \text{เปอร์เซนต์}
 \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ ๓ ถ้า จะ หาค่า ของ เปอร์เซนต์ ใน จำนวน
เลข ใด ๆ จะต้อง ทำ เปอร์เซนต์ นั้น ให้ เป็น เศษส่วน หรือ เศษสิบ

ก่อน แล้วจึงไป ทำตามวิธี หาค่า ของ เศษส่วน หรือเศษสิบ
กับจำนวนที่ กำหนดให้ เช่น ๑๐ เพอร์เซ็นต์ ของเงิน ๒๐ บาท
เป็นเงินเท่าไร ? ก็ต้องทำดังนี้

$$\begin{aligned} 10 \text{ เพอร์เซ็นต์ ของ } 20 \text{ บาท} &= \frac{10}{100} \text{ ของ } 20 \text{ บาท} \\ &= \frac{10}{100} \text{ ของ } 20 \text{ บาท} \\ &= \frac{1 \times 20}{10} \text{ ,,} \\ &= 2 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ตอบ ๒ บาท

ตัวอย่างที่ ๔ เมื่อเราต้องการ จะรู้ว่า เลขจำนวน
หนึ่งเป็นกี่ เพอร์เซ็นต์ ของ เลขอีกจำนวนหนึ่ง ขั้นแรกก็
ต้องแปลง เลขทั้งสองจำนวนนี้ ให้เป็นเศษส่วน หรือเศษสิบก่อน
คือเอา เลขจำนวนแรก ตั้ง เอาเลขจำนวนหลังหาร แล้ว
จึงเทียบเศษส่วน หรือเศษสิบนี้ เป็นเปอร์เซ็นต์เช่น ๑ บาท
๕๐ สตางค์ เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ ของ ๓ บาท ?
ก็ต้องทำดังนี้

$$1 \text{ บ. } 50 \text{ สต.} = 150 \text{ สต.}$$

$$3 \text{ บ.} = 300 \text{ ,,}$$

เปอร์เซ็นต์

๖๗

$$\therefore ๑๒. ๕๐ \text{ สต.} = \frac{๑๕๐}{๓๐๐} \text{ ของ } ๓ \text{ บาท.}$$

$$= \frac{๑}{๒} \quad \text{,,} \quad \text{,,}$$

$$= \frac{๑}{๒} \times ๓๐๐ \text{ เปอร์เซ็นต์ของ } ๓ \text{ บาท}$$

$$= ๕๐ \text{ เปอร์เซ็นต์ของ } ๓ \text{ บาท}$$

$$\text{ตอบ } ๕๐ \text{ เปอร์เซ็นต์}$$

ตัวอย่างที่ ๕ เรือนหลังหนึ่งได้ค่าเช่าปีละ ๓๖
 เหรียญทุก ก็เป็น ๘ เปอร์เซ็นต์ของ ราคาเรือนหลังนั้น
 ราคาเรือนเท่าไร?

$$๓๖ \text{ เหรียญทุก} = ๘ \text{ เปอร์เซ็นต์ของราคาเรือน}$$

$$= \frac{๘}{๑๐๐} \text{ ของราคาเรือน}$$

$$= \frac{๑๐๐}{๘} \times ๓๖ \text{ ราคาเรือน}$$

$$= ๔๐๐ \text{ เหรียญทุก}$$

$$\text{ตอบ } ๔๐๐ \text{ เหรียญทุก}$$

ตัวอย่างที่ ๖ มีเข้าอยู่ ๑๒๐ กระสอบ ขายไป
 ๘๐ กระสอบ เข้าที่เหลือ ก็เป็นกี่ เปอร์เซ็นต์ของ เข้า
 ทั้งหมด?

$$\text{เข้าที่เหลือ} = ๑๒๐ - ๙๐ = ๓๐ \quad \text{กระสอบ}$$

$$\begin{aligned} \text{เข้าที่เหลือ} &= \frac{๓๐}{๑๒๐} \text{ ของเข้าทั้งหมด} \\ &= \frac{๑}{๔} \text{ ของ } ๑๐๐ \text{ เปอรเซ็นต์} \\ &= \frac{๑}{๔} \times ๒๕ \quad \text{,, ,,} \\ &= ๒๕ \text{ เปอรเซ็นต์} \\ &\underline{\text{ตอบ } ๒๕ \text{ เปอรเซ็นต์}} \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ ๗ มีนาอยู่ ๒๐๐ ไร่ ขายไปเสีย ๑๕ เปอรเซ็นต์ จะเหลือนาอยู่กี่ไร่?

$$\begin{aligned} \text{ขายนาไป } ๑๕ \text{ เปอรเซ็นต์} &= \frac{๑๕}{๑๐๐} \text{ ของนาที่มีอยู่} \\ \text{เหลือนา} &= \frac{๘๕}{๑๐๐} \quad \text{,, ,,} \end{aligned}$$

$$\text{,,} = \frac{๘๕ \times ๒๐๐}{๑๐๐} \text{ ไร่}$$

$$= ๑๗๐ \text{ ไร่}$$

$$\underline{\underline{\text{ตอบ } ๑๗๐ \text{ ไร่}}}$$

แบบฝึกหัดที่ ๑๙ (สำหรับฝึกในใจ)

๑. ทุ่งทอง ๑๐ เปอรเซ็นต์ เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

เปอร์เซ็นต์

๖๘

๒. จงทอน ๒๕ เปอร์เซนต์ เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ
๓. จงทำ $\frac{๑}{๔}$ เป็นเปอร์เซ็นต์
๔. จงทำ $\frac{๓}{๕}$ เป็นเปอร์เซ็นต์
๕. ๑๐ เปอร์เซนต์ของเงิน ๒๐ บาท เป็นเงินเท่าไร?
๖. ๒๕ เปอร์เซนต์ของเงิน ๔๐ บาท เป็นเงินเท่าไร?
๗. ๕ บาท เป็นกี่เปอร์เซนต์ของ ๑๐ บาท?
๘. ๖ ชั่วโมง เป็นกี่เปอร์เซนต์ของ ๑ วัน?
๙. นักเรียน ๔๐ คน จากเรียน ๕ % จากเรียนกี่คน?
๑๐. ให้เงินเขาถูกไป ๕๐ บาท คุ้มออกเบี้ย ๑๐ %
เป็นเงินออกเบี้ยเท่าไร?

แบบฝึกหัดที่ ๒๐

จงแปลง เปอร์เซนต์ ต่อไปนี้เป็นเศษส่วน อย่างต่ำ

๑. ๔ %,	๕ %,	๖ %
๒. ๘ %,	๑๐ %,	๑๒ %
๓. ๑๕ %,	๒๐ %,	๒๑ %
๔. ๒๕ %,	๓๕ %,	๔๐ %
๕. ๔๕ %,	๕๐ %,	๖๐ %

๗๐

เลขมัธยมปีที่ ๒

๖. ๖๕ %,	๗๐ %,	๗๕ %
๗. ๘๐ %,	๘๕ %,	๙๐ %
๘. ๑๒๕ %,	๑๕๐ %,	๓๐๐ %
๙. $\frac{๕}{๔}$ %,	$\frac{๑๕}{๑๖}$ %,	$\frac{๒๕}{๓๓}$ %
๑๐. $\frac{๑๑}{๒๒}$ %,	$\frac{๕}{๔}$ %,	$\frac{๕}{๒}$ %

แบบฝึกหัดที่ ๒๑

จงแปลงเศษส่วนต่อไปนี้เป็นเปอร์เซ็นต์

๑. $\frac{๑}{๒}$
 ๒. $\frac{๑}{๓}$
 ๓. $\frac{๑}{๔}$
 ๔. $\frac{๑}{๕}$
 ๕. $\frac{๑}{๖}$
 ๖. $\frac{๑}{๗}$
 ๗. $\frac{๑}{๘}$
 ๘. $\frac{๑}{๙}$
 ๙. $\frac{๑}{๑๐}$
 ๑๐. $\frac{๑}{๑๑}$

๑. $\frac{๑}{๒}$
 ๒. $\frac{๑}{๓}$
 ๓. $\frac{๑}{๔}$
 ๔. $\frac{๑}{๕}$
 ๕. $\frac{๑}{๖}$
 ๖. $\frac{๑}{๗}$
 ๗. $\frac{๑}{๘}$
 ๘. $\frac{๑}{๙}$
 ๙. $\frac{๑}{๑๐}$
 ๑๐. $\frac{๑}{๑๑}$

๑. $\frac{๑}{๒}$
 ๒. $\frac{๑}{๓}$
 ๓. $\frac{๑}{๔}$
 ๔. $\frac{๑}{๕}$
 ๕. $\frac{๑}{๖}$
 ๖. $\frac{๑}{๗}$
 ๗. $\frac{๑}{๘}$
 ๘. $\frac{๑}{๙}$
 ๙. $\frac{๑}{๑๐}$
 ๑๐. $\frac{๑}{๑๑}$

แบบฝึกหัดที่ ๒๒

จงหาค่าของเปอร์เซ็นต์ต่อไปนี้

๑. ๕% ของ ๒๐ บาท, ๔๐ บาท, ๗๐ บาท
๒. ๓% ของ ๕๐ เมตร, ๑๐๐ เมตร, ๑๕๐ เมตร
๓. ๘% ของ ๔๐ ลิตร, ๗๕ ลิตร, ๒๐๐ ลิตร
๔. ๑๐% ของ ๒๐ กรัม, ๕๐ กรัม, ๘๐ กรัม
๕. $๑๒\frac{๑}{๒}\%$ ของ ๑๔๔ วัน
๖. ๕% ของ ๑ ชาร์
๗. ๓๕% ของ ๖๘๔๐ กม
๘. ๒% ของ ๑ ชั่วโมง
๙. ๗๕% ของ ๔ เหรียญบาท
๑๐. $\frac{๑}{๔}\%$ ของ ๑๐๐๐ บาท

แบบฝึกหัดที่ ๒๓

๑. ๓ บาท เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๑ เหรียญบาท?
๒. ๒๕ สตางค์ เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๑ บาท?
๓. ๘ ชั่วโมง เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๑ วัน?

๔. ๔๕ ลิตร เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๗๕ ลิตร?
๕. ๗๕ กรัม เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๑ กิโลกรัม?
๖. ๑ บาท ๒๕ สตางค์ เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๓ บาท?
๗. ๒ บาท ๗๕ สตางค์ เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๑๓ บาท ๗๕ สตางค์?
๘. ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๖ ชั่วโมง?
๙. ๑ เมตร ๗๕ เซนติเมตร เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๑๔ เมตร?
๑๐. ๕ กรัม ๒๕ เซนติกรัม เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ ๒๖ กรัม ๒๕ เซนติกรัม?

แบบฝึกหัดที่ ๒๔

๑. ห้างแถวแถวหนึ่ง ราคา ๖๕๐๐ บาท เสียค่าประกันไฟร้อยละ ๒ ดังนั้นจะ ต้องเสียค่าประกันไฟเท่าไร?
๒. สำมะโนครัว ของอำเภอหนึ่งมีคน ๓๗๒๔ คนในจำนวน

คนเหล่านี้ทำการเพาะปลูก ร้อย ละ ๒๕ ขยายทราย
ว่าคนที่ทำการเพาะปลูกก็ คน?

๓. วิฬงหนึ่งคิดเป็นราคา ๔๖๐๐ บาท ถ้าต้อง
เสียค่าจ้างเขาเลี้ยงปีหนึ่ง ร้อย ละ ๓ ของ ราคา วิฬง
จะต้องเสียค่าจ้างเท่าไร?

๔. ชายผู้หนึ่งนำเงินไปแลกที่ธนาคาร ๒๐๐๐ ปอนด์
ต้องเสียค่าแลก ร้อย ละ $\frac{๑}{๔}$ ทั้ง นี้ จะต้องเสีย ค่า แลก
เท่าไร?

๕. ผู้เก็บเงินของร้านขายของแห่งหนึ่ง เก็บเงินจากผู้
ซื้อได้ ๔๕๐ บาท เจ้าของร้านยกให้ผู้เก็บ ร้อย ละ
๔ ทั้ง นี้ ผู้เก็บจะได้เงินเท่าไร?

๖. นายหน้าผู้หนึ่งขายที่ดิน ราคา ๕๒๐๐ บาท เขา
คิดเอา ค่า นายหน้า ร้อย ละ ๕ เขา จะได้ค่า นายหน้า
เท่าไร?

๗. พ่อค้าผู้หนึ่งขายของไป ราคา ๑๕๐๐ บาท ได้กำไร
ร้อยละ ๗ ของเงินที่ขายไป ทั้ง นี้ พ่อค้าผู้หนึ่งจะได้
กำไรเท่าไร?

๘. พ่อค้าผู้หนึ่งลดราคาของที่ขายให้แก่ผู้ที่ซื้อเงินสักร้อย
ละ ๕ ถ้ามีผู้ซื้อของราคา ๘๐ บาท และได้เงิน
สก จะได้สกเท่าไร?
๙. ชายเข้าสารไป ๓๖ กระสอบ ราคากระสอบละ ๒๐
บาท แต่ต้องเสียค่านายหน้าในการขายร้อยละ ๒
ทั้งนี้ จะต้องเสียค่านายหน้าเท่าไร?
๑๐. จ้างเขาไปเก็บเงินค่าเช่ามาได้เงิน ๑๒๐๐ บาท ต้อง
ให้ค่า佣การแก่ผู้เก็บร้อยละ ๗ ผู้เก็บจะได้เงิน
เท่าไร?

แบบฝึกหัดที่ ๒๕

๑. ๖ เปอร์เซ็นต์ของเงินจำนวนหนึ่ง คิดเป็นเงิน ๙๖
บาท เงินจำนวนนั้นเท่าไร?
๒. ดังใบหนึ่ง มีหน้าอยู่ ๑๐๘ ลิตร และน้ำที่มีอยู่นี้คิด
เป็นร้อยละ ๑๖ ของดังใบนั้น ดังใบนี้มีน้ำกี่ลิตร?
๓. ชายผู้หนึ่งเป็นหนี้เขาอยู่ ๑๓๕๐ บาท และเงิน

จำนวนนี้ จะเท่ากับร้อยละ ๗๕ ของเงินที่เขา มีอยู่
ชายผู้นี้ มีเงินอยู่เท่าไร ?

๔. นายหน้าผู้หนึ่ง ได้รับเงินค่า นายหน้า ใน การ ขาย ที่ดิน
ร้อยละ ๕ เป็นจำนวนเงิน ๓๕๐ บาท อยากทราบว่า
ที่ดิน ที่ขายไป นั้นราคา เท่าไร ?

๕. ชายของอย่าง หนึ่ง ขาดทุน ๓๐ บาท คิดเป็นร้อยละ
 $๑\frac{1}{2}$ ของทุนเดิม อยากทราบว่าทุนเดิมเท่าไร ?

๖. พ่อค้าผู้หนึ่ง ขาย ของได้กำไร ร้อยละ ๑๕ ของเงินที่
ขายไป ถ้าขายได้กำไร ๓๐๐ บาท เขาขายของไป
ราคาเท่าไร ?

๗. เบ็กฟุ้งหนึ่ง ขายเสียร้อยละ ๖๕ ยังเหลือเบ็ก ๑๐๕
ตัว เติมเบ็กฟุ้งนั้น มีกี่ตัว ?

๘. ไข่ กระรอก หนึ่ง เมื่อ คักไข่ ที่เสีย ออกเสีย ๓๕ ฟอง
ก็ จะเหลือไข่ ที่ มีอยู่ ร้อยละ ๘๖ ของไข่ทั้งหมด เติม
ไข่ กระรอก นั้น มีกี่ฟอง ?

๙. ดัชนี มีที่นา อยู่เท่า กับ ร้อยละ ๑๓ ของ ที่นา ของพี่ ถ้า
ดัชนีมีนา อยู่ ๑๔๓ ไร่ พี่จะมีนาเท่าไร ?

๑๐. ใน โรงเรียน หนึ่ง มีจำนวนเด็ก ชาย คือก เป็นร้อย ละ ๕๕ ของจำนวนเด็ก ทั้ง หมก นอก นั้น เป็น เด็ก หญิง ถ้ามี เด็กหญิง ๔๐ คน อยากทราบว่า มีเด็กชายกี่ คน?

แบบฝึกหัดที่ ๒๖

๑. ถัง น้ำ ไช หนึ่ง มีน้ำ อยู่ ๔๓ กระป๋อง ร่วไปเสีย ๑๔ กระป๋อง น้ำ ร่วไป เสีย ร้อย ละ เท่าไร?
๒. เมื่อปี ก่อน มีวัว อยู่ ๑๖๐ ตัว ปี นี้ มีวัว รวม ๑๗๒ ตัว ปี นี้ มีวัว ทวี ช้น ร้อย ละ เท่าไร ของปี ก่อน?
๓. สวณ ขาง แห่ง หนึ่ง มี ต้น ขาง อยู่ ๔๐๐๐ ต้น แล้ว ตาย เสีย ๒๐๐ ต้น ที่ เหลือ นั้น คือก เป็น ร้อย ละ เท่าไร ของ จำนวน เดิม ?
๔. สำมะโนครัว ของ อำเภอ หนึ่ง มีคน ๕๖๐๐ คน ก่อ มา สำรวจใหม่ มีคน เพียง ๔๘๑๖ คน อยากทราบว่า คน น้อย ลง ร้อย ละ เท่าไร ?
๕. ที่ นา แปลง หนึ่ง มี เนื้อ ที่ ๑๖๔๐ ไร่ แต่ เป็น บึง เสีย ๓๒๘ ไร่ เนื้อ ที่ ที่ เป็น นา จริง ๆ คือก เป็น ร้อย ละ เท่าไร ของ ที่ แปลง นี้?

๖. ถ้าเราเป็นหนี้เขาอยู่ ๓๐๐ บาท ได้ใช้หนี้เขาไป ๑๓๕ บาท เงินที่ยังไม่ใช้เขาคิดเป็นร้อยละเท่าไร?
๗. ซื้อผ้าตัวหนึ่งราคา ๕๐ บาท แล้วขายไป ๖๐ บาท ได้กำไร ร้อย ละ เท่าไร?
๘. ห้างซื้อเล่มหนึ่ง ราคา ๔๐ สตางค์ ถ้าขาย ๔๘ สตางค์ ได้กำไร ร้อย ละ เท่าไร?
๙. น้ำมันดิบหนึ่งรั่วไปเสีย ๗ ลิตร แล้วยังเหลืออยู่ ๒๘ ลิตร น้ำมันรั่วไปเสีย ร้อย ละ เท่าไร ของน้ำมันดิบ?
๑๐. ชาวหาผู้หนึ่งมีความอยู่ ๔๐ ตัว แล้วซื้อมาใหม่อีก ๘ ตัว ความที่ซื้อมาใหม่นี้คิดเป็นร้อยละเท่าไรของความทั้งหมด?

แบบฝึกหัดที่ ๒๗

๑. ในโรงเรียนแห่งหนึ่งมีเด็ก ๑๒๐ คน ที่ขาดเรียนร้อยละ ๒๐ จะเป็นเด็กที่มาเรียนกี่คน?
๒. ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ ๓๘๐๐ บาท ถ้าเขาใช้เสียร้อยละ ๖๖ บาท จะยังเหลือเงินเท่าไร?

๓. ซื้อนาแปลงหนึ่งราคา ๒๔๔๕ บาท ใช้จ่ายไปแล้ว ร้อยละ ๒๐ จะยังคงเป็นหนี้เขาอยู่อีกเท่าไร ?
๔. พ่อค้าคนหนึ่งลดราคาของให้แก่ผู้ซื้อเงินสด ร้อยละ ๔ ถ้าชายผู้หนึ่งซื้อของราคา ๑๒๐ บาท ด้วยเงินสด ผู้ขาย จะได้รับเงินเท่าไร ?
๕. พ่อค้าผู้หนึ่งซื้อสินค้าไว้ราคา ๕๓๐๐ แล้วขายไปจากทุน ร้อยละ ๓๐ อยากทราบว่า เขาขายไปราคาเท่าไร ?
๖. ซื้อควายตัวหนึ่งราคา ๑๒๐ บาท แล้วขายไปจากทุน ร้อยละ ๘ อยากทราบว่า ขายไปราคาเท่าไร ?
๗. ชายผู้หนึ่งซื้อที่ดินราคา ๔๐๐๐ บาท แต่เขามีเงินไม่พอ ยังขาดอยู่ ร้อยละ ๒๓ ถึงแม้จะมีเงินอยู่แล้วเท่าไร ?
๘. ชายผู้หนึ่งได้รับมรดก ๕๐๐๐ บาท เขาใช้หนี้ไป ร้อยละ ๓๗ จะยังเหลือเงินเท่าไร ?
๙. ทำนผู้หนึ่งหาเงินได้ปีละ ๒๖๐ เหรียญทุกปี จ่ายเป็นค่าอาหาร ร้อยละ ๑๑ ค่าเช่าบ้าน ร้อยละ ๔ อยากทราบว่า เขาเหลือเงินเท่าไร ?

๑๐. กองทัพของหนึ่ง มีทหาร ๑๐๐๐๐ คน ถูกจับไปร้อย
ละ ๕ บาทเก็บร้อยละ ๗ ภายในที่ ร้อยละ ๘
จะเหลือทหารที่กลับมาเท่าไร ?

บทที่ ๑๒

ดอกเบี้ยขึ้นเดียว

คนบางคนมีเงินมากกว่าที่เขาจะต้องใช้จ่าย แต่บาง
คนมีเงินน้อยไม่พอที่จะไปประกอบการอาชีพต่าง ๆ เหตุ
ฉะนั้นผู้ที่ไม่มีทุนทรัพย์น้อยก็จำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากผู้ที่มีทุน
ทรัพย์มาก ผู้ให้กู้ยืมก็คิดเอาค่าช่วยการจากผู้กู้ยืมมาก
และน้อยตามส่วนของเงินที่ได้กู้ยืมไป เงินค่าช่วยการนี้
เรียกว่า ดอกเบี้ย เงินดอกเบี้ยคิดตามจำนวนเงินและเวลา
ที่ได้ยืม ตามปกติย่อมคิดดอกเบี้ยเพียงจาก ๑๐๐ บาท
ต่อ ๑ ปี และดอกเบี้ยร้อยละ ๗ เปอร์เซ็นต์ ถ้าดอกเบี้ยร้อย
ละ ๕ ต่อปี ก็คิดดังนี้

ดอกเบี้ยของเงิน ๑๐๐ บาท	ในเวลา ๑ ปี =	๕	บาท
.. .. ๕๐ ..	.. ๑ ปี =	๒.๕	..
.. .. ๕๐ ..	.. ๓ ปี =	๒.๕ X ๓	..

ดอกเบี้ยของเงิน ๕๐ บาท ในเวลา $\frac{๓}{๔}$ ปี = $\frac{๒.๕ \times ๓}{๔}$ บาท

“ “ ๑๕๐ “ “ $\frac{๓}{๔}$ ปี = $\frac{๒.๕ \times ๓ \times ๑๕๐}{๔ \times ๕๐}$ “

เมื่อพบว่าคิกรอกเบี้ยร้อยละ ต้องเข้าใจว่าสำหรับเวลา

๑ ปี และเงินที่ให้มีนั้นเรียกว่า เงินต้น

ตัวอย่าง งบหักดอกเบี้ยขึ้นเกี่ยวของเงิน ๓๗๕ บาท

เวลา ๕ ปี รอกเบี้ย ๔%

ดอกเบี้ยของเงิน ๑๐๐ บาทในเวลา ๑ ปี = ๔ บาท

“ “ “ ๑๐๐ “ “ ๕ ปี = ๕ × ๔ “

“ “ “ ๑ “ “ ๕ ปี = $\frac{๕ \times ๔}{๑๐๐}$ “

“ “ “ ๓๗๕ “ “ ๕ ปี = $\frac{๕ \times ๔ \times ๓๗๕}{๑๐๐}$ “

๓๕ “

= $\frac{๕ \times ๔ \times ๓๗๕}{๑๐๐}$ “

๕๔

= ๓๕ บาท

ตอบ ๓๕ บาท

คอกเบี้ย ชิ้นเคี้ยว

๘๑

ถ้าอยาก จะรู้ ว่า เงิน ทั้งต้นและ คอกเบี้ยรวมกันเป็นเท่าไร
ก็เอาเงินต้น และ คอกเบี้ยรวมกัน เช่น ๓๗๕ บ. + ๗๕ บ.
= ๔๕๐ บ. เป็นต้น

ตาม ตัวอย่าง ข้างบนนี้ แสดงให้เห็นว่า เมื่อ จะหา คอก
เบี้ย ชิ้นเคี้ยว เราก็คูณเงินต้น ด้วยเวลา และคอกเบี้ย แล้วหาร
ด้วย ๑๐๐

แบบฝึกหัดที่ ๒๘ (สำหรับคิดในใจ)

๑. เงินต้น ๒๐๐ บาท เวลา ๑ ปี คอกเบี้ยร้อยละ ๔
ได้คอกเบี้ยเท่าไร?
๒. เงินต้น ๓๐๐ บาท เวลา ๑ ปี คอกเบี้ยร้อยละ ๕
ได้คอกเบี้ยเท่าไร?
๓. เงินต้น ๔๐๐ บาท เวลา ๑ ปี คอกเบี้ยร้อยละ ๗
ได้คอกเบี้ยเท่าไร?
๔. เงินต้น ๓๕๐ บาท เวลา ๑ ปี คอกเบี้ยร้อยละ ๔
ได้คอกเบี้ยเท่าไร?
๕. เงินต้น ๔๕๐ บาท เวลา ๑ ปี คอกเบี้ยร้อยละ ๓
ได้คอกเบี้ยเท่าไร?

๖. เงินต้น ๘๕๐ บาท เวลา ๑ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๖
ได้ดอกเบี้ยเท่าไร?
๗. เงินต้น ๕๐๐ บาท เวลา ๒ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๓
ได้ดอกเบี้ยเท่าไร?
๘. เงินต้น ๖๐๐ บาท เวลา ๔ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๒
ได้ดอกเบี้ยเท่าไร?
๙. เงินต้น ๒๐๐ บาท เวลา ๑ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๘
ได้เงินรวมทั้งต้นและดอกเบี้ยเท่าไร?
๑๐. เงินต้น ๓๐๐ บาท เวลา ๑ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๔
ได้เงินรวมทั้งต้นและดอกเบี้ยเท่าไร?

แบบฝึกหัดที่ ๒๙

จงหาดอกเบี้ยของเงินต่อไปนี้

๑. เงินต้น ๗๐๐ บาท เวลา ๑ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๕
๒. เงินต้น ๘๐๐ บาท เวลา ๑ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๗
๓. เงินต้น ๙๐๐ บาท เวลา ๑ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๔
๔. เงินต้น ๑๐๐๐ บาท เวลา ๑ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๘
๕. เงินต้น ๒๕๐ บาท เวลา ๑ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๗
๖. เงินต้น ๔๕๐ บาท เวลา ๑ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๖

๕
คอกเบี้ย ชน เกี้ยว

๘๓

๗.	เงินต้น ๖๕๐ บาท	เวลา ๑ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๘
๘.	เงินต้น ๔๗๕ บาท	เวลา ๑ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๘
๙.	เงินต้น ๔๘๐ บาท	เวลา ๑ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ $๒\frac{1}{2}$
๑๐.	เงินต้น ๗๔๐ บาท	เวลา ๑ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๕
๑๑.	เงินต้น ๒๔๕ บาท	เวลา ๒ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๑๐
๑๒.	เงินต้น ๓๕๐ บาท	เวลา ๓ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๔
๑๓.	เงินต้น ๕๒๕ บาท	เวลา ๕ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๔
๑๔.	เงินต้น ๖๕๐ บาท	เวลา ๘ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๔
๑๕.	เงินต้น ๙๖๐ บาท	เวลา ๑๒ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๕
๑๖.	เงินต้น ๓๗๕ บาท	เวลา ๒ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๔
๑๗.	เงินต้น ๕๐ เหรียญทุกเวลา	๓ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ $๒\frac{1}{2}$
๑๘.	เงินต้น ๓๒๕ บาท	เวลา $๒\frac{1}{2}$ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๔
๑๙.	เงินต้น ๑๒๐๐ บาท	เวลา $\frac{๑}{๔}$ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ ๘
๒๐.	เงินต้น ๑๔๐๐ บาท	เวลา ๗ ปี	คอกเบี้ยร้อยละ $๑\frac{1}{2}$

แบบฝึกหัดที่ ๓๐

จงหาเงินรวมทั้ง ต้นและ คอกเบี้ย ของ เลขต่อไปนี้

๑. เงินต้น ๒๐๐ บาท เวลา ๒ ปี คอกเบี้ยร้อยละ ๓

๒. เงินต้น ๓๐๐ บาท เวลา ๕ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๔
๓. เงินต้น ๕๐๐ บาท เวลา ๑๐ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๑๒
๔. เงินต้น ๒๕๐ บาท เวลา ๒ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๓
๕. เงินต้น ๔๕๐ บาท เวลา ๔ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๓
๖. เงินต้น ๑๐๐๐ บาท เวลา ๒ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๗
๗. เงินต้น ๗๕๐ บาท เวลา ๕ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๖
๘. เงินต้น ๓๓๐ บาท เวลา ๒๐ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๒
๙. เงินต้น ๘๕๐ บาท เวลา ๒ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๔
๑๐. เงินต้น ๖๒๔ บาท เวลา ๓ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๕

โจทย์ฝึกหัดดอกเบี้ยระคน

๑๑. ชายผู้หนึ่งให้เงินเช่ากู้ไป ๑๒๕๐ บาท ได้ดอกเบี้ยร้อยละ ๗ ปีหนึ่งเขาจะได้ดอกเบี้ยเท่าไร?
๑๒. กู้เงินเขามา ๑๖๐๐ บาท ต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ เวลาครึ่งปี จะต้องเสียดอกเบี้ยเท่าไร?
๑๓. ถ้าฉันให้เงินเช่ากู้ไป ๑๒๕ เหรียญสหรัฐ ได้ดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ในเวลา ๓ ปี ฉันจะได้รับเงินทั้งต้นและดอกเบี้ยเท่าไร?
๑๔. วิชาเบี้ยของเงินต้น ๒๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๕ บาท ๒๕ สตางค์

๑๕. จงหาคอกเบี้ยของเงิน ๒๕๐ เหรียญทศ ในเวลา ๓ ปี คิคคอกเบี้ยร้อยละ ๗ บาท ๕๐ สตางค์ ต่อ ๑๐๐ บาท
๑๖. ถ้าเงินมา จากธนาคาร ๑๐๐๐ บาท ต้องเสียคอกเบี้ยร้อยละ $\frac{๕}{๒}$ เมื่อสิ้นปีที่ ๔ จะต้องนำเงินทั้งต้น และคอกเบี้ยไปส่งธนาคารเท่าไร?
๑๗. ถ้าเงินต้น ๑๓๕๐ บาท ให้เขากู้ไป $๓\frac{๑}{๒}$ ปี ได้คอกเบี้ยร้อยละ ๘ จะได้เงินทั้งต้นและคอกเบี้ยเท่าไร?
๑๘. เงินต้น ๓๕๒ เหรียญทศ ให้เขากู้ไป $๔\frac{๑}{๕}$ ปี ได้คอกเบี้ยร้อยละ $\frac{๔}{๕}$ จะได้คอกเบี้ยเท่าไร?
๑๙. เด็กคนหนึ่งฝากเงินไว้ในคลังออมสิน ๕๐ บาท ได้คอกเบี้ยร้อยละ $\frac{๒}{๑๐}$ ถ้าฝากไว้ ๔ ปี จะได้คอกเบี้ยเท่าไร?
๒๐. ฉันให้เงินเขากู้ไปรายหนึ่ง ๕๐ เหรียญทศ เวลา ๒ ปี ได้คอกเบี้ยร้อยละ $\frac{๒}{๒๐}$ อีกรายหนึ่งเงินต้นเท่ากัน แต่คิคคอกเบี้ยร้อยละ ๓ ในเวลา $๑\frac{๑}{๒}$ ปี อยากทราบว่ารายไหนจะได้คอกเบี้ยมากกว่ากันเท่าไร?

บทที่ ๑๓

บัญญัติไตรยางศ์ชนิดหาแรงคน

ตัวอย่าง ถ้า ๑๙ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน
๔๓๗ วัน คน ๒๓ คน จะทำแล้วในกี่วัน?

คน ๑๙ คนทำงานแล้วใน ๔๓๗ วัน

∴ คน ๑ คนทำงานแล้วใน ๔๓๗ × ๑๙ วัน

∴ คน ๒๓ คนทำงานแล้วใน $\frac{๔๓๗ \times ๑๙}{๒๓}$ วัน

$$= \frac{๑๙ \times ๔๓๗ \times ๑๙}{๒๓}$$

$$= ๑๙ \times ๑๙ \quad \text{วัน}$$

$$= ๓๖๑ \quad \text{วัน}$$

$$\underline{\underline{\text{ตอบ } ๓๖๑ \text{ วัน}}}$$

โจทย์ชนิดนี้ว่าด้วยเวลา และมีจำนวนคน ซึ่งจะต้อง
ใช้ในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้พึงสังเกตว่า
ถ้าเราลดจำนวนคน งานลง งานนั้นก็จะเร็วเข้า ออกไปอีก

เรา จึง ต้อง เอา เวลา จำนวน คน คนกัน ก็ จะ ได้ ผล ลัพธ์ เป็น จำนวน วัน ถ้า เรา เพิ่ม คน งาน มาก ขึ้น งาน นั้น ก็ จะ แล้ง เร็ว เข้า เรา จึง ต้อง เอา จำนวน คน ที่ เพิ่ม ขึ้น ไป คูณ จำนวน วัน ทั้ง ๓ อย่าง ที่ ได้ ทำ ไว้ แล้งข้าง ต้น นั้น

แบบฝึกหัดที่ ๓๑ (สำหรับคิดในใจ)

๑. คน ๕ คน ทำงาน อย่าง หนึ่ง แล้ง ๒ วัน คน เทียว จะ ทำ งาน นั้น ที่ วัน แล้ง ?
๒. ชาว นา ๒ คน เทียว เข้า แล้ง ใน ๑๐ วัน ถ้า คน เทียว จะ เทียว เข้า แล้ง ใน ที่ วัน ?
๓. ควาย ๑ ตัว โถนา แล้ง ใน ๑๕ วัน ถ้า ควาย ๓ ตัว จะ โถนา แล้ง ใน ที่ วัน ?
๔. คน ๒๐ คน กิน เข้า ๑ กระสอบ หมก ใน ๔ วัน คน ที่ คน จึง จะ กิน เข้า กระสอบ นั้น หมก ใน วัน เทียว ?
๕. ช่างไม้ ๓ คน ปลุก เรือ น แล้ง ใน ๑๕ วัน ถ้า ช่างไม้ ๕ คน จะ ปลุก เรือ น แล้ง ใน ที่ วัน ?
๖. ม้า ๔ ตัว มี เข้า เปลือก พอกิน ๑๒ วัน ถ้า ม้า ๑๒ ตัว จะ กิน เข้า เปลือก ที่มี อยู่ นั้น หมก ใน ที่ วัน ?

๗. คน ๔ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๑๐ วัน คน
๘ คน จะทำงานนั้นแล้วในกี่วัน?
๘. คน ๕ คน ทำกล้าแล้วใน ๑๒ วัน ถ้า ๖ คน
จะทำกล้าแล้วในกี่วัน?
๙. คน ๓ คน ชุบน้ำแล้วใน ๘ วัน ถ้า ๖ คน จะ
ชุบน้ำแล้วในกี่วัน?
๑๐. คน ๕ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๖ วัน ถ้าจะ
ให้แล้วใน ๒ วัน จะต้องใช้คนกี่คน?

แบบฝึกหัดที่ ๓๒

๑. คน ๑๒ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๖ วัน คนคน
เดียว จะทำแล้วในกี่วัน?
๒. คน ๑ คน เกี้ยวเข้าในนาแปลงหนึ่งแล้วใน ๑๕ วัน
ถ้าคน ๕ คน จะเกี้ยวเข้าในนานั้นแล้วในกี่วัน?
๓. ถ้าคน ๑๐ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๘ วัน ถ้าให้
คนคนเดียวทำกี่วันจึงจะแล้ว?
๔. ควาย ๑ ตัว ไถนาแปลงหนึ่งแล้วใน ๑๖ วัน ถ้า
ควาย ๔ ตัว จะไถนานั้นแล้วในกี่วัน?

๕. คน ๑ คน ทำงานอย่าง หนึ่งแล้วใน ๒๑ วัน ถ้าจะ
ให้แล้วใน ๗ วัน จะต้องใช้คนกี่คน?
๖. ม้า ๔ ตัว กินหญ้า ๑ ห่อ ใน ๖ วัน ม้า
๑ ตัว จะ กินหญ้า ๑ ห่อ ในกี่วัน?
๗. ควาย ๓๐ ตัว กินหญ้า ๑ ห่อ ใน ๔ วัน
ควาย ๑ ตัว จะ กินหญ้า ๑ ห่อ ในกี่วัน?
๘. คน ๑๑ คน ทำงานอย่าง หนึ่งแล้วใน ๕ วัน ถ้าจะ
ให้คนคนเดียวทำงานนั้น กี่วันจึงจะแล้ว?
๙. คน ๒๕ คน มีอาหารพอ กิน ๑๒ วัน ถ้าจะให้คน
คนเดียว กินอาหาร ๑ ห่อ จะ กินไปได้ นานเท่าไร?
๑๐. งาน อย่าง หนึ่ง ถ้าให้ คนคนเดียวทำ จะแล้วใน ๖๓ วัน
ถ้า มีคนช่วย กันทำ ถึง ๗ คน จะแล้วใน กี่วัน?
๑๑. ถ้าคน ๒๐ คน ทำงาน อย่าง หนึ่งแล้วใน ๒๔ วัน
คน ๘ คน จะทำงานนั้นแล้ว ใน กี่วัน?
๑๒. คน ๑๐ คน ทำงานอย่าง หนึ่งแล้วใน ๒๔ วัน คน
๓๐ คน จะทำงานนั้น กี่วัน แล้ว?

๑๓. ถ้า คน ๑๕ คน เกือบเข้า ๑๒ ไร่ แล้วใน ๑ วัน
คน ๕ คน เกือบเข้าในเวลาเท่ากัน จะได้กี่ไร่?
๑๔. คน ๘ คน เกือบเข้าในนาแปลงหนึ่งแล้วใน ๑๘ วัน
ถ้าคน ๒๔ คน จะเกือบเข้าในที่นาชิ้นนี้กี่วัน แล้ว?
๑๕. ถ้าคน ๓๒ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๖ วัน คน
๒๔ คน จะทำงานชิ้นนี้กี่วัน แล้ว?
๑๖. งานอย่างหนึ่งคน ๒๔ คน เคยทำแล้วใน ๒๒ วัน
ถ้าจะให้แล้วใน ๑๒ วัน จะต้องใช้คนกี่คน?
๑๗. คน ๑๖ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๓๐ วัน ถ้า
จะให้แล้วใน ๑๒ วัน จะต้องหาคนมาเติมอีกเท่าไร?
๑๘. ถ้าคน ๒๕ คน เกือบเข้าในนาแปลงหนึ่งแล้วใน ๔ วัน
คน ๒๐ คน จะเกือบเข้าในที่นาชิ้นนี้กี่วันแล้ว?
๑๙. ถ้าคน ๑๕ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๓๐ วัน คน
๒๕ คน จะทำงานชิ้นนี้กี่วันแล้ว?
๒๐. งานอย่างหนึ่งคน ๘ คน เคยทำแล้วใน ๒๔ วัน ถ้า
คน ๓๒ คน จะทำงานชิ้นนี้กี่วันแล้ว?
๒๑. คน ๓๖ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๒๐ วัน ถ้า
คน ๔๘ คน จะทำงานชิ้นนี้กี่วันแล้ว?

๒๒. คน ๓๓ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๑๒ วัน ถ้า
จะให้แล้วใน ๙ วัน จะต้องใช้คนกี่คน?
๒๓. คน ๑๗๑ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๑๒ วัน ถ้า
จะให้แล้วใน ๑๙ วัน จะต้องใช้คนกี่คน?
๒๔. คน ๑๑๒ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๑๐.๕ วัน
ถ้าจะให้ทำงานนั้นได้แล้วใน ๑๒ วัน จะต้องใช้คนกี่คน?
๒๕. คน ๘ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๗๕ วัน ถ้าจะ
ให้แล้วใน ๔๐ วัน จะต้องใช้คนเท่าไร?
๒๖. คน ๘ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๑๒ วัน ถ้าคน
๖ คน ทำงาน ๓ เท่าของงานนั้นกี่วันจึงจะแล้ว?
๒๗. ถ้าคน ๑๖ คน เกี้ยวเข้าไถนาแปลงหนึ่งแล้วใน ๓๐
วัน จะต้องใช้คนกี่คน เกี้ยวเข้าจึงจะแล้วเร็วกว่านี้
๖ วัน?
๒๘. ถ้าคน ๙ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๔๐ ชั่วโมง
ถ้าจะให้แล้วใน ๓ วัน ทำวันละ ๘ ชั่วโมง จะต้อง
เพิ่มคนอีกกี่คน?
๒๙. คน ๒๕ คน มีอาหารพอกิน ๑๒ วัน ถ้ามีคนมาเพิ่ม
ขึ้นอีก ๕ คน อาหารนี้ จะพอกินไปได้กี่วัน?

๓๐. ทหาร กองหนึ่ง ๓๐๐ คน มีอาหารพอกิน ๒๕ วัน
ถ้าส่งทหาร กลับเสีย ๕๐ คน อาหาร นั้น จะ พอ กิน
ไปได้กี่วัน?

บทที่ ๑๔

การเทียบเงินสยามกับเงินสิงคโปร์และอินเดีย

อัตราเงิน ของ ประเทศ ต่าง ๆ ย่อมมี ค่าไม่ เท่า กัน ทั้ง
นี้ ผู้ที่ จะ ทำ การ ค้าขาย กับ ต่าง ประเทศ จึง จำ เป็น ต้อง รู้
อัตรา การ แลก เงิน ระหว่าง ประเทศ ต่อ ประเทศ จึง จะ ทำ การ
ค้าขาย ได้ สะดวก ตัวอย่าง เช่น พ่อค้า ใน กรุง เทพฯ ต้อง
การ จะ ซื้อ ของ ที่ สิงคโปร์ ซึ่ง เขา คิด ราคา ไว้ เป็น เหรียญ
เซ็นต์ พ่อค้า ผู้ นั้น ก็ จะ ต้อง นำ เงิน สยาม ไป แลก เงิน สิงคโปร์
ที่ ธนาคาร ได้ เท่า กับ ราคา ของ แล้ว จึง ส่ง ไป ทั้งนี้ เป็น ต้น

เงิน สยาม ซึ่ง เทียบ กับ เงิน สิงคโปร์ และ อินเดีย นี้ ตาม
อัตรา ที่ กำหนด ไว้ เป็น กลาง ดังนี้

๑๐๐ บาท เท่ากับ ๔๔ รูปี และ ๑ รูปี = ๑๖
แอณา

การเทียบเงิน สยาม กับ เงิน สิงคโปร์ และ อินเีย ๔๓

๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๑ เหรียญ และ ๑ เหรียญ
= ๑๐๐ เซ็นต์

ตามอัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดไว้ข้างนี้ ไม่คงที่ ย่อมขึ้นลง
อยู่เสมอ แล้วแต่การค้าขาย เมื่อต้องการ จะแลกเปลี่ยนกัน
จริงๆ ต้องคิด ตามอัตราการแลกเปลี่ยนปัจจุบัน ส่วนวิธีทำ
การแลกเปลี่ยนนั้น จะได้ทำตัวอย่างไว้ให้ดูต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑ งบทำ ๓๖๐ รูปี เป็นเงินบาท คิด
๑๐๐ บาท เท่ากับ ๑๒๐ รูปี

$$\begin{array}{rcll} ๑๒๐ \text{ รูปี} & = & ๑๐๐ & \text{บาท} \\ \therefore ๑ \text{ ,,} & = & \frac{๑๐๐}{๑๒๐} & \text{,,} \\ \therefore ๓๖๐ \text{ ,,} & = & \frac{๑๐๐ \times ๓๖๐}{๑๒๐} & \text{,,} \\ & = & ๓๐๐ & \text{บาท} \end{array}$$

ตอบ ๓๐๐ บาท

ตัวอย่างที่ ๒ งบทำ ๑๖๐ บาท ๘๐ สตางค์ เป็น
เงินสิงคโปร์ คิด ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๕ เหรียญ

$$๑๖๐ \text{ บาท } ๘๐ \text{ สตางค์} = ๑๖๐.๘ \text{ บาท}$$

$$๑๐๐ \text{ บาท} = ๗๕ \text{ เหรียญ}$$

$$\begin{aligned} \therefore ๑ \text{ บาท} &= \frac{๗๕}{๓} \text{ เหรียญ} \\ &= \frac{๗๕ \times ๑๐๐}{๓} \text{ ร.๒} \\ &= \frac{๗๕ \times ๑๐๐}{๓} \text{ ,,} \\ &= ๑๒๐.๖ \text{ ,,} \end{aligned}$$

ตอบ ๑๒๐ บาท ๖๐ สตางค์

แบบฝึกหัดที่ ๓๓ (สำหรับคิดในใจ)

๑. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๐ เหรียญ เงิน ๕๐ บาท เท่ากับกี่เหรียญ?
๒. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๐ เหรียญ เงิน ๘๐ บาท เป็นกี่เหรียญ?
๓. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๕ เหรียญ เงิน ๔๐ บาท เป็นกี่เหรียญ?
๔. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๘๐ ร.๒ เงิน ๔๕ ร.๒ เป็นกี่บาท?
๕. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๑๑๐ ร.๒ เงิน ๖๖ ร.๒ เท่ากับกี่บาท?

การเทียบเงิน สยามกับเงิน สิงคโปร์และ อินเดียน ๘๔

๖. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๑๒๐ รูปี เงิน ๓๖ รูปี
เท่ากับกี่บาท?
๗. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๘๐ เทรียณ เงิน ๒๐ เทรียณ
เท่ากับกี่บาท?
๘. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๖๐ เทรียณ เงิน ๓๐ เทรียณ
เท่ากับกี่บาท?
๙. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๑๒๐ รูปี ถ้ามีเงิน ๖๐ รูปี
จะแลกเงินสยามได้เท่าไร?
๑๐. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๘๕ รูปี ถ้ามีเงิน ๑๗ รูปี
จะแลกเงิน สยามได้เท่าไร?

แบบฝึกหัดที่ ๓๔

๑. อัตราแลกเปลี่ยน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๕ เทรียณ
ถ้า ต้องการ จะส่งเงินไป สิงคโปร์ ๒๔๐ เทรียณ จะต้อง
มีเงิน สยาม กี่บาท?
๒. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๐ เทรียณ ถ้าเงิน ๕๖๐
เทรียณ จะเท่ากับเงิน สยาม กี่บาท?
๓. เงิน สยาม ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๘.๒๕ เทรียณ ถ้า
มีเงิน ๔๒๐ บาท จะแลกเงิน สิงคโปร์ ได้เท่าไร?

๔. เงินสยาม ๑๐๐ บาท เท่ากับเงินอินทีย ๔๕ รูปี
ถ้ามีเงิน ๓๘๐ รูปี จะแลกเงินสยามได้เท่าไร?
๕. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๑๒๑ รูปี ถ้ามีเงิน ๖๕๐ บาท
จะแลกเงินอินทียได้เท่าไร?
๖. เงิน สยาม ๑๐๐ บาท เท่ากับ เงินอินทีย ๘๔ รูปี
ถ้าฉันจะ ส่งเงินไปอินทีย ๒๑๐๐ รูปี ฉัน จะต้อง มีเงิน
สยามเท่าไร?
๗. พ่อค้าใน กรุงเทพฯ ส่งไป สำคัญเก็บเงินไป ยัง พ่อค้า
ในอินทียเป็นเงิน ๑๕๔๐ บาท ถ้า การ แลกเงินใน
เวลานั้น ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๑๑๕ รูปี พ่อค้าในอินทีย
จะต้องมีเงิน กี่รูปี จึงจะพอ กับจำนวนเงินตามใบสำคัญนั้น?
๘. พ่อค้า คนหนึ่ง จะต้อง ใช้เงินค่าของ ที่ได้ ส่ง ซื้อไว้เป็นเงิน
๑๐๔๖ รูปี ๘ แชนนา ถ้า การ แลกเงินในเวลานั้น
๑๐๐ บาท เท่ากับ ๑๑๕ รูปี จะต้อง มีเงิน สยาม
กี่บาท จึง จะ พอ กับ จำนวนเงิน ที่ เป็นหนี้ อยู่?
๙. จะต้อง ส่งเงินไปใช้หนี้ ที่ สิงคโปร์ เป็นเงิน ๓๔ เหรียญ
๔๔ เซ็นต์ ถ้า การ แลกเงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ

การ เทียบ เงิน สยาม กับ เงิน สิงคโปร์ และ อินเฑีย ๔๗

๗๐. เทียบณู จะ ต้อง มี เงิน สยาม กี่ บาท จึง จะ พอกับ
จำนวน เงิน ที่เป็น หัก อยู่ ?

๑๐. ถ้า การ แลก เงิน สยาม กับ อินเฑีย ๑๐๐ บาท เท่ากับ
๘๕ รูปี เงิน ๑๒๕๘ รูปี เป็น เงิน สยาม กี่ บาท ?

๑๑. ถ้า เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๘๐ รูปี ๑๒ แอนนา เงิน
๑๖๔ บาท เท่ากับ เงิน อินเฑีย เท่าไร ?

๑๒. ถ้า การ แลก เงิน สยาม ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๘๔ รูปี
เงิน ๘๖๐ รูปี ๑๒ แอนนา จะ เท่ากับ เงิน สยาม กี่ บาท ?

๑๓. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๘๐ รูปี วงคิกเงิน ๓๖๒
รูปี ๔ แอนนา เป็น เงิน สยาม

๑๔. ถ้า เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๒ เทียบณู วงคิกเงิน
๒๓๔ เทียบณู เป็น เงิน สยาม

๑๕. อัตรา แลก เงิน สยาม กับ สิงคโปร์ ๑๐๐ บาท เท่ากับ
๗๒ เทียบณู วงคิกเงิน ตามใบสำคัญ เก็บ เงิน ๘๖๖ หัก
ซึ่ง มี จำนวน เงิน ๗๔๘ เทียบณู ๘๐ เซ็นต์ เป็น เงิน สยาม

๑๖. เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๖๕ เทียบณู ถ้า เงิน ๒๔๕๐
บาท เท่ากับ เงิน สิงคโปร์ เท่าไร ?

๑๗. ถ้าเงิน สยาม ๑๐๐ บาท เท่ากับ เงินอินเคีย ๘๗ รูปี
๘ แชนนา จกติกเงิน ๒๘๐ รูปี เป็นเงิน สยาม
๑๘. อัตราแลกเปลี่ยน สยามกับ เงินสิงคโปร์ ๑๐๐ บาท เท่ากับ
๗๘ เหรียญ ๒๕ เซ็นต์ จกติกเงิน ๑๕๖๕ เหรียญ
เป็นเงิน สยาม
๑๙. ถ้าการ แลกเงิน สยามกับ เงินสิงคโปร์ ๑๐๐ บาท เท่า
กับ ๗๕ เหรียญ เงิน ๔๕๐ บาท จะแลกเปลี่ยนสิงคโปร์
ได้เท่าไร ?
๒๐. พ่อค้าในกรุงเทพฯ ส่งเข้าไปขายที่สิงคโปร์ ราคา ๘๕๐๐
บาท แล้วได้รับเงิน จากพ่อค้าผู้ซื้อเขาที่สิงคโปร์ เป็นเงิน
๖๗๒๕ เหรียญ ถ้าคิด ตามอัตราแลกเปลี่ยนในกรุงเทพฯ
๑๐๐ บาท เท่ากับ ๘๐ เหรียญ เงินที่พ่อค้า ส่งมาจาก
สิงคโปร์ จะถูก หรือ ผิดไปเท่าไร ? (ตอบ เป็นบาท)
๒๑. ถ้าเงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๖ เหรียญ จกติกเงิน
๔๕๗ เหรียญ ๙๐ เซ็นต์ เป็นเงิน สยาม
๒๒. ถ้าการ แลกเงิน ระหว่าง สยามกับ อินเคีย ๑๐๐ บาท
เท่ากับ ๙๕.๗๕ รูปี เงิน ๑๒๖๐ บาท จะแลกเปลี่ยนรูปี
ได้เท่าไร ?

การเทียบเงิน สยาม กับเงิน สิงคโปร์ และ อินเฑีย ๔๔

๒๓. พ่อค้าใน กรุงเทพฯ มีลูกหนี้ อยู่ที่ สิงคโปร์ เป็นเงิน ๑๕๖๐ บาท ถ้าอัตราแลกเปลี่ยน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๖๕ เบริยณ ๔๕ เซ็นต์ ลูกหนี้ที่ สิงคโปร์ จะต้องส่งเงินมาใช้เท่าไร จึง จะพอ?

๒๔. พ่อค้าใน กรุงเทพฯ สั่งซื้อของที่สิงคโปร์ ราคา ๒๘๔๖ เบริยณ ถ้าการแลกเปลี่ยน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๒ เบริยณ ๔๐ เซ็นต์ จะต้องส่งเงิน สยามไปเท่าไร จึง จะพอ?

๒๕. พ่อค้า ผู้หนึ่ง ซื้อของ มา จากอินเฑีย ราคา ๕๐๐ รูปี ต้องเสียค่ารถและค่าเรือรวมเป็นเงิน ๔๐.๖ รูปี แล้วเอาของนั้น มาขายในกรุงเทพฯ เป็นเงิน ๕๐๐ บาท ถ้าการแลกเปลี่ยน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๑๒๐ รูปี จะได้กำไร หรือ ขาดทุนเท่าไร?

๒๖. พ่อค้าในกรุงเทพฯ สั่งซื้อของที่สิงคโปร์ ราคา ๒๑๗๐ เบริยณ ถ้าการแลกเปลี่ยน ๑๐๐ บาทเท่ากับ ๗๗ เบริยณ ๕๐ เซ็นต์ เขา จะต้องเอาเงิน สยามไปแลกเท่าไร จึง จะพอ กับ ราคา ของ นน?

๒๗. ซื้อของ จากอินเฑีย ราคา ๔๕๔.๗๕ รูปี ถ้าการแลกเปลี่ยน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๔๕ รูปี จะต้องเอาเงิน สยามเท่าไรไปแลกเงินรูปี จึง จะพอ กับ ราคา สินค้า?

๒๘. เงินสยาม ๑๐๐ บาท เท่ากับเงินอินทีย ๘๐ รูปี ถ้า
มีเงินอยู่ ๔๕๐ บาท ๗๕ สตางค์ จะ แลกเงินอินทีย
ได้เท่าไร ?
๒๙. ข้าพเจ้าได้ใช้เงินตามใบสำคัญรับเงิน ของ ห้าง ที่ สิงคโปร์
๕๓๐ เหรียญ ภายหลัง เจ้า ของ ห้าง ได้ ส่ง เงิน ๑๐
เหรียญ ซึ่งเกินไปคืนมาให้ข้าพเจ้า เพราะเขาคิดตาม
อัตรา แลก เงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๖๕ เหรียญ ทั้งนี้
ข้าพเจ้าควร จะใช้เงินให้เขาเป็นเงิน สยามเท่าไร ?
๓๐. พ่อค้าในกรุงเทพฯ ซื้อจักรเย็บผ้าที่สิงคโปร์ ๑๒ เครื่อง
ราคาเครื่องละ ๑๑๘ บาท ถ้าการ แลกเงิน ๑๐๐ บาท
เท่ากับ ๗๕ เหรียญ จะ ต้อง ส่ง เงิน สิงคโปร์ ไปเท่าไร
จึง จะพอ กับ ราคา จักร เย็บผ้า ?

บทที่ ๑๕

หาส่วนกว้าง ส่วนยาว และส่วนสูง ของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก
การหาเนื้อที่ของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากตามที่เรียนมา
แล้วในชั้นมัธยมปีที่หนึ่ง ก็คือ เอา ส่วนกว้าง กับ ส่วนยาว

หาส่วนกว้างส่วนยาวและส่วนสูงของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก ๑๐๑
 คุณ กัมภี จะได้ผล ลัพธ์ เป็น เนื้อ ที่ ที่ ต้อง การ เมื่อได้ ทราบ
 จำนวน เนื้อ ที่ แล้ว ถ้า ต้อง การ จะรู้ ส่วน กว้าง เป็นเท่าไร ก็
 เอา ส่วน ยาว ไปหาร เนื้อ ที่ ผล ลัพธ์ ก็ จะเป็น ส่วน กว้าง หรือ
 เมื่อ อยาก จะรู้ ส่วน ยาว ก็เอา ส่วน กว้าง ไปหาร เนื้อ ที่ ผล
 ลัพธ์ ก็ จะเป็น ส่วน กว้าง เรา จึง ตั้ง กฎ ได้ ดังนี้

$$\text{ส่วน กว้าง} \times \text{ส่วน ยาว} = \text{เนื้อ ที่}$$

$$\text{หรือ เนื้อ ที่} \div \text{ส่วน กว้าง} = \text{ส่วน ยาว}$$

$$\text{หรือ เนื้อ ที่} \div \text{ส่วน ยาว} = \text{ส่วน กว้าง}$$

การ หา ส่วน กว้าง และ ส่วน ยาว มีข้อ สำคัญ ที่ จะ ต้อง รู้
 ไว้ อย่าง หนึ่ง คือ ส่วน ยาว กับ เนื้อ ที่ หรือ ส่วน กว้าง กับ
 เนื้อ ที่ จะต้อง เป็น มาตรา ชะนิท เหมือน กัน เช่น ส่วน ยาว เป็น เมตร
 เนื้อ ที่ ก็ ต้อง เป็น เมตร ตาราง เหลี่ยม หรือ ส่วน กว้าง เป็น
 กิโลเมตร เนื้อ ที่ ก็ ต้อง เป็น กิโลเมตร ตาราง เหลี่ยม ด้วย จึง
 จะ หา อีก ส่วน หนึ่ง ได้

ตัวอย่างที่ ๑ จง หา เนื้อ ที่ ของ พื้น เรือน หอ ตั้ง หนึ่ง ซึ่ง
 กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๕ เมตร

เรือน กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๕ เมตร

$$\begin{aligned} \therefore \text{เนื้อที่ของพื้นเรือน} &= ๑๐ \times ๑๕ \text{ เมตรตารางเหลี่ยม} \\ &= ๑๕๐ \text{ เมตรตารางเหลี่ยม} \\ &\underline{\text{ตอบ } ๑๕๐ \text{ เมตรตารางเหลี่ยม}} \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ ๒ ทุ่งนา ส่วน กว้างของ สนามหญ้า ซึ่งมี
เนื้อที่ ๒๐๐ เมตร ตารางเหลี่ยม และวัด ด้าน ยาวได้ ๒๐
เมตร

เนื้อที่	๒๐๐	เมตรตารางเหลี่ยม
ส่วน ยาว	๒๐	เมตร

$$\begin{aligned} \therefore \text{ส่วน กว้าง} &= ๒๐๐ \div ๒๐ \quad ,, \\ &= ๑๐ \quad ,, \end{aligned}$$

ตอบ ๑๐ เมตร

ตัวอย่างที่ ๓ เนื้อที่ของที่ดิน แปลง หนึ่ง ๒๒๕
เมตร ตารางเหลี่ยม ส่วนกว้างวัดได้ ๑๕ เมตร ทุ่งนาส่วนยาว

เนื้อที่	๒๒๕	เมตรตารางเหลี่ยม
ส่วน กว้าง	๑๕	เมตร

$$\begin{aligned} \therefore \text{ส่วน ยาว} &= ๒๒๕ \div ๑๕ \quad ,, \\ &= ๑๕ \quad ,, \end{aligned}$$

ตอบ ๑๕ เมตร

หาส่วนกว้างส่วนยาวและส่วนสูงของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก ๑๐๓

ตัวอย่างที่ ๔ พหุ ส่วน สูง ของ ผนัง ตึกหลังหนึ่งซึ่ง
มีเนื้อที่ ๓ เทคาเมตร ตารางเหลี่ยม วัด ส่วน ยาว ได้ ๒๐
เมตร.

$$\begin{aligned}\text{เนื้อที่} &= ๓ \text{ เทคาเมตร ตารางเหลี่ยม} \\ \text{หรือ } ,, &= ๓ \times ๑๐๐ = ๓๐๐ \text{ เมตร ตารางเหลี่ยม} \\ \text{ส่วนยาว} &= ๒๐ \text{ เมตร} \\ \therefore \text{ส่วนสูง} &= ๓๐๐ \div ๒๐ = ๑๕ ,, \end{aligned}$$

ตอบ ๑๕ เมตร

แบบฝึกหัดที่ ๓๕ (สำหรับคิดในใจ)

๑. เนื้อที่ของพื้นที่หนึ่ง ๒๔ เมตร ตารางเหลี่ยม กว้าง ๒ เมตร ส่วนกว้างเท่าไร?
๒. ที่ดินแปลงหนึ่งมีเนื้อที่ ๗๕ ไร่ กว้าง ๕ เส้น กว้างยาวเท่าไร?
๓. กระบะขนาหนึ่ง มีเนื้อที่ ๕๐๐ เซ็นติเมตร ถ้า กว้าง ๒๕ เซ็นติเมตร กว้างยาวเท่าไร?
๔. แปลงที่หนึ่งมีเนื้อที่ ๘๐๐๐ เซ็นติเมตร ตารางเหลี่ยม ถ้า กว้าง ๘๐ เซ็นติเมตร กว้างยาว หรือ ยาวเท่าไร?

๕. เนื้อที่ของ กรอบรูปแผ่นหนึ่ง ๑๒๐๐ เซนติเมตรตาราง เหลี่ยม ถ้าด้านยาว ๔๐ เซนติเมตร ด้านกว้างเท่าไร ?
๖. เนื้อที่ของ ฝา ด้านหนึ่ง ๓๒ เมตร ตารางเหลี่ยม ถ้า ส่วนยาว ๘ เมตร ส่วนสูงเท่าไร ?
๗. เนื้อที่ของ ผืน ที่ก ด้านหนึ่ง ๑๘๒ เมตร ตารางเหลี่ยม ถ้า ส่วนยาว ๒๔ เมตร ส่วนสูงเท่าไร ?
๘. เนื้อที่ของ นา แปลงหนึ่ง ๑๔๐ ไร่ ถ้า ด้าน กว้าง ๑๒ เส้น ด้านยาวเท่าไร ?
๙. สนาม หญ้า แห่ง หนึ่ง มีเนื้อที่ ๖๐๐ เมตร ตารางเหลี่ยม ถ้าด้านยาว ๒๕ เมตร ด้าน กว้างเท่าไร ?
๑๐. เนื้อที่ ด้าน หน้าของตู้ ไขหนึ่ง ๒.๔๐ เมตร ตารางเหลี่ยม ส่วน กว้าง ๑ เมตร ๒๐ เซนติเมตร ส่วนสูงเท่าไร ?

แบบฝึกหัดที่ ๓๖

๑. ที่ นา แปลง หนึ่ง มีเนื้อที่ ๑๔๔ ไร่ ถ้า นา แปลง นี้ ยาว ๑๘ เส้น ะ กว้างเท่าไร ?
๒. เนื้อที่ ของ สวน แห่ง หนึ่ง ๗๒๗๕ เมตร ตารางเหลี่ยม ถ้า กว้าง ๗๕ เมตร ะ ยาวเท่าไร ?

หาส่วนกว้างส่วนยาวและส่วนสูงของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก ๑๐๕

๓. ผ้าผืนหนึ่ง มี อยู่ ๒๔ ตารางเคล็ดม ผ้านี้กว้าง ๒ ฟุต ๓ นิ้ว ผ้าพับนี้ยาวเท่าไร? (ตอบเป็นตาราง)
๔. พื้นเรือนหลังหนึ่ง มี เนื้อที่ ๑๓๖ เมตร ตารางเคล็ดม เรือนนี้ กว้าง ๘ เมตร ๕๐ เซนติเมตร ยาวเท่าไร?
๕. กรอบรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้า กรอบหนึ่ง มี เนื้อที่ ๒๓๒๐ เซนติเมตร ตารางเคล็ดม ถ้า ส่วน กว้าง ๔๐ เซนติเมตร ส่วนยาว จะ ยาวเท่าไร?
๖. เนื้อที่ ของโต๊ะตัวหนึ่ง ๑.๐๒ เมตรตารางเคล็ดม ส่วน กว้าง ๘๕ เมตร ส่วนยาว จะ ยาวเท่าไร?
๗. ที่นา แห่งหนึ่ง มี เนื้อที่ ๓๑.๒ ไร่ ถ้า กว้าง ๔๘ เมตร กว้างยาว จะ ยาวเท่าไร?
๘. เนื้อที่ ของ พืช หัก หนึ่ง ๕๕.๒๕ เมตรตารางเคล็ดม ถ้า หักนี้ กว้าง ๖ เมตร ๕๐ เซนติเมตร จะ ยาวเท่าไร?
๙. ค่า เสื่อ ที่ ใช้ ปลูก หัก หนึ่ง เมตร ตารางเคล็ดม ละ ๕๐ สตางค์ รวมเงิน ที่ ซื้อ เสื่อ ปลูก ได้ หัก หนึ่ง เป็น เงิน ๑๘ บาท ถ้า หักนี้ ยาว ๘ เมตร จะ กว้างเท่าไร?

๑๐. คำทำพื้นเฟอร์โร คอนกรีตห้องหนึ่ง เป็นเงิน ๗๖๘ บาท ราคาเมตร ตารางเหลี่ยมละ ๔ บาท ถ้าห้องนี้ ยาว ๑๖ เมตร จะกว้างเท่าไร?
๑๑. คำจ้างชักพื้นเรือนและทาสีมัน เมตรตารางเหลี่ยมละ ๗๕ สตางค์ รวมเป็นเงิน ๓๐ บาท ถ้าห้องนี้ กว้าง ๕ เมตร จะยาวเท่าไร?
๑๒. ซื้อหาไว้ละ ๒๐ บาท สิ้นเงินไป ๖๐๐๐ บาท ถ้าหาแปลงนี้กว้าง ๑๒ เส้น จะยาวเท่าไร?
๑๓. ที่สวนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีเนื้อที่ ๗๖ ไร่ กว้าง ๘๕ เมตร ถ้าจะถักรวบรวมสวนนี้ค่าแรงทำยาว เมตรละ ๒๕ สตางค์ จะสิ้นเงินเท่าไร?
๑๔. คำพรมที่ปูพื้นห้อง ห้องหนึ่ง ราคาเมตร ตารางเหลี่ยมละ ๓ บาท รวมเป็นเงิน ๑๕๓ บาท ถ้าห้องนี้ ยาว ๘.๕ เมตร อยากทราบว่าห้องกว้างเท่าไร?
๑๕. เนื้อที่ของผืนผ้าห้องค่านหนึ่ง ๒๘ เมตรตารางเหลี่ยม ถ้าผืนผ้า ยาว ๘ เมตร ผืนผ้าสูงเท่าไร?
๑๖. ผืนผ้าห้องค่านหนึ่งมีเนื้อที่ ๒๒.๕ เมตรตารางเหลี่ยม ถ้าผืนผ้าสูง ๓.๗๕ เมตร ผืนผ้ายาวเท่าไร?

หาส่วนกว้างส่วนยาวและส่วนสูงของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก ๑๐๗

๑๗. เนื้อที่ของฝาค้นกว้าง ๒ ก้าน ๒๔ เมตรตารางเหลี่ยม
ถ้าฝาค้นหนึ่ง กว้าง ๔ เมตร ฝาสสูงเท่าไร ?
๑๘. เนื้อที่ของ ฝาค้นกว้าง ๒ ก้าน ๔๒ เมตรตารางเหลี่ยม
ถ้าฝาค้นหนึ่ง สูง ๓.๕ เมตร ฝากว้างเท่าไร ?
๑๙. ฝาค้นยาว ๒ ก้าน มีเนื้อที่ ๖๘ เมตร ตารางเหลี่ยม
ถ้าฝาค้นหนึ่งยาว ๘.๕ เมตร ฝาสสูงเท่าไร ?
๒๐. ฝาค้นยาว ๒ ก้าน มีเนื้อที่ ๔๕ เมตรตารางเหลี่ยม
ถ้าฝาสสูง ๔.๕ เมตร ฝาค้นหนึ่งยาวเท่าไร ?
๒๑. ฝาค้นกว้าง และ ค้นยาว ของ ห้อ อย่าง ละ ฝามีเนื้อที่
รวมกัน ๓๖ เมตรตารางเหลี่ยม ถ้าฝาค้นสูง ๓ เมตร
และยาว ๘ เมตร ฝากว้างเท่าไร ?
๒๒. ฝาค้น กว้าง และ ค้นยาว ของ ห้อ อย่าง ละ ฝามีเนื้อที่
รวมกัน ๖๘ เมตรตารางเหลี่ยม ถ้าฝาค้นสูง ๔ เมตร
และกว้าง ๗ เมตร ฝานี้ยาวเท่าไร ?
๒๓. ฝาค้นกว้างและ ค้นยาว ของ ห้อ อย่าง ละ ฝามีเนื้อที่
รวมกัน ๓๘.๕ เมตรตารางเหลี่ยม ถ้าฝาค้นสูง
๓.๕ เมตร ยาว ๖ เมตร ฝากว้างเท่าไร ?
๒๔. เนื้อที่ของ ฝาค้นรวมทั้ง ๔ ก้าน ๖๐ เมตรตารางเหลี่ยม
ห้อนั้นยาว ๖ เมตร สูง ๓ เมตร ห้อกว้างเท่าไร ?

๒๕. ห้องหนึ่ง รวมเนื้อที่ของ ฝาทั้ง ๔ ด้าน ๑๑๒ เมตร
ตารางเหลี่ยม ถ้าห้องนี้กว้าง ๖ เมตร ยาว ๘ เมตร
ฝา สูงเท่าไร?
๒๖. เนื้อที่ของ ฝาห้องห้องหนึ่งรวมทั้ง ๔ ด้านเป็น ๑๓๖ เมตร
ตารางเหลี่ยม ถ้าห้องยาว ๑๐ เมตร สูง ๔ เมตร
ห้องนี้กว้างเท่าไร?
๒๗. กำแพงรอบบ้านแห่งหนึ่งมีเนื้อที่รวมทั้ง ๔ ด้าน ๕๕๒
เมตรตารางเหลี่ยม กำแพงสูง ๓ เมตร และด้านกว้าง
๓๒ เมตร อยากทราบว่าที่บ้านแห่งนี้ยาวเท่าไร?
๒๘. เนื้อที่ของ ฝาศาลาหลังหนึ่งรวมทั้ง ๔ ด้าน ๒๕๒ เมตร
ตารางเหลี่ยม ศาลากว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๖ เมตร
ฝาสาลานี้สูงเท่าไร?
๒๙. เนื้อที่ของ ผนังห้องห้องหนึ่ง ๘๐ เมตรตารางเหลี่ยม
เนื้อที่ของฝาด้านกว้างแต่ฝาเดียว ๔๐ เมตรตารางเหลี่ยม
ห้องนี้ยาว ๑๐ เมตร อยากทราบว่า ฝาสูงเท่าไร?
๓๐. เนื้อที่ของ ผนังห้องห้องหนึ่ง ๔๘ เมตร ตารางเหลี่ยม
เนื้อที่ของฝาด้านกว้างแต่ฝาเดียว ๓๖ เมตร ตารางเหลี่ยม
ห้องนี้ยาว ๘ เมตร จงหา ส่วนสูงของ ฝา นี้

บทที่ ๑๖

บัญชีรับจ่ายรายวัน

คน ทุกคน ย่อมต้องเกี่ยวข้องกับทางการเงิน ไม่มากก็น้อย แล้วแต่กิจการ และทุนทรัพย์ ที่คน มีอยู่ ถ้ายัง เป็นผู้ค้าขาย ด้วยแล้ว ก็ยัง ต้องเกี่ยวข้องกับ การเงิน มากที่เดียว ถ้าว่าถึง คนทั่วไปแล้ว การใช้จ่ายเงินก็ย่อมมีอยู่เป็น ปกติ เงินที่ จะใช้จ่ายไปนั้น ก็จำต้อง เป็นเงินที่หามาได้ก่อน มิฉะนั้น ก็ไม่มี เงินจะจ่าย อยู่เอง การที่จะให้รู้ว่าเราได้เงินมาอย่างไร และใช้จ่ายไปเท่าไร นั้น ไม่มีวิธีไหน จะดีกว่า ทำบัญชีไว้ เป็นเครื่องรkJ

การทำบัญชีเงิน และบัญชี สิ่ง ของ ต่าง ๆ ถ้าเราจำหลัก ไว้ว่า อะไร ที่ เข้า มา ก็ ต้อง ลง ทาง ช่อง รับ และ อะไร ที่ ออกไป ก็ ต้อง ลง ทาง ช่อง จ่าย เมื่อ จำหลัก ได้ เช่นนี้ ก็ จะ ทำบัญชี ได้ โดย ง่าย ภาย หรือ จะ พูด เฉพาะ การ บัญชี เงิน ว่า เงิน ที่ ได้ รับ ทั้งหมด ต้อง ลง ช่อง รับ เงิน ที่ จ่าย ทั้งหมด ต้อง ลง ช่อง จ่าย ก็ได้ เหมือนกัน

ตัวอย่าง

วันที่ ๑	พฤษภาคม ๒๕	ได้รับเงิน จาก บิคา	๘๐	บาท
๒	,,	,, ได้รับเงินค่าเช่าห้อง	๖๐	,,
๓	,,	ซื้อเข้าสาร ๑ กระสอบ	๒๐	,,
๔	,,	ซื้อ ผ ๘ ผ ๘ ผ ๘ ซื้อ พน คมหน่ง	๔๐	,,

พ.ศ. ๒๔๖๕		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วัน			
		เข้าหรือรับ		
พฤษภา	๑	ได้รับเงินจาก บิคา	๘๐	—
	๒	ได้รับเงินค่าเช่าห้อง	๖๐	—
	๖	ถูกหนี้ นำเงิน มาใช้	๑๒๐	—
	๗	เก็บ กอกไม้ ขายได้	๑๐	—

บัญชี รั้ง่าย รายวัน

๑๑๑

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔ เสียภาษีโรงเรือน ๕๐ บาท

๖ ,, ,, ลูกหนี้นำเงินมาใช้ ๑๒๐ ,,

๗ ,, ,, เก็บคอกไม้ขายได้ ๑๐ ,,

ตาม รายการ รั้ง่ายข้างบนนี้ จะ ปรากฏใน บัญชี ดังนี้

พ.ศ. ๒๔๖๘		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วัน			
		ออกหรือใช้ไป		
พฤษภาคม	๓	ซื้อเข้าสาร ๑ กระสอบ	๒๐	—
	๔	ซื้อพน คมหนึ่ง	๕๐	—
	๕	เสีย ค่าภาษีโรงเรือน	๕๐	—

ตามรูปบัญชีข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่า รายการที่ได้รับ
คือรายการ วันที่ ๑, ๒, ๖, ๗ เพราะฉะนั้นจึงต้องลง
ทางรับของบัญชี ส่วนรายการวันที่ ๓, ๔, ๕ นั้นเป็น

รับ

พ.ศ. ๒๔๖๘		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วัน			
พฤษภาคม	๑	ได้รับเงิน จากบิดา	๘๐	—
„	๒	ได้รับเงิน ค่าเช่าห้อง	๖๐	—
„	๖	ลูกพี่นำเงิน มาใช้	๑๒๐	—
„	๗	เก็บ ดอกไม้ขายได้	๑๐	—
รวมเงิน			๒๗๐	

บัญชีรับ จ่ายรายวัน

๑๑๓

รายการ ที่ ต้อง จ่ายไป เพราะ ฉะนั้น จึง ต้อง ลง ทาง ชีกจ่ายของ
บัญชี เมื่อ ลง รายการ หักแล้ว ต้อง รวม จำนวนเงิน ทาง รับ
ยอดหนึ่ง ทาง จ่าย ยอดหนึ่ง ทั้ง ๒ อย่าง ต่อไปนี้

จ่าย

พ.ศ. ๒๔๖๘		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วัน			
พฤษภาคม	๓	ซื้อข้าวสาร ๑ กระสอบ	๒๐	—
,,	๔	ซื้อ ฟืน หักหนึ่ง	๔๐	—
,,	๕	เสีย ค่าภาษีโรงเรือน	๙๐	—
		รวม	๑๕๐	
		เงินคงเหลือ	๑๒๐	
		รวม ทั้ง ๒	๒๗๐	

ตามตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า รายรับ ทั้งหมด
เป็นเงิน ๒๗๐ บาท รายจ่าย ทั้งหมด เป็นเงิน ๑๕๐ บาท
เมื่อเขาจำนวนรายรับ กับรายจ่าย หักกันแล้ว รายจ่ายน้อยกว่า
รายรับ ๑๒๐ บาท และเงิน ๑๒๐ บาทนี้ คือ เงินที่
เหลือ หรือเงินที่ยังคงมีอยู่

วิธีทำบัญชีนี้ ถ้ายอดเงินรายรับมากกว่ายอดเงินรายจ่าย
เมื่อหักกันแล้วให้เขียนเงินคงเหลือไว้ทาง ชักจ่าย แล้วรวม
ยอดเงินจ่าย กับเงินคงเหลือเข้าด้วยกัน ก็จะได้เท่ากับ ยอด
เงินรายรับ ทั้งตัวอย่างข้างต้นนี้

ถ้าจำนวนเงิน รายจ่าย มากกว่า รายรับ ก็ต้องเขา
จำนวนเงิน รายรับ หักจำนวนเงิน รายจ่าย ได้ผลลัพธ์เท่าไร เป็น
เงินที่ขาดทุน เขียนจำนวนเงินที่ขาดทุนนี้ไว้ทาง ชักรับ และ
ทำแบบเดียวกับ รายจ่ายน้อยกว่า รายรับ

แบบฝึกหัดที่ ๓๗

๑. ทำบัญชีรับจ่าย จำนวนเดือน เมษายน พ.ศ.
ตามรายการต่อไปนี้

บัญชี รั้ง่ายรายวัน

๑๑๕

วันที่ ๑ ใ้รับเงินจากบิดา ๓๐ บาท วันที่ ๒
เก็บผักขายไ้ ๑ บาท ๒๕ สตางค์ วันที่ ๓ ใ้ค่า
จ้างเย็บเสื้อ ๒ บาท ๕๐ สตางค์

วันที่ ๔ ซื้อเข้าสารหนัก ๖๐ กิโลกรัมเป็น
เงิน ๑๑ บาท ๑๒ สตางค์ วันที่ ๕ ซื้อน้ำมันปิโตร
เลียม ๑ ป๊วย ราคา ๒ บาท ๗๕ สตางค์ วันที่ ๖
ซื้อถ่านหนัก ๖๐ กิโลกรัมเป็นเงิน ๒ บาท ๒๕ สตางค์

๒. รงทำบัญชีรั้ง่าย จำนวนเดือน พฤษภาคม พ.ศ.
ตามรายการ ต่อไปนี้

วันที่ ๕ ใ้รับเงินจากมารดา ๕ บาท ๕๐ สตางค์
วันที่ ๗ ใ้ค่าจ้าง มวนบุหรี่ ๒ บาท ๗๕ สตางค์ วันที่
ที่ ๘ ขาย ลูกไม้คอเสื้อไ้ ๓ บาท ๔๐ สตางค์

วันที่ ๙ ซื้อหนังสืออ่านเล่น ๑ เล่ม ราคา ๑ บาท
๒๕ สตางค์ วันที่ ๑๐ ซื้อถ้ายทำ ลูกไม้ ๗๕ สตางค์
วันที่ ๑๑ ซื้อผ้าตัดเสื้อ ๑ บาท ๕๐ สตางค์

๓. รงทำบัญชี รั้ง่าย จำนวนเดือน มิถุนายน พ.ศ.
ตามรายการ ต่อไปนี้

วันที่ ๑๐ ได้รับเงิน จากมารดา ๔ บาท ๗๕ สตางค์
 วันที่ ๑๒ ได้ค่าจ้างทอผ้า ๒ บาท ๖๐ สตางค์
 วันที่ ๑๔ รับจ้างปลูกต้นไม้ได้ค่าจ้าง ๑ บาท ๑๕ สตางค์

วันที่ ๑๖ ซื้อสมุดทำการ ๑ โหล ราคา ๗๕ สตางค์
 วันที่ ๑๘ ซื้อดินสอทำ ๖ แท่ง ราคา ๓๐ สตางค์
 วันที่ ๒๐ ซื้อหนังสือแบบสอนอ่าน ๒ เล่ม ราคา ๗๕ สตางค์
 วันที่ ๒๒ ซื้อเสื้อชั้นใน ๑ ตัว ราคา ๔๐ สตางค์

๔. รงทำบัญชีรายจ่าย จำนวนเดือน กรกฎาคม พ.ศ.
 ตามรายการต่อไปนี้

วันที่ ๑ ได้รับเงินจากบิดา ๔ บาท ๒๕ สตางค์
 วันที่ ๒ รับขนมไปขายได้กำไร ๒๕ สตางค์
 วันที่ ๓ ได้ค่าจ้างลอกท้องร้อง ๗๕ สตางค์
 วันที่ ๔ ได้ค่าจ้างตัดน้ำรดต้นไม้ ๑ บาท ๕๐ สตางค์

วันที่ ๕ นำเงินไปฝากคลังออมสิน ๒ บาท
 วันที่ ๖ ซื้อกางเกง ๑ ตัว ราคา ๑ บาท ๒๕ สตางค์
 วันที่ ๗ ซื้อเครื่องเขียน ๖๕ สตางค์
 วันที่ ๘ ส่งเงินบำรุงกองลูกเสือ ๕๐ สตางค์

๕. ลงทำบัญชีรับจ่าย จำนวนเดือน สิงหาคม พ.ศ.
ของโรงเรียน แห่งหนึ่ง ทั้งรายการ ต่อไปนี้

วันที่ ๗ ได้รับเงินค่าเล่าเรียน ๘๐ บาท วันที่
๑๐ ได้รับเงินค่าเล่าเรียน ๑๐๐ บาท วันที่ ๑๒ ได้
ค่าจ้างทำพวงมาลัย ๗ บาท ๕๐ สตางค์ วันที่ ๑๔
ได้ค่าเช่าที่ขายของ ๕ บาท ๓๐ สตางค์

วันที่ ๑๑ จ่ายเงินเดือนให้แก่ครู ๑๑๐ บาท
วันที่ ๑๓ ซื้อสมุดบัญชีต่างๆ รวมเป็นเงิน ๕ บาท
๕๐ สตางค์ วันที่ ๑๕ ซื้อของอีก ๖ หีบเป็นเงิน ๓
บาท วันที่ ๒๐ ซื้อยาสำหรับโรงเรียน ๓ ขนาน เป็น
เงิน ๓ บาท ๕๐ สตางค์

๖. ลงทำบัญชีรับจ่าย จำนวนเดือน กันยายน พ.ศ.
ของร้านตัดเสื้อ แห่งหนึ่ง ทั้งรายการ ต่อไปนี้

วันที่ ๕ ได้รับเงินค่าเสื้อขึ้นนอก ๓ ตัวๆ ละ
๗ บาท วันที่ ๖ ได้รับเงินค่ากางเกง ๕ ตัว ราคา
ตัวละ ๓ บาท วันที่ ๗ ได้รับเงินค่าเสื้อขึ้นใน ๑๒
ตัว ราคาตัวละ ๑ บาท ๒๕ สตางค์

วันที่ ๘ ซื้อผ้าใส่ร้าน รวมเป็นเงิน ๔๐ บาท
 ๕๐ สตางค์ วันที่ ๙ เสียค่าจ้างซ่อมจักรเย็บผ้า
 ๓ บาท วันที่ ๑๐ จ่ายเงินเดือนให้ลูกจ้าง ๑๕ บาท
 วันที่ ๑๑ เสียค่าเช่าห้อง ๑๒ บาท

๗. เจง ทำบัญชีรับจ่าย ของนายมาก แสงทอง ซึ่งได้
 ไปทำการค้าขายอย่างวิธีแปลกเข้า ทั้งรายการต่อไปนี้

ซื้อผ้าห่มแถบ ๕๐ ผืนๆ ละ ๓๕ สตางค์ ซื้อ
 เสื้อผ้ากอก ๓๐ ตัวๆ ละ ๒๕ สตางค์ ผ้าแดง ๕ พับ
 ราคาพับละ ๒๒ บาท ผ้าลาย ๒๐ ผืน ราคาผืน
 ละ ๒ บาท ๕๐ สตางค์

ขายผ้าแถบ ๔๕ ผืนๆ ละ ๔๐ สตางค์ ขาย
 เสื้อผ้ากอก ๒๕ ตัวๆ ละ ๓๕ สตางค์ ขายผ้าแดง
 ไปหมดทั้ง ๕ พับ ราคาพับละ ๓๐ บาท ขายผ้าลาย
 ไป ๑๘ ผืน ราคาผืนละ ๓ บาท

๘. เจง ทำบัญชีรับจ่าย ของนายชัย จิตรกรรม ซึ่งได้ไป
 เขียนมณูาติเมื่อคราวโรงเรียนหยุดพัก ทั้งรายการต่อไปนี้

บัญชีรับจ่าย รายวัน

๑๑๙

รับเงิน ที่ได้ฝากไว้ ทาง มารดา ๕ บาท ๕๐
สตางค์ รับจ้างจนแต่งโม^{หิ}ขึ้นบรรพต^กเกวียน ๓ วัน เป็น
เงิน ๒ บาท ๗๕ สตางค์ คักฟันไปขาย ๒ ครั้ง
ได้เงิน ๑ บาท ๑๐ สตางค์ ขายไข่ไก่ซึ่งได้เลี้ยง
ไว้ ๕ แม่ เป็นเงิน ๒ บาท ๕๐ สตางค์

เสียค่ารถไฟทั้งไปและกลับเป็นเงิน ๒ บาท
๑๐ สตางค์ ค่าโดยสารเรือเม^ลทั้งไปและกลับ ๒ บาท
ค่าอาหารเวลาเก็บ ทาง ๗๕ สตางค์ ซื้อผ้าพันมา
ฝากมารดา ๒ ผืน ๆ ละ ๒ บาท ๗๕ สตางค์

๑๒. ลงทำบัญชีรับจ่าย ของนายกราน เกษตกริก ซึ่งได้
ทำมา ประจำปี พ.ศ. ตามรายการต่อไปนี้

ซื้อจากและไม้ซ่อ^มแซมโรงนา ๕๐ บาท ๒๕
สตางค์ ซื้อเครื่องใช้เพิ่มเติมสำหรับทำมา ๑๐ บาท
๕๐ สตางค์ ซื้อควาย ๑ ตัว ราคา ๘๐ บาท ค่า
เลี้ยงแขกเมื่อเก็บว^เเข้า ๑๒ บาท ๗๕ สตางค์ ซื้อ
เรือ ๑ ลำ ราคา ๒๕ บาท

ขายเข้า ๑๐ เกวียน ราคาเกวียนละ ๑๐ บาท
ขายบ่อปลา ๒ บ่อ ราคาบ่อละ ๘๐ บาท ขายมัน

- เทศที่ปลูกไว้หนัก ๑๒๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๕ สตางค์
 สานเสื่อ กกขายไป ๒๐ ผืน ๆ ละ ๕๐ สตางค์ ขาย
 ปลาแห้ง ๑๕๐ พาง ราคาพางละ ๒๐ สตางค์
 ๑๐. งทำบัญชีรับจ่าย จำนวนเดือน ตุลาคม พ.ศ.
 ของร้านจำหน่ายแบบเวียนแห่งหนึ่ง ดังรายการต่อไปนี้
 วันที่ ๑ ขายแบบสอนอ่านวิชาเล่ม ๑ ไป
 ๑๐ เล่ม ราคาเล่มละ ๓๕ สตางค์ ขายแบบสอน
 อ่านวิชาเล่ม ๒ ไป ๕ เล่ม ๆ ละ ๓๗ สตางค์ ขาย
 แบบสอนอ่านวิชาเล่ม ๓ ไป ๘ เล่ม ๆ ละ ๔๐ สตางค์
 วันที่ ๒ ขายสมุดทำ การไป ๖ โหล ๆ ละ ๓๘ สตางค์
 วันที่ ๓ ขายกระดาษขรนวน ๑๒ แผ่น ๆ ละ ๓๐ สตางค์
 วันที่ ๔ ซื้อเลขมัธยมปีที่ ๑, ๒, ๓ มา
 จำหน่ายรวม ๑๕๐ เล่ม เป็นเงิน ๖๐ บาท วันที่ ๕
 ซื้อแบบฝึกหัดและ ตัวอย่าง วิชาภาษา ๒๕ เล่ม เป็น
 เงิน ๒๐ บาท วันที่ ๖ ซื้อเลขคิไนใจประถมปีที่
 ๑, ๒, ๓ รวม ๑๕๐ เล่ม เป็นเงิน ๗๐ บาท
 วันที่ ๗ ซื้อแบบสอนเขียนและอ่านเอาเรื่อง ๓๐ เล่ม
 เป็นเงิน ๑๕ บาท

บทที่ ๑๗

แบบฝึกหัดระคน

๑

๑. ๑๒ บาท ๒๕ สตางค์ เป็นเศษสิบเท่าไรของ ๔๕ บาท?
๒. จงบวกเข้าด้วยกัน .๕ ของ ๑ บาท, .๐๕ ของ ๑ บาท, และ .๐๒๕ ของ ๑ บาท
๓. ๑๐% ของ ๕๐ บาท + ๒๐% ของ ๗ บาท ๕๐ สตางค์ เป็นเท่าไร?
๔. ถ้า คน ๒๕ คน ทำงาน อย่างหนึ่ง แล้วใน ๒๔ วัน คน ๑๕ คน ทำงาน นั้น อีกวัน จึงจะแล้ว?
๕. ชาว นา ผู้หนึ่ง ซื้อ หมู มา ๓ ตัว ละ ๑๖ บาท สิ้นเงิน ๔๘ เหรียญทุก เมื่อเขาเลือกเอา หมู ตัว ที่ แข็งแรง และ รูป ร่าม งาม ๆ ไว้ข้าง แล้ว นอก นั้น ก็ ขาย ไป ๓ ตัว ละ ๑๘ บาท ได้ เงิน ๕๔ เหรียญทุก อยาก ทราบบว่า เขา คัก เอา หมู ไว้ กี่ ตัว?

๒

๑. จงบวก .๓๗๕ เหยียญทศ กับ .๘๗๕ เหยียญทศ เข้าด้วยกัน แล้วตอบเขียน ท. บ. สท.
๒. จงแบ่งเงิน ๑๘ เหยียญทศ ๕ บาท ให้แก่ชายคนหนึ่ง และหญิงคนหนึ่ง ถ้าชายได้ ๓ บาท หญิงต้องได้ ๒ บาทเสมอไป ทั้งนี้เขาจะได้รับเงินคนละเท่าไร?
๓. จ้างช่างปูน ๑๒ คน มาก่อตึกหลังหนึ่ง แล้วใน ๔๐ วัน แต่ถ้าจะให้แล้วเสร็จใน ๓๒ วัน จะต้องจ้างเพิ่มขึ้นอีกกี่คน?
๔. ให้เงินเขาไป ๑๖๐๐ บาท คิก กอกเบี้ยร้อยละ ๘ ต่อปี เมื่อครบกำหนด ๓ ปี จะได้เงินรวมทั้งต้นและ กอกเบี้ย เท่าไร?
๕. ที่กินแปลงหนึ่ง มีเนื้อที่ ๔๖๕๐ เมตร ตารางเหลี่ยม ถ้าที่นั้นกว้าง ๖๒ เมตร อยากรวบรวมว่า ส่วนยาวจะยาวเท่าไร?

๓

๑. ใน ๒๕ วัน ชายผู้หนึ่ง ทำงานแล้วไป $\frac{2}{5}$ ของงาน ถ้าจะทำงานนี้ให้แล้ว ก็วันี่จะเสร็จ?

๒. ที่กิน แผลง ห้างได้แบ่งขายไปทั้งนี้ ครึ่งที่หนึ่ง .๑๕
ของ ที่ทั้ง หก ครึ่งที่ สอง .๒๕ ของ ที่ทั้ง หก
ครึ่งที่ สาม .๑๒๕ ของ ที่ทั้ง หก ทั้งนี้ จะยัง คงเหลือ
ที่ กิน อยู่ อีก เท่าไร ?
๓. ถ้าผู้ใหญ่ ๓๖ คน ทำงานได้เท่ากับเด็ก ๔๐ คน
เด็ก ๖ คน จะ ทำงานได้ เท่า กับ ผู้ใหญ่ ๓๐ คน ?
๔. แม่ค้าซื้อส้มพุมา ๑๔๐ ผล ราคา ๓ ผล ต่อ
๑ สตางค์ อีก ๑๒๐ ผล ราคาผลละ .๕ สตางค์
ถ้าขายไปทั้งหมด ราคา ๒ ผล ๑ สตางค์ จะได้
กำไร เท่าไร ?
๕. ซื้อของมา สิ่งหนึ่ง ราคา ๑๒๕.๕ บาท ถ้าขายไป
ได้กำไร ร้อยละ ๑๐ อยากทราบว่า ของที่ขายไป
นั้น ราคา เท่าไร ?

๔

๑. ซื้อผ้าไว้ตัวหนึ่ง ราคา ๑๒๕ บาท แล้วขายไปขาดทุน
ร้อยละ ๕ อยากทราบว่า ขาย ผ้าไป ราคา เท่าไร ?
๒. เงินฝากดอกเบี้ยของเงินต้น ๔๕๐ บาท เวลา $\frac{๑}{๔}$ ปี
ดอกเบี้ย ร้อยละ ๔

๓. ถ้าคน ๓๐ คน หาเงินได้ ๒๕.๑๒๕ เหรียญทศ ใน ๑ สัปดาห์ คน ๖๖ คน จะหาเงินได้เท่าไรในเวลาเท่ากัน?
๔. ถ้าแบ่งเงิน ๒๗ เหรียญทศ ๓ บาท ให้แก่ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน และเด็ก ๑ คน ให้ชายได้ ๓ ส่วน หญิงได้ ๒ ส่วน และเด็กได้ ๑ ส่วน จะได้เงินคนละเท่าไร?
๕. เนื้อที่ของผืนที่ดินกว้าง ๒ ไร่ รวมเป็น ๔๘ เมตร ตารางเหลี่ยม ถ้าผืนที่ดินหนึ่งกว้าง ๖ เมตร ผืนสูงเท่าไร?

๕

๑. ๑๓ สัปดาห์เต็ม เคยสิบเท่าไรของ ๑ ปี?
๒. จงหาผลบวกของเลขต่อไปนี้
 $๗.๕ \times ๓๕, \quad ๖.๒ \times ๗, \quad ๓.๗๐ \times ๖$
๓. เรือเมล์ลำหนึ่งมีคนโดยสาร ๔๕ คน มีอาหารพอกิน ๓๐ วัน แต่พอเรือแล่นไปได้ ๑๕ วัน คนโดยสารขึ้นบกเสีย ๕ คน อาหารที่เหลือนี้ จะพอกินไปอีกกี่วัน?

๔. แบ่งเงิน ๑๓ เหรียญทศ ให้แก่ชาย ๔ คน และหญิง ๔ คน แต่ละชายคนหนึ่งได้ ๒ เท่าของหญิงคนหนึ่ง จะได้คนละเท่าไร?
๕. ชายผู้หนึ่งได้รับเงินค่าขายหน้า ๑๓ เหรียญทศ ในการที่ได้ขาย ของไปเป็นเงิน ๖๕๐ เหรียญทศ อยากทราบว่า เขาได้ค่าขาย หน้า ร้อย ละเท่าไร?

๖

๑. ชาวหาผู้หนึ่งมีไก่อยู่ ๑๐๐๐ ตัว เขาขายไก่ไป ๑๒๕ ของไก่ทั้งหมด อยากทราบว่า ยังเหลือ ไก่อยู่อีกกี่ตัว?
๒. ได้เงินเขา ๑๕๐๐ บาท เวลา ๓ ปี คิคคอกเบี้ย ร้อยละ ๗.๕ จะได้คอกเบี้ยเท่าไร?
๓. ถ้าคน ๑๖ คนทำงาน อย่างหนึ่งแล้ว ใน ๑๖๐ วัน คนอีกคนหนึ่ง จะทำงาน นั้นแล้ว ใน ๖๔ วัน?
๔. ชายผู้หนึ่งเขียนขาย หน้า ขายที่ คินไปราคา ๗๕๐ เหรียญทศ ได้ค่าขาย หน้า ร้อยละ ๑.๒๕ อยากทราบว่า เขาได้ค่าขาย หน้า เท่าไร?

๕. ที่มาแปลงหนึ่งมีเนื้อที่ ๘๐๐ ไร่ ถ้าที่นี้กว้าง ๒๕๐ เมตร กว้างยาวจะยาวเท่าไร?

๗

๑. โรงยวกรเข้าด้วยกัน ๓๘.๑๕๔, ๗.๐๓, ๑๒.๓๗ แล้วลบด้วย ๑๘.๘๓๕
๒. เด็กคนหนึ่งได้รับสตางค์จากมารดาสำหรับซื้อขนมกินที่โรงเรียน สัปดาห์ละ ๗๕ สตางค์ ใน ๓ สัปดาห์ เขาเหลือสตางค์ไว้ได้ ๖๕ สตางค์ ถ้าโรงเรียนที่เด็กคนนั้นไปเรียนเก็บสอมนับละ ๓๘ สตางค์ ใน ๔ ปีเขาจะมีเงินเหลือเท่าไร?
๓. ม้า ๑ ตัว กินเข้าเปลือก ๑๐๒ ลิตร หมกใน ๘ วัน ถ้าม้าตัวนี้กินอยู่ ๑๕ วัน จะกินเข้าเปลือกกี่ลิตร?
๔. เสริมหมคนหนึ่งได้เงินเดือนเดือนละ ๔๐ บาท เดือนค่ารถ ๒ บาท ค่าหุงต้ม ๕ บาท ค่าอาหาร ๒๓ บาท ถ้ามีเงินเดือนที่เหลือนี้คิดเป็นร้อยละเท่าไร?
๕. เงิน ๑๘๔ บาท แบ่งให้แก่ชาย ๒ คน ให้คนที่

หนึ่งได้ ๓ ส่วน คนที่สอง ๕ ส่วน ะได้คนละเท่าไร?

๑๖

๑. มีเงินอยู่ ๑๐ เหรียญทศ ใช้ไปครั้งแรก .๑๕+.๓๕ ของเงินที่มีอยู่ ครั้งที่สองใช้ไปอีก .๑๕ ของเงินที่เหลือ อยากทราบว่ายังเหลือเงินอยู่เท่าไร?
๒. แบ่งเงิน ๘ เหรียญทศ ๔ บาท ให้แก่ชาย ๕ คน และหญิง ๖ คน ให้ชายคนหนึ่งได้ ๓ เท่าของหญิงคนหนึ่ง ทั้งนี้ชายและหญิงจะได้เงินคนละเท่าไร?
๓. คน ๘ คน ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๗๕ วัน ถ้าจะให้ทำงานนั้นแล้วใน ๕๐ วัน จะต้องใช้คนกี่คน?
๔. ซื้อยานักดูมา ๑๐๐ ขวก ราคาขวกละ ๒๐ สตางค์ แดกเสีย ๒๐ ขวก ที่เหลือนี้ขายไปขวกละ ๓๑ สตางค์ จะได้กำไร ร้อยละเท่าไร ของทุนทั้งหมด?
๕. ให้เขากู้เงินไป ๑๔๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ เวลา ๑.๕ ปี เมื่อถึงกำหนดจะได้เงินทั้งต้นและดอกเบี้ยเท่าไร?

๙

๑. ๑๓ ชั่วโมง ๑๒ นาที เป็นเศษสิบเท่าไรของ ๑ วัน
๒. ทหาร ๒๒๕๐ คน มีอาหาร พอกิน ๙๐ วัน จะต้องส่งทหารกลับเสียกี่คน อาหารนั้นจึงจะพอกินไปได้ ๑๓๕ วัน?
๓. มีซื้อผ้าไว้ตัวหนึ่งราคา ๑๐๐ บาท ต้องเลี้ยงอยู่ ๑๐ สัปดาห์ เสียค่าเลี้ยงสัปดาห์ละ ๕ บาท ถ้าขายผ้าไปราคา ๑๒๐ บาท จะขาดทุนร้อยละเท่าไร?
๔. พ่อค้าในกรุงเทพฯ ซื้อของทีละสิบกิโลเป็นเงิน ๑๕๐๐ เหรียญ ถ้าการแลกเงินในเวลาหนึ่ง ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๕ เหรียญ จะต้องมีเงินสยามไปแลกเหรียญสิบกิโลเท่าไร จึงจะพอกับราคาของที่ซื้อไว้?
๕. เงินจำนวนหนึ่ง แบ่งให้แก่คน ๒ คน คนที่หนึ่งได้รับ ๒ ส่วน คนที่สองได้รับ ๓ ส่วน ถ้าคนที่หนึ่งได้ ๒๒ บาท ๕๐ สตางค์ คนที่สองได้รับเท่าไร?

๑๐

๑. $\frac{๓}{๑๐}$ ของ ๑ เหยียบญทศ เป็นเศษสิบเท่าไร ของ ๒ เหยียบญทศ?
๒. ชายผู้หนึ่ง แบ่งเงินของตนออกเป็น ๔ ส่วน ส่วนละเท่า ๆ กัน แล้วให้บุตร ๓ คน คนละ ๑ ส่วน ที่เหลือนั้น ก็เป็นเงิน ๑๒.๗๕ เหยียบญทศ ที่แรกชายผู้นี้ มีเงินเท่าไร?
๓. พ่อค้าผู้หนึ่ง ซื้อผ้าขาว ๒๐ หีบ หีบหนึ่งๆ ๒๐ พับ พับหนึ่งยาว ๒๐ หลา ราคาหลาละ ๒๔ สตางค์ เขาเอาเข้า ๘๐ กระสอบใช้แทนเงิน เข้ากระสอบหนึ่งหนัก ๑๒๐ กิโลกรัม อยากทราบว่าเข้าหนัก ๑ กิโลกรัมเป็นเงินเท่าไร?
๔. เราต้องเอาจำนวนเลขเท่าไร ลบออกเสียจาก ๑๐๐๐ สิบเก้าคน ให้เหลือเศษ ๑๒?
๕. ชื่อของ มาจาก สิงคโปร์ คือ จักรเย็บผ้า ๓ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๑๒๐ บาท จักรเย็บผ้า ๗ คัน

ราคาคันละ ๔๐๐ บาท กับของอื่น ๆ อีก ๓๙๐ บาท
ถ้าถาวรแลกในเวลาที่มี ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๘๐ เหรียญ
จะต้องใช้เงินกี่เหรียญเซนต์?

๑๑

๑. ๓.๖๒๕ บาท + ๓.๗๕ บาท เป็นเศษสิบเท่าไร ของ
๕ บาท?
๒. ถ้าคน ๑๒ คน ก่อตั้งหลังหนึ่งแล้วใน ๑๐๐ วัน
คน ๒๔ คน จะก่อที่นั้นแล้วในกี่วัน?
๓. ซื้อผ้าแพรมา ๔๘ หลา เป็นเงิน ๑๔๔ บาท ถ้า
ขายไป ๘ หลา ก่อ ๒๘ บาท ๘๐ สตางค์ จะได้
กำไร ร้อยละเท่าไร?
๔. โรงงานแห่งหนึ่งต้องจ้างผู้ชาย ๒๙ คน ผู้หญิง ๓๕
คน รวมเป็นค่าจ้างปีละ ๓๔๒๐ เหรียญทุกปี ถ้า
ผู้หญิงคนหนึ่งได้ค่าจ้างเดือนละ ๔ เหรียญทุกปี ผู้ชาย
คนหนึ่งได้ค่าจ้างเดือนละเท่าไร?
๕. ถ้าเงินเขามา ๓๖๐๐ บาท ในเวลา ๒ ปี เสียดอกเบี้ย
เบี้ย ร้อยละ ๘ เมื่อครบกำหนดจะต้องส่งเงินทั้งต้น
และดอกเบี้ยเขาเท่าไร?

๑๒

๑. ๖๒๕ เหรียญทอง + ๑.๓๗ เหรียญทอง - ๕ เหรียญทอง เป็นเท่าไร?
๒. ชายที่กินแปลงหนึ่งเป็นเงิน ๕๐๐๐ บาท ได้กำไร ๕๐๐ บาท ถ้าแบ่งชายที่กินนี้แต่เพียง ๔๐๐๐ บาท จะได้กำไร ร้อยละ เท่าไร?
๓. ฉันนำเงิน ๓๐๐๐ บาท ไปฝากธนาคารไว้ ๓.๗๕ ปี ธนาคาร คิดดอกเบี้ยให้ร้อยละ ๔ เมื่อไปถอนเงินทั้งหมด จะได้รับเงินเท่าไร?
๔. ที่ดินแปลงหนึ่งมีเนื้อที่ ๔๕ ไร่ ถ้าทำนบยาว ๗๕ เมตร ทำนบกว้างจะยาวเท่าไร?
๕. พ่อค้าคนหนึ่งได้รับสินค้าจากเมืองจีน คือ ใบชา ๒๐ คีบ คีบละ ๘ บาท ๒๐ สตางค์ ชาม ๒๐ โหล โหลละ ๒ บาท ๕๐ สตางค์ ถ้าการแลกเงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๗๕ เหรียญ จะต้องใช้เงินค่าสินค้าเหล่านี้กี่เหรียญเซ็นต์?

๑๓

๑. ที่นารูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีเนื้อที่ ๑๔.๖๒๕ กิโลเมตร
ตารางสี่เหลี่ยม ถ้าด้านหนึ่งยาว ๔.๕ กิโลเมตร
อีกด้านหนึ่ง จะ ยาวเท่าไร?
๒. ถ้าคน ๗๕ คน ทำงาน อย่างหนึ่งแล้วใน ๑๒ วัน
คน ๔๐ คน ทำงานนั้นกี่วันจึงจะแล้ว?
๓. ฉันไปเที่ยวที่ฮ่องกง เสียค่าเรือ ๙๐ เหรียญ ๗๐
เซ็นต์ เมื่ออยู่ที่ฮ่องกงได้ใช้เงินไป ๓๖๘ เหรียญ
๒๐ เซนต์ จากลัทธิกรุงเทพฯ เสียค่าเรืออีก ๙๐
เหรียญ ๗๐ เซนต์ ทั้งนี้เงินที่ใช้ไปทั้งหมดจะเป็น
กี่บาท? ถ้าคิด ๑๐๐ บาทเท่ากับ ๗๕ เหรียญ
๔. ชายผู้หนึ่งซื้อข้าวได้ ๑๐๐ เกวียน ราคา ๕๐๐
เหรียญทุก แล้วขายไปได้กำไรร้อยละ ๑๐ อยาก
ทราบว่าเขาขายข้าวไปราคาเกวียนละเท่าไร?
๕. เสมียนคนหนึ่งได้เงินเดือนเดือนละ ๔ เหรียญทุก ๕ บาท
มาสาย ถูกหักเงินเดือน ครั้ง ละ ๗๕ สตางค์ ใน ๖ เดือน
เขาได้เงินเดือน ๒๖๐ บาท ๒๕ สตางค์ อยากทราบว่า
เขา มาสายกี่ครั้ง?

๑๔.

๑. ชื้อของมาจากลำปาง คือ งาช้าง ๓๕๕ รูปี ๑๒ แขนนา
หนึ่งตัว ๔๖๐ รูปี ๔ แขนนา ตัว ราคาตัวละ
๕๐ รูปี ถ้าการแลกเงิน ๑๐๐ บาท เท่ากับ ๑๒๐
รูปี จะต้องใช้เงินกี่บาท?
๒. ชื้อผ้าลินินมา ราคาหลอดละ ๑ บาท ๓๘ สตางค์ ถ้า
ชายผ้านี้ไปให้แก่พ่อค้าคนหนึ่ง ๑๑๐ หลา โดยคิด
เอากำไร ร้อยละ ๑๕ จะได้กำไรเงินทั้งสิ้นเท่าไร?
๓. ธนาคารแห่งหนึ่ง คิดดอกเบี้ย ให้แก่ผู้ที่นำเงินไปฝาก
ประจำ ร้อยละ ๕ ถ้าชายผู้หนึ่งนำเงินไปฝากไว้ ๓๕๐๐
บาทในเวลา ๓ ปี จะได้ดอกเบี้ยเท่าไร?
๔. ทหาร ๓๐๐ คน มีอาหารพอกิน ๒๕ วัน ถ้าส่ง
ทหาร กลับเสีย ๕๐ คน อาหารนั้นจะพอกินไปได้กี่วัน?
๕. เนื้อที่ของพื้นที่หนึ่ง ๒๖.๖ เมตร ตารางเคล็ดม
ถ้าพื้นที่นั้นกว้าง ๔.๗๕ เมตร อยากรายว่า หักยาว
เท่าไร?

๑๕

๑. ซื้อเข้าเปลือกมา ๖๐ ถัง ราคา ๔๐ บาท ถ้าเข้าเปลือก
นี้ถูกข้างนอกเสีย ๒๐ ถัง จะต้องขายเข้าเปลือกที่
เหลือนี้ถึงจะเท่าไร จึงจะได้กำไรร้อยละ ๑๕?
๒. ถ้าฉันให้เงินเขาไป ๑๐๐๐ บาท กำหนด $\frac{1}{2}$ ปี
คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ เมื่อถึงกำหนดฉันจะได้เงิน
ทั้งต้นและดอกเบี้ยเท่าไร?
๓. เรือกว้าง ๘ เมตร ซื้อเสื้อชูชีพเต็มห้องนี้ราคาเมตร
ตารางเหลี่ยมละ ๔๐ สตางค์ สิ้นเงิน ๒๗ บาท ๒๐ สตางค์
อยากทราบว่า ห้องนี้ยาวเท่าไร?
๔. ควาย ๑๒ ตัว โดนาแปลงหนึ่งแล้วใน ๗ วัน ถ้าควาย
๕ ตัวจะโดนาแปลงนี้แล้วในกี่วัน?
๕. เด็ก ๕ คน หารับส่วนแบ่งตัวต่อไปนี้คนละเท่าๆ กัน
คือวัว ๗๕ ตัว หมู ๖๕ ตัว และไก่ ๕๐ ตัว ถ้าวัวตัว
ละ ๔๐ บาท หมูตัวหนึ่ง ราคาครึ่งหนึ่งของวัวตัวหนึ่ง
ไก่ตัวละ ๔๐ สตางค์ ทั้งนี้เด็กคนหนึ่งจะได้ส่วนแบ่ง
คิดเป็นเงินคนละเท่าไร?

2. 46

